Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy i Miasta Żuromin na lata 2024-2030

Opracowane przez:

www.CentrumFunduszyUE.pl

Spis treści

Wstęp 6

1. Podsumowanie procesu wyznaczania obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji 7

1.1 Metodologia wyznaczania obszarów 7

1.2 Wyznaczenie obszaru zdegradowanego 11

1.3 Wyznaczenie obszaru rewitalizacji 12

2. Pogłębiona diagnoza obszaru rewitalizacji 16

2.1 Sfera społeczna 16

Ubóstwo 16

Bezrobocie 18

Niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym 19

Niski poziom edukacji 19

2.2 Sfera gospodarcza 21

Niski stopień przedsiębiorczości 21

2.3 Sfera środowiskowa 22

Występowanie wyrobów zawierających azbest 23

Formy ochrony przyrody 29

Obszary szczególnego zagrożenia powodzią 29

2.4 Sfera przestrzenno-funkcjonalna 33

Niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę społeczną 33

Niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną 36

2.5 Sfera techniczna 37

Degradacja stanu technicznego obiektów zabytkowych 38

3. Potencjały występujące na obszarze rewitalizacji 39

4. Skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych 45

5. Opis powiązań gminnego programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi gminy 46

5.1 Strategia Rozwoju Gminy i Miasta Żuromin do 2030 roku 46

5.2 Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy i Miasta Żuromin na lata 2019-2025 48

5.3 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Żuromin 51

6. Opis wizji pożądanego stanu obszaru rewitalizacji po zakończeniu działań rewitalizacyjnych 52

7. Cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań służących eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk 53

8. Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych 55

8.1 Lista planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych 55

9.2 Charakterystyka uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych 98

9. Mechanizmy integrowania celów rewitalizacyjnych i kierunków działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych 104

9.1 Komplementarność przestrzenna 104

9.2 Komplementarność problemowa 105

9.3 Komplementarność proceduralno-instytucjonalna 111

9.4 Komplementarność źródeł finansowania 111

9.5 Komplementarność międzyokresowa 112

10. Szacunkowe ramy finansowe 113

11. Struktura zarządzania realizacją gminnego programu rewitalizacji 117

11.1 Opis struktury zarządzania 117

11.2 Opis zaangażowania interesariuszy 118

11.3 Koszty zarządzania gminnym programem rewitalizacji 122

11.4 Harmonogram realizacji gminnego programu rewitalizacji 122

12. System monitorowania gminnego programu rewitalizacji 124

12.1 Monitoring 124

12.2 Wskaźniki realizacji celów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych 125

12.3 Ocena aktualności i stopnia realizacji 128

13. Określenie niezbędnych zmian w uchwałach 129

13.1 Określenie niezbędnych zmian w uchwale, o której mowa w art. 7, ust. 3 ustawy o rewitalizacji 129

13.2 Określenie niezbędnych zmian w uchwałach, o których mowa w art. 21 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie kodeksu cywilnego 129

14. Wskazanie sposobu realizacji gminnego programu rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego 130

14.1 Zamiany w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego 130

14.2 Zmiany w Planie ogólnym 130

14.3 Zmiany w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego 131

15. Specjalna Strefa Rewitalizacji 132

16. Uwarunkowania realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych wynikające z innych przepisów 133

16.1 Prawo wodne 133

16.2 Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami 133

16.3 Ustawa o ochronie przyrody 133

17. Podsumowanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko 135

18. Kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji 136

Spis tabel 137

Spis rysunków 140

Wstęp

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy i Miasta Żuromin na lata 2024-2030 stanowi wieloletni program działań w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej, zmierzający do wyprowadzenia obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego i stworzenie warunków do zrównoważonego rozwoju.

Powstanie i realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy i Miasta Żuromin znajduje umocowanie w ustawie z dnia 9 października 2015 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 278 z późn. zm.).

Opracowanie Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy i Miasta Żuromin zostało poprzedzone szczegółową diagnozą w obszarze zagadnień społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-gospodarczych i technicznych. Przeprowadzona analiza pozwoliła dokonać pełnej diagnozy problemów i zagrożeń, wskazać obszary o największej koncentracji zjawisk kryzysowych, a w konsekwencji wyznaczyć obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji.

Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji przyjęty został na mocy uchwały nr 94/XII/25 Rady Miejskiej w Żurominie z dnia 14 maja 2025 r. Uchwała ta stanowi akt prawa miejscowego i zgodnie z wymogami ustawowymi, została poddana konsultacjom społecznym.

Kolejnym krokiem było przystąpienie do opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy i Miasta Żuromin na lata 2024-2030, czego prawomocnym potwierdzeniem było podjęcie uchwały nr 106/XIV/25 Rady Miejskiej w Żurominie z dnia 25 czerwca 2025 r.

1. Podsumowanie procesu wyznaczania obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

1.1 Metodologia wyznaczania obszarów

Zgodnie z metodologią prac przyjętą na etapie delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, w pierwszej kolejności dokonano podziału Gminy i Miasta Żuromin na jednostki analityczne – w przypadku obszaru wiejskiego przyjęto podział na sołectwa, natomiast obszar miejski podzielony został na obwody zgodne z obwodami wyborczymi.

W kolejnych tabelach przedstawiono szczegółowe informacje co do przyjętych jednostek analitycznych.

Tabela 1 Jednostki analityczne Gminy i Miasta Żuromin

Lp.	Nazwa i zakres jednostki analitycznej
	obszar wiejski
1	Będzymin
2	Brudnice
3	Cierpigórz
4	Chamsk
5	Dąbrowa
6	Dąbrowice
7	Dębsk
8	Franciszkowo
9	Kliczewo Duże
10	Kliczewo Małe
11	Kosewo
12	Kruszewo
13	Młudzyn
14	Nadratowo (Stare Nadratowo + Nowe Nadratowo)
15	Olszewo
16	Poniatowo

Lp.	Nazwa i zakres jednostki analitycznej
17	Raczyny
18	Rozwozin
19	Rzężawy
20	Sądowo
21	Tadajówka
22	Wiadrowo
23	Wólka Kliczewska
obszar miejski	
1	Obwód 1 (Armii Krajowej, Batalionów Chłopskich, Bolesława Chrobrego, Cicha, Generała Andersa, Generała Sikorskiego, Generała Maczka, Władysława Jagiełły, Jana Pawła II, Jasna, Kołowa, Anastazego Kołodziejskiego, Łąkowa, 3 Maja, Gabriela Narutowicza, Stanisława Augusta Poniatowskiego, Kazimierza Pułaskiego, Sielankowa, Jana Sobieskiego, Spokojna, Targowa, Warszawska, Wesoła, Wierzbowa, Zamojskiego, Złota)
2	Obwód 2 (Grunwaldzka, Spacerowa, Szkolna, Wyzwolenia, Zwycięstwa, Plac Piłsudskiego)
3	Obwód 3 (Akacjowa, Chopina, Kościuszki, Kwiatowa, Lidzbarska, Lipowa, Makowa, Małachowskiego, Mazowiecka, Mickiewicza, Mazurska, Stanisława Moniuszki, Polna, Parkowa, Przedwiośnie, Przemysłowa, Macieja Rataja, Różana, Karola Szymanowskiego, Biskupa L. Wetmańskiego, Wincentego Witosa, Żeromskiego, Żytnia, Wiadrowska, Wiosenna, Antoniego Wolskiego, Plac Zielony Rynek)
4	Obwód 4 (Brzozowa, Bukowa, Bursztynowa, Władysława Broniewskiego, Marii Dąbrowskiej, Dębowa, Jana Długosza, Jaśminowa, Jezuitów, Stefana Jaracza, Kasztanowa, Klonowa, Jana Kochanowskiego, Marii Konopnickiej, Mikołaja Kopernika, Krótka, Krzywa, Kosynierów, Lenartowicza, Leszczynowa, Ks. Stanisława Malinowskiego, Jana Matejki, Miedziana, Mławska, Nowa, Ogrodowa, Ojców Reformatorów, Okopowa, Olszewska, Elizy Orzeszkowej, Osiedlowa, Parafialna, Platynowa, Poetów, Ks. Popiełuszki, Bolesława Prusa, Racławicka, Mikołaja Reja, M. C. Skłodowskiej, Słowiańska, Słoneczna, Henryka Sienkiewicza, Siostry Stanisławy, Srebrna, Ks. Staniaszko, Szpitalna, Topolowa, Juliana Tuwima, Wiatraczna, Wschodnia, Ks. Kazimierza Żbikowskiego, Żelazna)
5	Obwód 5 (Działkowa, Komunalna, Leśna, Licealna, Malinowa, Porzeczkowa, Strzelecka, Towarowa, Wiśniowa, Zielona, Zbożowa, Żurawia, Plac Garażowy, Plac Wolności)

Źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy i Miasta Żuromin

W celu delimitacji obszarów zdegradowanych opracowano szereg wskaźników w pięciu sferach: społecznej, gospodarczej. środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej.

Tabele poniżej przedstawiają zestawienie wskaźników wraz ze źródłem ich pozyskania.

Tabela 2 Wskaźniki zastosowane w celu delimitacji obszaru zdegradowanego

lp.	wskaźnik	problem	źródło danych
sfera społeczna			
1	liczba osób pobierających zasiłki z powodu bezrobocia w przeliczeniu na 100 mieszkańców	ubóstwo	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żurominie, Urząd Gminy i Miasta Żuromin
2	liczba osób pobierających zasiłki z powodu ubóstwa w przeliczeniu na 100 mieszkańców	ubóstwo	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żurominie, Urząd Gminy i Miasta Żuromin
3	liczba osób bezrobotnych ogółem w przeliczeniu na 100 mieszkańców	bezrobocia	Powiatowy Urząd Pracy w Żurominie, Urząd Gminy i Miasta Żuromin
4	frekwencja wyborcza w wyborach samorządowych w 2024 r.	niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym	Państwowa Komisja Wyborcza
sfera gospodarcza			
5	liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	niski stopień przedsiębiorczości	Baza Internetowa REGON, Urząd Gminy i Miasta Żuromin2
sfera środowiskowa			
6	występowanie wyrobów zawierających azbest	obecność odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi i stanu środowiska	Baza Azbestowa

lp.	wskaźnik	problem	źródło danych
sfera przestrzenno-funkcjonalna			
7	liczba zabytków w przeliczeniu na 100 mieszkańców	niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę społeczną	Gminna Ewidencja Zabytków Gminy i Miasta Żuromin, Urząd Gminy i Miasta Żuromin
8	liczba przyłączy kanalizacyjnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną	Żuromińskie Zakłady Komunalne Sp. z o.o., Urząd Gminy i Miasta Żuromin
9	liczba przyłączy wodociągowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną	Żuromińskie Zakłady Komunalne Sp. z o.o., Urząd Gminy i Miasta Żuromin
sfera techniczna			
10	występowanie zabytków w stanie technicznym poniżej dobrego	degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych	Gminna Ewidencja Zabytków Gminy i Miasta Żuromin

Źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy i Miasta Żuromin

Jako obszary zdegradowane uznano te jednostki, w których stwierdzono gorsze niż średnia w Gminie i Mieście Żuromin wskaźniki problemów społecznych, współwystępujące z gorszymi wskaźnikami dotyczącymi co najmniej jednego z problemów o charakterze gospodarczym, środowiskowym, technicznym lub przestrzenno-funkcjonalnym.

Obszar rewitalizacji ustalono, wybierając z obszarów zdegradowanych te jednostki, w których występuje najgorsza sytuacja społeczna, na którą nawarstwia się największa liczba innych zdiagnozowanych problemów. Zgodnie z ustawą o rewitalizacji łączna powierzchnia obszaru rewitalizacji nie przekracza 20% powierzchni gminy, a ludność zamieszkujące na wskazanym obszarze nie stanowi więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy.

1.2 Wyznaczenie obszaru zdegradowanego

Zgodnie z zapisami ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1411), niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

1. gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw, lub
2. środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska, lub
3. przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niedostosowania infrastruktury do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych, lub
4. technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz niefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności, ochrony środowiska i zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Biorąc pod uwagę powyższe jako obszar zdegradowany uznane zostały następujące jednostki analityczne:

- na obszarze wiejskim: Brudnice, Kliczewo Małe, Młudzyn, Nadratowo, Poniatowo, Rzężawy, Wiadrowo.
- na obszarze miejskim: Obwód nr 1 oraz Obwód nr 2.

Wyznaczony obszar zdegradowany na terenie Gminy i Miasta Żuromin obejmuje łączny obszar 4 733,52 ha, co daje łącznie 38,88% powierzchni Gminy i Miasta oraz zamieszkany jest przez 6 058 osób, co stanowi 44,50% wszystkich mieszkańców Gminy i Miasta.

1.3 Wyznaczenie obszaru rewitalizacji

Zgodnie z zapisami ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację, wyznacza się jako obszar rewitalizacji. Obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic.

Wskazany obszar zdegradowany na terenie Gminy i Miasta Żuromin obejmuje łączny obszar 4 733,52 ha (38,88% powierzchni Gminy i Miasta) oraz zamieszkany jest przez 6 058 osób (44,50% populacji Gminy i Miasta). W związku z powyższym nie mógł zostać w całości włączony jako obszar rewitalizacji i należało dokonać jego zawężenia.

Tabela zawiera zbiorcze zestawienie wskaźników dla obszaru zdegradowanego.

Tabela 3 Podsumowanie analizy wskaźnikowej na obszarze zdegradowanym

Jednostka analityczna	Ubóstwo		Bezrobocie	Niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym	Niski stopień przedsiębiorczości	Obecność odpadów stwarzających zagrożenie	Niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę społeczną	Niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną		Degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych
	Przyznawanie pomocy z powodu bezrobocia	Przyznawanie pomocy z powodu ubóstwa	liczba osób bezrobotnych ogółem w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Frekwencja wyborcza	Liczba podmiotów gospodarczych	Występowanie azbestu	Liczba obiektów zabytkowych	Liczba przyłączy kanalizacyjnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba przyłączy wodociągowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Występowanie zabytków w stanie technicznym poniżej dobrego
Brudnice	2,85	4,07	6,50	-	27,24	TAK	2,03	0,00	25,20	TAK
Kliczewo Małe	3,39	0,00	6,78	-	29,66	TAK	5,08	0,00	23,73	TAK
Młudzyn	3,51	3,51	4,39	-	37,72	TAK	0,00	0,00	21,93	NIE
Nadratowo	4,35	4,35	3,46	-	28,70	TAK	0,00	0,00	22,61	NIE
Poniatowo	2,85	2,85	5,45	-	25,25	TAK	0,87	18,44	24,88	TAK
Rzężawy	2,75	2,75	9,63	-	27,98	TAK	0,00	0,00	16,06	NIE
Wiadrowo	2,56	2,05	4,62	-	22,31	TAK	0,26	21,79	6,41	TAK
Obwód 1	2,34	1,98	4,00	-	12,97	TAK	0,18	16,74	16,97	TAK
Obwód 2	3,42	2,83	6,83	-	15,05	TAK	0,05	8,64	8,70	TAK
Gmina i Miasto Żuromin	**2,02**	**1,59**	**4,86**	**31,16%**	**22,82**	**TAK**	**0,52**	**12,42**	**19,00**	**TAK**

Źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy i Miasta Żuromin

Określenie, która część obszaru zdegradowanego stanowić będzie obszar rewitalizacji nastąpiło w oparciu o dwie przesłanki. Pierwszą z nich było stwierdzenie szczególnej koncentracji negatywnych zjawisk na obszarze zdegradowanym na podstawie przeprowadzonej analizy wskaźnikowej. Drugą przesłanką było uznanie, iż obszar ten poza występowaniem negatywnych zjawisk ma również istotne znaczenia dla rozwoju Gminy i Miasta Żuromin.

Mając powyższe na uwadze za obszar rewitalizacji uznano następujące jednostki analityczne: Obwód 2, Wiadrowo, Rzężawy oraz Brudnice. Zgodnie z przeprowadzoną diagnozą delimitacyjną na obszarze tym zidentyfikowano intensywne natężenie problemów społecznych, związanych z ubóstwem, wysokim odsetkiem osób bezrobotnych oraz niskim poziomem aktywności społecznej. Negatywne zjawiska na wyznaczonym obszarze zdiagnozowano również w następujących sferach: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Ponadto są to obszary o kluczowym znaczeniu dla rozwoju lokalnego.

Obszar rewitalizacji podzielono na cztery podobszary:

1. Podobszar rewitalizacji nr 1 – Obwód 2,
2. Podobszar rewitalizacji nr 2 – Brudnice,
3. Podobszar rewitalizacji nr 3 – Rzężawy,
4. Podobszar rewitalizacji nr 4 – Wiadrowo.

W kolejnej tabeli przedstawiono szczegółowe dane na temat liczby ludności i powierzchni poszczególnych podobszarów rewitalizacji.

Tabela 4 Szczegółowe dane na temat podobszarów rewitalizacji

Nazwa podobszaru	Liczba ludności	Powierzchnia
Podobszar rewitalizacji nr 1	1 874	43,79
Podobszar rewitalizacji nr 2	246	559,17
Podobszar rewitalizacji nr 3	218	388,58
Podobszar rewitalizacji nr 4	390	548,30
SUMA	**2 728**	**1 575,84**

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych gminnych

Łączna powierzchnia obszaru rewitalizacji wynosi 1575,84 ha, co stanowi 12,94% powierzchni Gminy i Miasta Żuromin i jest zamieszkany przez 2728 osób, co stanowi 20,04% populacji Gminy i Miasta.

Wskazany obszar rewitalizacji spełnia kryteria zawarte w ustawie o rewitalizacji i w jego obrębie prowadzone będą działania rewitalizacyjne w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji.

2. Pogłębiona diagnoza obszaru rewitalizacji

Pogłębiona diagnoza opracowana w niniejszym podrozdziale dotyczy obszaru rewitalizacji wyznaczonego na mocy uchwały nr 94/XII/25 Rady Miejskiej w Żurominie z dnia 14 maja 2025 r.

Celem pogłębionej diagnozy jest zbadanie występujących zjawisk kryzysowych na obszarze rewitalizacji wraz ze wskazaniem ich przyczyny, a także lokalnych potencjałów, które ułatwią rozwiązanie istniejących problemów.

2.1 Sfera społeczna

Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy o rewitalizacji, o stanie kryzysowym na danym obszarze gminy świadczy koncentracja negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym.

W ramach analizy wskaźnikowej przeprowadzonej w sferze społecznej skupiono się na następujących kwestiach:

- ubóstwie,
- bezrobociu,
- niewystarczającym poziomie uczestnictwa w życiu publicznym.

Dodatkowo w ramach pogłębienia diagnozy obszaru rewitalizacji przeanalizowano występowanie problemu niskiego poziomu edukacji.

Ubóstwo

Analizę wskaźnikową w zakresie ubóstwa przeprowadzono w oparciu o następujące wskaźniki:

- *Liczba osób pobierających zasiłki z powodu bezrobocia w przeliczeniu na 100 mieszkańców*;

- *Liczba osób pobierających zasiłki z powodu ubóstwa w przeliczeniu na 100 mieszkańców.*

Zgodnie z danymi Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w 2023 r. na obszarze rewitalizacji liczba osób pobierających zasiłek z powodu bezrobocia wynosiła 87, natomiast z powodu ubóstwa – 77 osób.

Porównanie wskaźników w odniesieniu do ubóstwa pomiędzy obszarem rewitalizacji a średnią Gminy i Miasta Żuromin przedstawiono w tabeli.

Tabela 5 Zestawienie wskaźników w odniesieniu do problemu ubóstwa na obszarze rewitalizacji

Jednostka analityczna	Liczba osób pobierających zasiłki z powodu bezrobocia w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Gmina i Miasto Żuromin	Liczba osób pobierających zasiłki z powodu ubóstwa w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Gmina i Miasto Żuromin
Podobszar rewitalizacji nr 1 – Obwód 2	3,42	2,02	2,83	1,59
Podobszar rewitalizacji nr 2 - Brudnice	2,85		4,07	
Podobszar rewitalizacji nr 3- Rzężawy	2,75		2,75	
Podobszar rewitalizacji nr 4 -Wiadrowo	2,56		2,05	

Źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy i Miasta Żuromin

Na terenie wszystkich podobszarów rewitalizacji zidentyfikowano występowanie problemu ubóstwa. Ubóstwo stanowi problem o szerokim charakterze, bardzo często powoduje niezaspokajanie potrzeb w zakresie ochrony zdrowia, edukacji, warunków mieszkaniowych, kultury czy czasu wolnego. Jednym z przejawów ubóstwa jest korzystanie ze świadczeń pomocy społecznej przez mieszkańców danej jednostki samorządu terytorialnego.

Bezrobocie

Analizę wskaźnikową w zakresie bezrobocia przeprowadzono w oparciu wskaźnik *Liczba osób bezrobotnych ogółem w przeliczeniu na 100 mieszkańców*.

Według danych udostępnionych przez Powiatowy Urząd Pracy w Żurominie, w 2023 r. liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych na obszarze rewitalizacji wynosiła 183.

Porównanie wskaźników w odniesieniu do bezrobocia pomiędzy obszarem rewitalizacji a średnią Gminy i Miasta Żuromin przedstawiono w tabeli.

Tabela 6 Zestawienie wskaźników w odniesieniu do problemu bezrobocia na obszarze rewitalizacji

Jednostka analityczna	Liczba osób pobierających zasiłki z powodu bezrobocia w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Gmina i Miasto Żuromin
Podobszar rewitalizacji nr 1 – Obwód 2	6,83	4,86
Podobszar rewitalizacji nr 2 - Brudnice	6,50	
Podobszar rewitalizacji nr 3 - Rzężawy	9,63	
Podobszar rewitalizacji nr 4 -Wiadrowo	4,62	

Źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy i Miasta Żuromin

Zgodnie z przeprowadzoną analizą na terenie Podobszarów rewitalizacji nr 1-3 zidentyfikowano występowanie problemu bezrobocia. Problem bezrobocia ma negatywne konsekwencje zarówno dla osób bezrobotnych, jak i najbliższego otoczenia osób dotkniętych tym problemem, w szczególności najbliższej rodziny. Brak pracy skutkuje brakiem dochodów, a tym samym przekłada się na zagrożenie ubóstwem, wykluczeniem społecznym, problemami zdrowotnymi (w tym psychicznymi) oraz ogólną niezaradnością życiową.

Niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym

Analizę wskaźnikową w zakresie niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym przeprowadzono w oparciu o wskaźnik *Frekwencja wyborcza w wyborach samorządowych w 2024 r.*

W Gminie i Mieście Żuromin w wyborach samorządowych w 2024 r. liczba osób uprawnionych do głosowania wyniosła wartość – 10 963, natomiast liczba ważnych kart to łącznie 3 416. Oznacza to, że frekwencja wyborcza zanotowała wartość jedynie 31,16%.

Analiza przeprowadzona w ramach Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy i Miasta Żuromin wykazała, że problem niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym pod względem najwyższej koncentracji zjawiska (wskaźnik niższy niż średnia gminy) dotyczy wszystkich podobszarów rewitalizacji.

Ponadto na etapie opracowywania Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy i Miasta Żuromin przeprowadzono badanie ankietowe służące poznaniu opinii na temat problemów występujących na obszarze Gminy i Miasta, a także potrzeb w zakresie rewitalizacji. Pomimo zastosowania różnych środków informacji zostało wypełnionych jedynie 7 ankiet. Badanie zostało uznane za niemiarodajne. Tak niewielka próba pośród mieszkańców pokazuje, że również w aspekcie zainteresowania działaniami samorządowymi i życia obywatelskiego zauważalny jest problem niewielkiej aktywności społecznej mieszkańców Gminy i Miasta Żuromin.

Niski poziom aktywności społecznej powoduje, że nie jest możliwe wykorzystanie pełnego potencjału kapitału społecznego, a także dopasowanie decyzji władz samorządowych do potrzeb społeczności lokalnej, czego konsekwencją byłoby efektywniejsze i bardziej racjonalne gospodarowanie posiadanymi zasobami, a tym samym rozwój całej Gminy.

Niski poziom edukacji

Celem pogłębienia diagnozy obszaru rewitalizacji dokonano analizy poziomu edukacji na poziomie podstawowym w Gminie i Mieście Żuromin na podstawie wyników egzaminu ósmoklasisty. Jest to obowiązkowy sprawdzian wiedzy uczniów, którzy kończą w danym roku szkołę podstawową. Przeprowadzany jest on z trzech przedmiotów

obowiązkowych, czyli języka polskiego, matematyki oraz języka obcego nowożytnego. Do analizy wykorzystano wyniki egzaminu ósmoklasisty przeprowadzonego w roku szkolnym 2023/2024 oraz 2024/2025 (wstępne wyniki egzaminów).

Uczniowie zamieszkujący obszar rewitalizacji uczęszczają do następujących placówek oświatowych:

- Szkoła Podstawowa nr 1 im. Stefana Żeromskiego w Żurominie,
- Szkoła Podstawowa nr 2 im. Kornela Makuszyńskiego w Żurominie,
- Szkoły Podstawowej w Będzyminie.

W tabeli przedstawiono wynik egzaminy ósmoklasisty w roku szkolnych 2023/2024 oraz 2024/2025 szkół podstawowych, do których uczęszczali uczniowie zamieszkujący obszar rewitalizacji.

Tabela 7 Wyniki egzaminu ósmoklasisty w roku szkolnych 2023/2024 oraz 2024/2025

	język polski	matematyka	język angielski
rok szkolny 2023/2024			
Szkoła Podstawowa nr 1 im. Stefana Żeromskiego w Żurominie	47,40	35,80	48,05
Szkoła Podstawowa nr 2 im. Kornela Makuszyńskiego w Żurominie	59,78	44,87	71,52
Szkoły Podstawowej w Będzyminie	87	83	95
Gmina i Miasto Żuromin	**54,02**	**41,86**	**61,33**
rok szkolny 2024/2025			
Szkoła Podstawowa nr 1 im. Stefana Żeromskiego w Żurominie	59,60	43,25	70,38
Szkoła Podstawowa nr 2 im. Kornela Makuszyńskiego w Żurominie	72,17	60,54	80,63
Szkoły Podstawowej w Będzyminie	48,60	36,00	43,00
Gmina i Miasto Żuromin	**61,55**	**47,44**	**69,56**

Źródło: https://mapa.wyniki.edu.pl/MapaEgzaminow/ (dostęp: 18.08.2025 r.)

Powyższe dane wskazują, że poziom wyników z egzaminów ósmoklasisty był niższy niż średnia Gminy i Miasta Żuromin w przypadku Szkoły Podstawowej nr 1 im. Stefana Żeromskiego w Żurominie i Szkoły Podstawowej w Będzyminie, co może wskazywać na występowanie problemu niskiego poziomu edukacji.

Należy zaznaczyć, że na poziom edukacji wpływa nie tylko jakość nauczania w danej placówce, lecz także czynniki pozaszkolne, jak np. sytuacja finansowa rodziny, prawidłowość funkcjonowania rodziny, występowanie dysfunkcji, warunki mieszkaniowe, itp., które mają wpływ na efektywność kształcenia, a tym samym na wyniki egzaminów.

Występowanie niskiego poziomu edukacji implikuje potrzebę realizacji projektów o charakterze edukacyjnym celem wzmocnienia potencjału uczniów i środowiska lokalnego, z którego uczniowie się wywodzą.

2.2 Sfera gospodarcza

Zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt. 1 ustawy o rewitalizacji, obszar gminy może znajdować się w stanie kryzysowym z uwagi na koncentrację negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej, w szczególności takich jak niski stopień przedsiębiorczości czy słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw.

W ramach analizy wskaźnikowej przeprowadzonej w sferze gospodarczej pod uwagę wzięto stopień przedsiębiorczości.

Niski stopień przedsiębiorczości

Analizę wskaźnikową w zakresie niskiego stopnia przedsiębiorczości przeprowadzono w oparciu o wskaźnik *Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców.* Stanowi on powszechnie stosowaną i miarodajną miarę poziomu przedsiębiorczości na danym obszarze. Niska wartość wskaźnika wskazuje na ograniczoną aktywność gospodarczą mieszkańców, słabszą strukturę przedsiębiorstw oraz mniejszą skłonność do podejmowania inicjatyw biznesowych.

Na dzień 19 sierpnia 2024 r. na obszarze rewitalizacji zarejestrowanych było 497 podmiotów gospodarczych, zgodnie z Bazą Internetową REGON.

Porównanie wskaźników w odniesieniu do problemu niskiego stopnia przedsiębiorczości pomiędzy obszarem rewitalizacji a średnią Gminy i Miasta Żuromin przedstawiono w tabeli.

Tabela 8 Zestawienie wskaźników w odniesieniu do problemu niskiego stopnia przedsiębiorczości na obszarze rewitalizacji

Jednostka analityczna	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Gmina i Miasto Żuromin
Podobszar rewitalizacji nr 1 – Obwód 2	15,05	22,82
Podobszar rewitalizacji nr 2 - Brudnice	27,24	
Podobszar rewitalizacji nr 3 - Rzężawy	27,98	
Podobszar rewitalizacji nr 4 -Wiadrowo	22,31	

Źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy i Miasta Żuromin

Powyższe dane potwierdzają występowanie problemu niskiego stopnia przedsiębiorczości na terenie Podobszaru rewitalizacji nr 1 i 4.

Zgodnie z Bazą Internetową REGON, na dzień 14 sierpnia 2025 r. na obszarze rewitalizacji zarejestrowanych było 495 podmiotów gospodarczych. Oznacza to, że stopień przedsiębiorczości na obszarze rewitalizacji uległ niewielkiemu obniżeniu, co należy ocenić negatywnie.

2.3 Sfera środowiskowa

Zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt. 2 ustawy o rewitalizacji, obszar gminy znajduje się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk środowiskowych, a w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska.

W ramach analizy wskaźnikowej przeprowadzonej w sferze środowiskowej pod uwagę wzięto występowanie wyrobów zawierających azbest. Ponadto na etapie pogłębionej diagnozy opisano zagadnienia dotyczące form ochrony przyrody oraz obszarów szczególnego zagrożenia powodzią.

Występowanie wyrobów zawierających azbest

Azbest stanowi jedną z najgroźniejszych substancji zanieczyszczających środowisko naturalne, w związku z tym zostało uznane za niebezpieczną substancję chemiczną o udowodnionym działaniu rakotwórczym dla człowieka.

Na moment sporządzania Diagnozy na terenie Gminy i Miasta Żuromin odnotowano 4 904,412 Mg wyrobów zawierających azbest, zgodnie z danymi Bazy Azbestowej. Występowanie odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska zidentyfikowano na terenie wszystkich podobszarów rewitalizacji. W związku z brakiem danych na temat minimalnej ilości wyrobów azbestowych, które zagrażają zdrowiu i życiu ludzkiemu, cały obszar rewitalizacji został uznany jako obszar kryzysowy w sferze środowiskowej.

Celem pogłębienia diagnozy poddano analizie występowanie wyrobów zawierających azbest na obszarze rewitalizacji na moment opracowywania Gminnego Programu Rewitalizacji, zgodnie z Bazą Azbestową.

Na rysunkach przedstawiono lokalizację wyrobów zawierających azbest na obszarze rewitalizacji.

Rysunek 1 Lokalizacja wyrobów zawierających azbest na terenie Podobszaru rewitalizacji nr 1 – Obwód 2

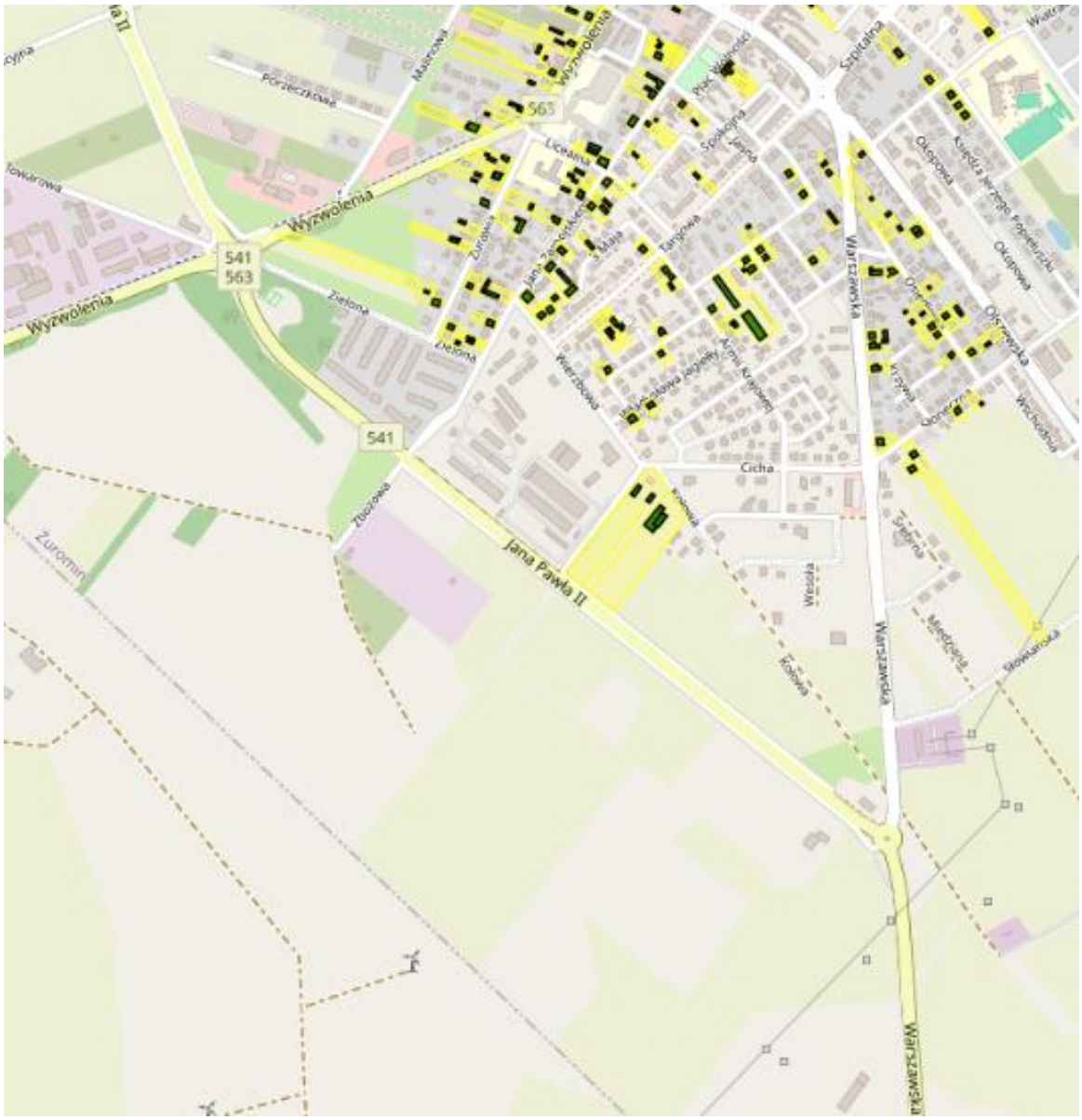

Źródło: https://bazaazbestowa.gov.pl/pl/ (dostęp: 14.08.2025 r.)

Rysunek 2 Lokalizacja wyrobów zawierających azbest na terenie Podobszaru rewitalizacji nr 2 - Brudnice

Źródło: https://bazaazbestowa.gov.pl/pl/ (dostęp: 14.08.2025 r.)

Rysunek 3 Lokalizacja wyrobów zawierających azbest na terenie Podobszaru rewitalizacji nr 3 – Rzężawy (północna część sołectwa)

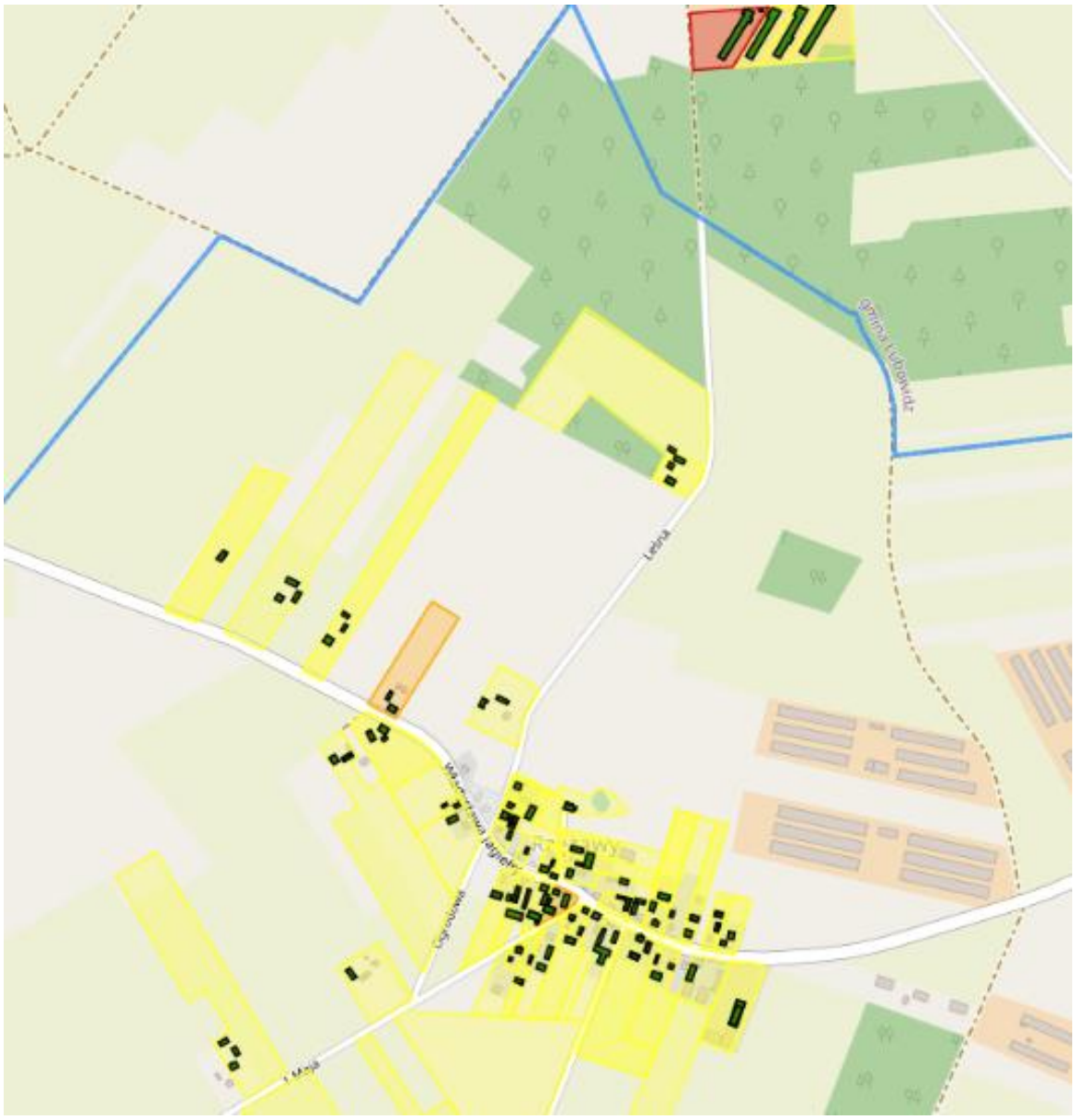

Źródło: https://bazaazbestowa.gov.pl/pl/ (dostęp: 14.08.2025 r.)

Rysunek 4 Lokalizacja wyrobów zawierających azbest na terenie Podobszaru rewitalizacji nr 3 – Rzężawy (południowa część sołectwa)

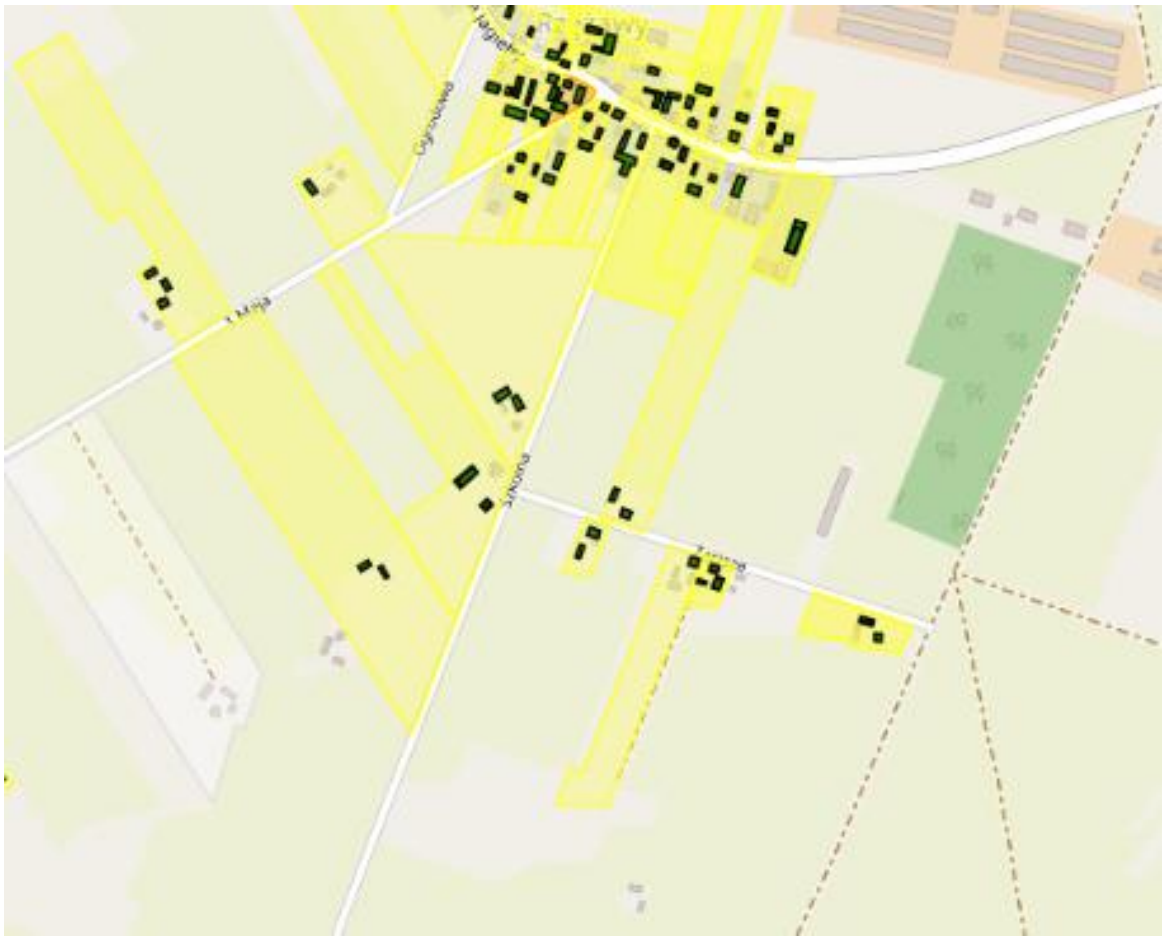

Źródło: https://bazaazbestowa.gov.pl/pl/ (dostęp: 14.08.2025 r.)

Rysunek 5 Lokalizacja wyrobów zawierających azbest na terenie Podobszaru rewitalizacji nr 4 – Wiadrowo (północna część sołectwa)

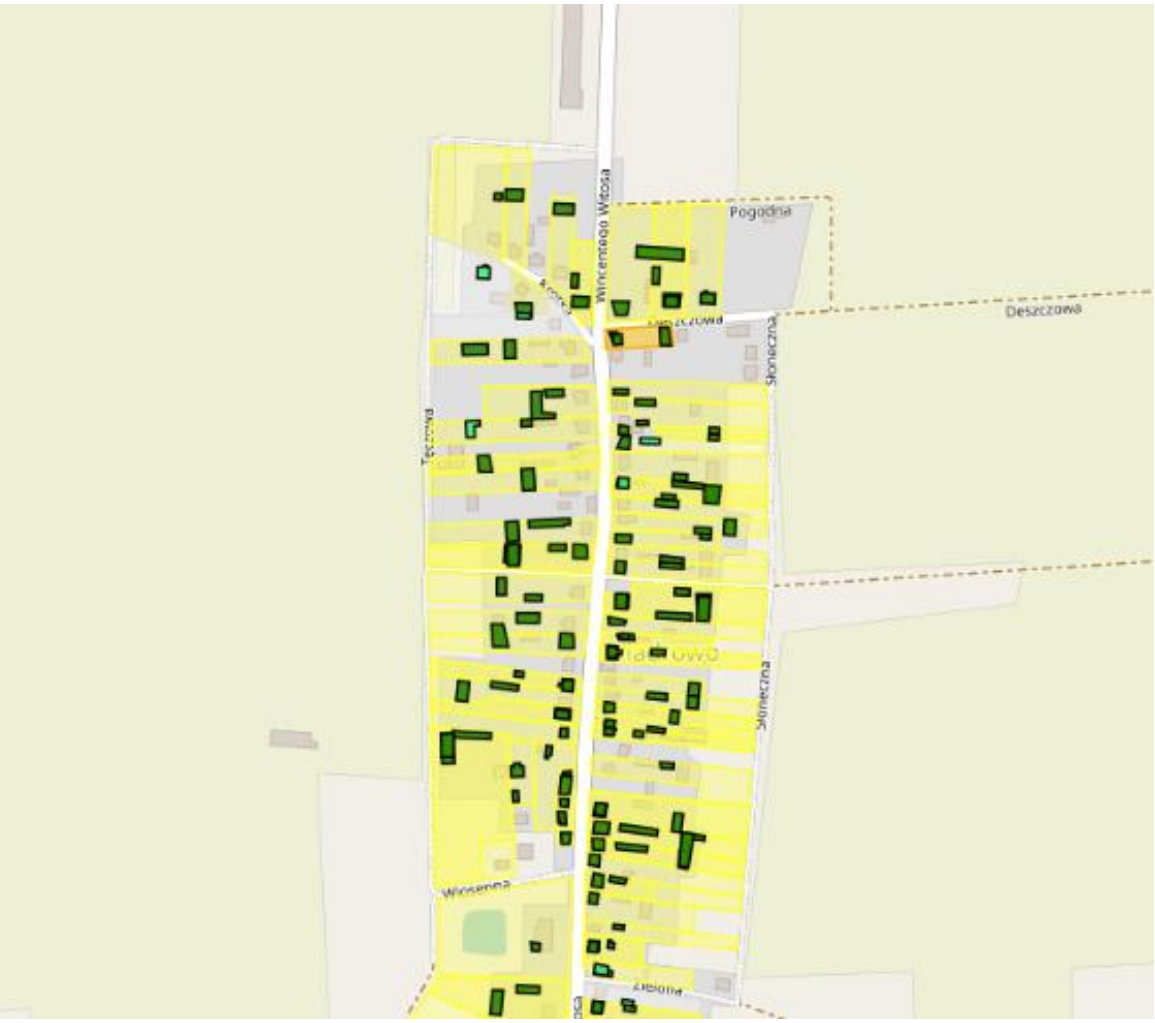

Źródło: https://bazaazbestowa.gov.pl/pl/ (dostęp: 14.08.2025 r.)

Rysunek 6 Lokalizacja wyrobów zawierających azbest na terenie Podobszaru rewitalizacji nr 4 – Wiadrowo (południowa część sołectwa)

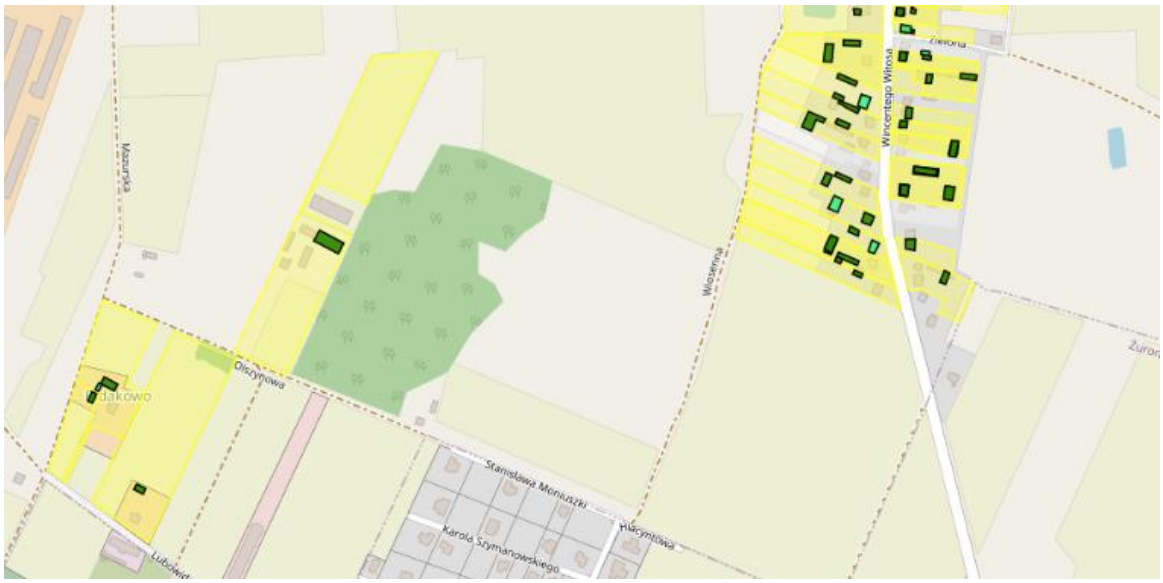

Źródło: https://bazaazbestowa.gov.pl/pl/ (dostęp: 14.08.2025 r.)

Formy ochrony przyrody

Celem pogłębienia diagnozy analizie poddano również występowanie form ochrony przyrody na obszarze rewitalizacji. Zgodnie z Centralnym Rejestrem Form Ochrony Przyrody zlokalizowany jest na nim Obszar Chronionego Krajobrazu Międzyrzecze Skrwy i Wkry oraz Obszar Natura 2000 Doliny Wkry i Mławki. Występowanie form ochrony przyrody na obszarze rewitalizacji ma pozytywny wpływ na rozwój nie tylko obszaru rewitalizacji, ale całej Gminy i Miasta Żuromin, poprzez wzmocnienie potencjału turystycznego i rekreacyjnego, czy zwiększenie atrakcyjności gospodarczej lub inwestycyjnej.

Obszary szczególnego zagrożenia powodzią

Przez obszary szczególnego zagrożenia powodzią w myśl art. 16 pkt 34 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne rozumie się:

- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%,
- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%,

- obszary między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano wał przeciwpowodziowy, a także wyspy i przymuliska, o których mowa w art. 224, stanowiące działki ewidencyjne,
- pas techniczny.

W granicach Podobszaru rewitalizacji nr 1 nie występują wyżej wymienione obszary szczególnego zagrożenia powodzią.

W granicach Podobszaru rewitalizacji nr 2 występują obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1% oraz obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%, co zostało przedstawione na kolejnych rysunkach.

Rysunek 7 Obszar, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1% w granicach Podobszaru rewitalizacji nr 2 - Brudnice

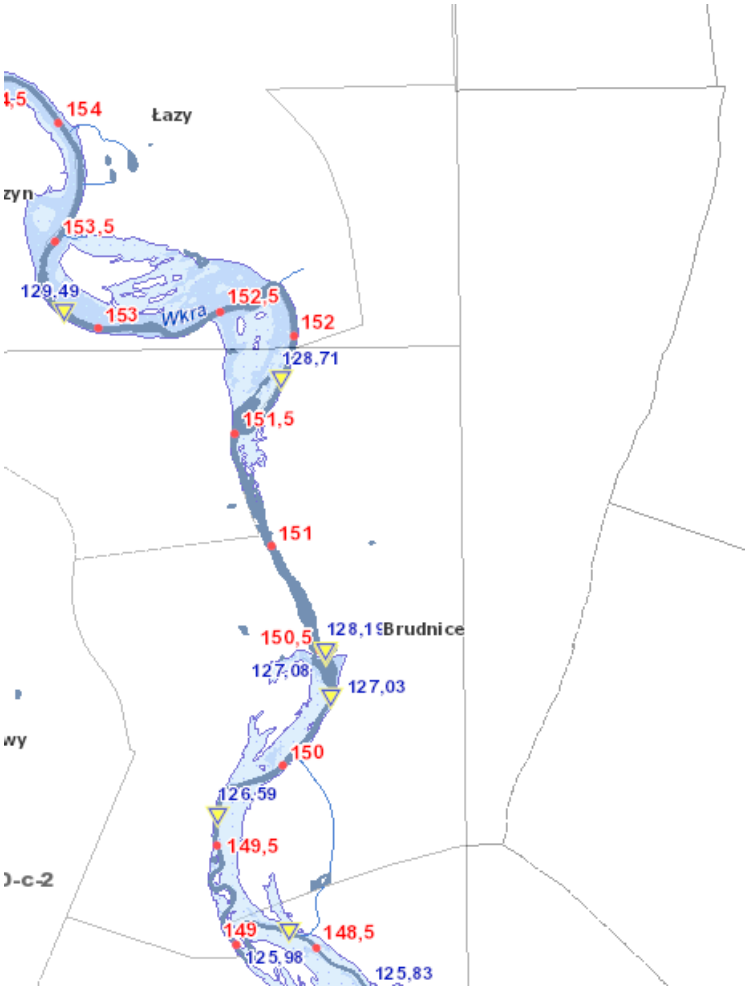

Źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP (dostęp: 14.08.2025 r.)

Rysunek 8 Obszar, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 10% w granicach Podobszaru rewitalizacji nr 2 – Brudnice

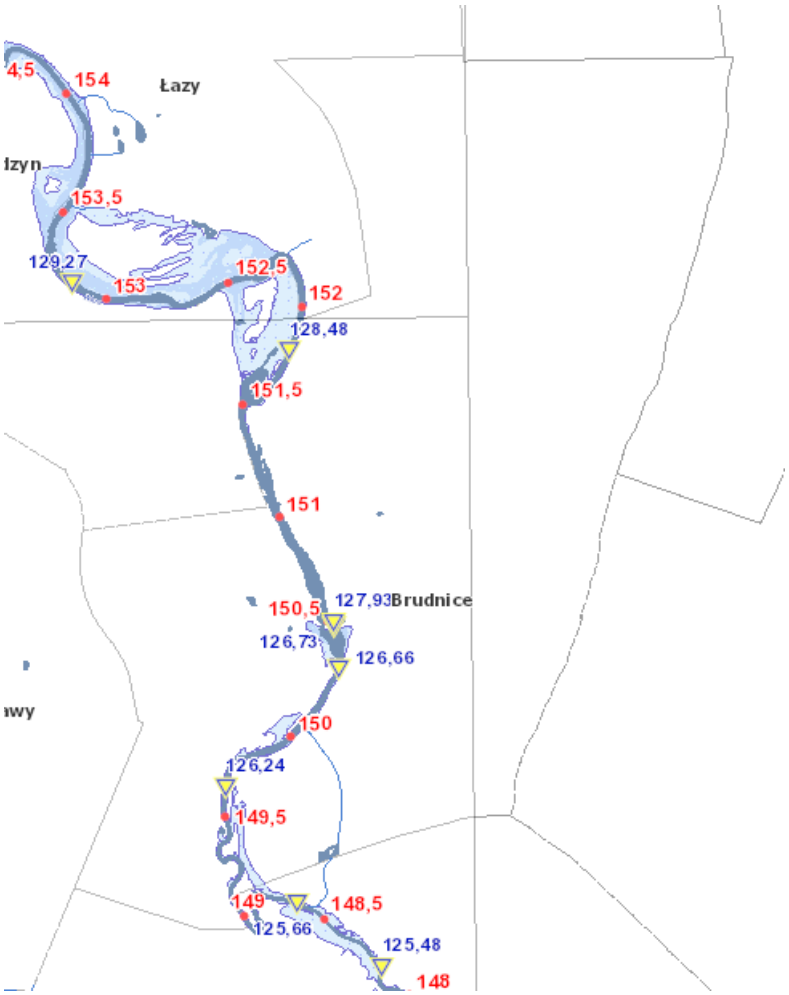

Źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP (dostęp: 14.08.2025 r.)

W granicach Podobszaru rewitalizacji nr 3 występują obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1% oraz obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%, co zostało przedstawione na kolejnych rysunkach.

Rysunek 9 Obszar, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1% w granicach Podobszaru rewitalizacji nr 3 - Rzężawy

Źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP (dostęp: 14.08.2025 r.)

Rysunek 10 Obszar, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 10% w granicach Podobszaru rewitalizacji nr 3 - Rzężawy

Źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP (dostęp: 14.08.2025 r.)

W granicach Podobszaru rewitalizacji nr 4 nie występują wyżej wymienione obszary szczególnego zagrożenia powodzią.

Szczegółowe informacje nt. obszarów szczególnego zagrożenia powodzią znajdują się na stronie Hydroportal w części dotyczącej Map https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP.

2.4 Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt. 3 ustawy o rewitalizacji, obszar gminy znajduje się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk przestrzenno-funkcjonalnych, a w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niedostosowania infrastruktury do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych.

W ramach analizy wskaźnikowej przeprowadzonej w sferze przestrzenno-funkcjonalnej pod uwagę wzięto kwestię dostępności infrastruktury społecznej i technicznej.

Niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę społeczną

Zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2024 r., poz. 1292 ze zm.), formami ochrony zabytków są:

1. wpis do rejestru zabytków,
2. wpis na Listę Skarbów Dziedzictwa
3. uznanie za pomnik historii
4. utworzenie parku kulturowego
5. ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.

Według rejestru zabytków nieruchomych (stan na dzień 30 września 2025 roku) na terenie Gminy i Miasta Żuromin występuje łącznie dziesięć obiektów zabytkowych, w tym:

- Chamsk:
  - Kościół pw. św. Floriana, drewn., XVI-XVII, nr rej.: A-94 z 8.12.1961 r.
  - Zespół dworski, XIX, nr rej.: A-244 z 15.10.1981:
    - dwór
    - park
- Kliczewo Małe:
  - Zespół dworski, XIX, nr rej.: A-234 z 8.10.1981:
    - dwór,
    - park
- Poniatowo:
  - Kościół par. pw. św. Wawrzyńca, drewn., 1805-07, nr. rej.: A-95 z 19.12.1961
  - Park dworski, XIX, nr rej.: A-233 z 8.10.1981
- Żuromin:
  - Zespół klasztorny reformatorów, 1715-80, nr rej.: A-96 z 19.12.1961:
    - kościół pw. Świętej Trójcy
    - klasztor
    - ogrodzenie.

Żaden z powyższych obiektów nie jest zlokalizowany na obszarze rewitalizacji.

Natomiast, zgodnie z Gminną Ewidencją Zabytków (dalej: GEZ) na obszarze Gminy i Miasta zlokalizowane jest łącznie 71 nieruchomych zabytków architektury i budownictwa, z czego aż 46 jest w stanie technicznym poniżej dobrego (stan na październik 2025 r.). Ponadto zostały w niej ujęte 72 nieruchome zabytki archeologiczne. W GEZ ujęto również zabytki wpisane do wojewódzkiej ewidencji zabytków, a także inne obiekty prezentujące wartość zabytkową.

Obiekty ujęte w GEZ charakteryzują się wartością historyczną czy artystyczną ze względu na liczne detale architektoniczne, co świadczy o ich wyjątkowości na tle pozostałego budownictwa na terenie Gminy i Miasta.

Obiekty zabytkowe zostały włączone do analizy problemu „niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę społeczną", ponieważ stanowią istotny element infrastruktury kulturowej i społecznej – pełnią funkcje edukacyjne, integracyjne, turystyczne, tożsamościowe i rekreacyjne. Ich obecność wzbogaca ofertę usług publicznych i wpływa na atrakcyjność oraz funkcjonalność obszaru, natomiast ich niedobór oznacza ograniczoną dostępność zasobów kulturowych, które są częścią szeroko rozumianej infrastruktury społecznej.

W związku z tym przyjęto zasadę, że mniejsza liczba obiektów zabytkowych świadczy o wyższym poziomie problemu, ponieważ obszar dysponuje skromniejszym zapleczem kulturowym i ma mniej możliwości oferowania usług społeczno-kulturalnych. Zabytki stanowią trwałe elementy zagospodarowania przestrzennego, które wspierają życie społeczne: mogą mieścić instytucje kultury, funkcjonować jako miejsca spotkań, edukacji lokalnej, integracji mieszkańców czy budowania lokalnej tożsamości. Ich brak ogranicza potencjał rozwojowy i powoduje, że oferta infrastruktury społecznej staje się uboższa.

Dlatego w analizie ich obecność została potraktowana jako czynnik zmniejszający siłę problemu, a ich niedostatek jako jego przejaw. Taki sposób ujęcia wskaźnika pozwala uchwycić, w jakim stopniu obszar dysponuje zasobami kulturowymi, które są integralnym elementem infrastruktury społecznej.

Analizę wskaźnikową w ramach diagnozy delimitacyjnej w zakresie dostępności infrastruktury społecznej przeprowadzono w oparciu o wskaźnik *Liczba zabytków w przeliczeniu na 100 mieszkańców* (w zakresie zabytków wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków).

Porównanie wskaźników w odniesieniu do problemu niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę społeczną pomiędzy obszarem rewitalizacji a średnią Gminy i Miasta Żuromin przedstawiono w tabeli.

Tabela 9 Zestawienie wskaźników w odniesieniu do problemu niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę społeczną na obszarze rewitalizacji

Jednostka analityczna	Liczba zabytków w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Gmina i Miasto Żuromin
Podobszar rewitalizacji nr 1 – Obwód 2	0,05	0,52
Podobszar rewitalizacji nr 2 - Brudnice	2,03	

Jednostka analityczna	Liczba zabytków w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Gmina i Miasto Żuromin
Podobszar rewitalizacji nr 3 - Rzężawy	0,00	
Podobszar rewitalizacji nr 4 -Wiadrowo	0,26	

Źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy i Miasta Żuromin

Zgodnie z przeprowadzoną analizą na terenie Podobszarów rewitalizacji nr 1, 3 i 4 zidentyfikowano występowanie problemu niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę społeczną. Niewielka liczba obiektów zabytkowych niekorzystnie wpływa na potencjał turystyczny, kulturowy i edukacyjny obszaru rewitalizacji, a co za tym idzie również Gminy i Miasta Żuromin.

W celu pogłębienia diagnozy przeanalizowano obiekty społeczne na obszarze rewitalizacji. Wśród infrastruktury społecznej zlokalizowanej na poszczególnych podobszarach rewitalizacji można wyróżnić miejsca takie, jak Park Miejski Burmistrza Józefa Kaźmierskiego, Hala Widowiskowo-Sportowa w Żurominie, Dworek nad Wkrą, place zabaw, świetlice wiejskie.

Ponadto na terenie obszaru rewitalizacji znajdują się następujące jednostki organizacyjne: Żuromińskie Centrum Kultury, Starostwo Powiatowe, Szkoła Podstawowa nr 1 w Żurominie, Zespół Szkół Specjalnych w Żurominie, Liceum Ogólnokształcące im. Marii Dąbrowskiej w Żurominie.

Wymienione wyżej obiekty zostały szczegółowo opisane w Rozdziale 3 „Potencjały występujące na obszarze rewitalizacji".

Niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną

Analizę wskaźnikową w zakresie dostępności infrastruktury technicznej przeprowadzono w oparciu o następujące wskaźniki:

- *Liczba przyłączy kanalizacyjnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców;*
- *Liczba przyłączy wodociągowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców.*

Porównanie wskaźników w odniesieniu do problemu niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną pomiędzy obszarem rewitalizacji a średnią Gminy i Miasta Żuromin przedstawiono w tabeli.

Tabela 10 Zestawienie wskaźników w odniesieniu do problemu niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną na obszarze rewitalizacji

Jednostka analityczna	Liczba przyłączy kanalizacyjnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Gmina i Miasto Żuromin	Liczba przyłączy wodociągowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Gmina i Miasto Żuromin
Podobszar rewitalizacji nr 1 – Obwód 2	8,64	12,42	8,70	19,00
Podobszar rewitalizacji nr 2 - Brudnice	0,00		25,20	
Podobszar rewitalizacji nr 3- Rzężawy	0,00		16,06	
Podobszar rewitalizacji nr 4 -Wiadrowo	21,79		6,41	

Źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy i Miasta Żuromin

Zgodnie z przeprowadzoną analizą na terenie Podobszarów rewitalizacji nr 1 - 2 zidentyfikowano występowanie problemu niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną w zakresie infrastruktury kanalizacyjnej, natomiast na Podobszarach rewitalizacji nr 1, 3 i 4 – w zakresie infrastruktury wodociągowej.

Dostęp do sieci kanalizacyjnej i wodociągowej jest istotnym aspektem przekładającym się na jakość zamieszkiwania na danym obszarze, wpływa także korzystnie na stan środowiska naturalnego.

2.5 Sfera techniczna

Zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt. 4 ustawy o rewitalizacji, obszar gminy znajduje się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk technicznych, a w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym oraz niefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych

umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności, ochrony środowiska i zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Podczas analizy wskaźnikowej sfery technicznej zwrócono uwagę na występowanie obiektów zabytkowych w złym stanie technicznym.

Degradacja stanu technicznego obiektów zabytkowych

Analiza wskaźnikowa w zakresie stanu technicznego obiektów zabytkowych, ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków, została przeprowadzona w oparciu o wskaźnik *Występowanie zabytków w stanie technicznym poniżej dobrego.*

Analiza przeprowadzona w ramach Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy i Miasta Żuromin wykazała, że problem degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym przypadku zabytków pod względem najwyższej koncentracji zjawiska (występowanie zabytków w stanie technicznym poniżej dobrego) dotyczy Podobszarów rewitalizacji nr 1, 2 i 4.

Obiekty zabytkowe wymagają szczególnego zaangażowania, przede wszystkim dużych nakładów finansowych w przypadku remontów i dostosowania do nowoczesnych funkcji.

3. Potencjały występujące na obszarze rewitalizacji

Zgodnie z ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji lokalne potencjały, czyli silne strony i możliwości danego obszaru, powinny zostać zawarte w szczegółowej diagnozie obszaru rewitalizacji. Potencjały te widoczne są w różnych analizowanych sferach – społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej czy środowiskowej. Zidentyfikowane potencjały przyczyniają się do pobudzenia lokalnego rozwoju obszaru rewitalizacji, nie zawsze występując wyłącznie na jego obszarze.

Przeprowadzona pogłębiona diagnoza obszaru rewitalizacji umożliwiła zidentyfikowanie potencjałów, które mogą zostać wykorzystane w procesie rewitalizacji i stanowią bazę do prowadzenia tego rodzaju działań.

Na terenie obszaru rewitalizacji znajdują się następujące jednostki organizacyjne: Żuromińskie Centrum Kultury, Starostwo Powiatowe, Szkoła Podstawowa nr 1 w Żurominie, Zespół Szkół Specjalnych w Żurominie, Liceum Ogólnokształcące im. Marii Dąbrowskiej w Żurominie.

Żuromińskie Centrum Kultury (ZetCeKa) pełni istotną rolę w propagowaniu dziedzictwa kulturowego. Mają w nim miejsce różnorodne praktyki społeczno-kulturowe, tradycje muzyczne oraz widowiska. W ramach jego struktury funkcjonuje Niepubliczna Szkoła Muzyczna. Ponadto organizowane są liczne zajęcia muzyczne: sekcja wokalna, ognisko muzyczne – lekcje pianina, akordeonu, gitary, orkiestra dęta. Dodatkowo działają sekcje tańca, plastyki oraz koła zainteresowań (sekcja teatralna, brydża sportowego). W ZetCeKa funkcjonuje również klub seniora, kino oraz odbywają się różnorodne warsztaty artystyczne oraz widowiska.

ZetCeKa systematycznie prowadzi seanse kinowe, ponadto organizuje wydarzenia o charakterze kulturalnym, jak na przykład przeglądy piosenek i prac plastycznych, koncerty, stand-upy. Prowadzi również warsztaty, w tym dla dzieci i młodzieży, a także seniorów.

Starostwo Powiatowe jest jednym z kluczowych ośrodków usług publicznych o ponadlokalnym zasięgu, co zapewnia stały przepływ mieszkańców powiatu oraz dostęp do szerokiego zakresu spraw administracyjnych w jednym miejscu. Instytucja ta pełni także ważną rolę integrującą – jako organ administracji samorządowej współpracuje z licznymi instytucjami, organizacjami społecznymi i partnerami lokalnymi. Obecność takiego

podmiotu sprzyja budowaniu sieci współpracy, ułatwia koordynację działań rozwojowych oraz umożliwia skuteczniejsze wdrażanie inicjatyw i projektów rewitalizacyjnych. Starostwo może również pełnić rolę animatora procesów partycypacyjnych i wspierać komunikację między mieszkańcami a władzami.

Szkoła Podstawowa nr 1 w Żurominie zlokalizowana jest przy ul. Wyzwolenia 12 w Żurominie. Stanowi publiczną ośmioletnią szkołę podstawową dla dzieci i młodzieży. Na mocy uchwały nr 63/VIII/19 Rady Miejskiej w Żurominie z dnia 26 czerwca 2019 r. wyznaczono następujące granice obwodu szkoły:

a) Miasto Żuromin – ulice: Akacjowa, Przedwiośnie, Władysława Broniewskiego, Marii Dąbrowskiej, Jana Długosza, Stefana Jaracza, Marii Konopnickiej, Jana Kochanowskiego, Mikołaja Kopernika, Kwiatowa, Lenartowicza, Lidzbarska, Lipowa, Mazurska, Jana Matejski, Makowa, Mazowiecka, Mickiewicza, Mławska (do nr 35), Moniuszki, Elizy Orzeszkowej, Przemysłowa, Bolesława Prusa, Parkowa, Macieja Rataja, Różana, M.C. Skłodowskiej, **Szkolna**, Wiosenna, Wiadrowska, Buskupa L. Wetmańskiego, **Wyzwolenia** (nr parzyste do 80, nr nieparzyste do nr 35), Wincentego Witosa, Żeromskiego, Żytnia, Chopina, Henryka Sienkiewicza, Grunwaldzka, Karola Szymanowskiego;
b) miejscowość **Brudnice**;
c) miejscowość **Wiadrowo**.

Do placówki w roku szkolnym 2024/2025 uczęszcza 523 uczniów.

W SP nr 1 prowadzone są systematycznie różnorodne projekty, które skierowane zarówno do uczniów, jak i nauczycieli. W roku szkolnym 2024/2025 przykładem takich projektów są: „Edukacja na cyfrowo" czy „Kariera Bez Barier". Ponadto w szkole odbywają się rozwijające zajęcia pozalekcyjne (w tym sportowe) oraz zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze.

Zespół Szkół Specjalnych w Żurominie (przy ul. Wyzwolenia 16) stanowi placówkę oświatową, której organem prowadzącym jest powiat żuromiński. W strukturze Zespołu Szkół Specjalnych można wyodrębnić Przedszkole Specjalne, Szkołę Podstawową Specjalną oraz Szkołę Specjalną Przysposabiającą do Pracy. Ponadto organizowane są: zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze, wczesne wspomaganie rozwoju. Placówka dysponuje dostosowaną do potrzeb uczniów bazą lokalową, wyposażonymi salami terapeutycznym oraz odpowiednimi pomocami dydaktycznymi.

Liceum Ogólnokształcące im. Marii Dąbrowskiej w Żurominie zlokalizowane jest przy ul. Wyzwolenia 61. Stanowi placówkę oświatową na poziomie ponadpodstawowym prowadzonym przez powiat żuromiński. Liczba uczniów w roku szkolnym 2024/2025 wynosi 413. Zgodnie z portalem Perspektywy 2025, w mazowieckim rankingu liceów placówka zajęła 53 miejsce. Uczniowie mają do wyboru 3-4 klasy z różnymi przedmiotami kształcenia w zakresie rozszerzonym.

Ponadto w niedalekiej odległości od Podobszaru rewitalizacji nr 1 zlokalizowany jest Stadion Miejski, przy ul. Żeromskiego. Obiekt stanowi kompleks piłkarski, w skład, którego wchodzą dwa pełnowymiarowe boiska z naturalną nawierzchnią, boisko o nawierzchni poliuretanowej, boisko Orlik ze sztuczną nawierzchnią.

Dodatkowo w granicach obszaru rewitalizacji zlokalizowane jest Park Miejski Burmistrza Józefa Kaźmierskiego, Hala Widowiskowo-Sportowa w Żurominie, Dworek nad Wkrą, place zabaw i świetlice wiejskie.

Park Miejski Burmistrza Józefa Kaźmierskiego zlokalizowany jest w centrum miasta, przy Żuromińskim Centrum Kulturowym. Na terenie całego parku zlokalizowane są obiekty małej architektury, takie jak ławki, kosze na śmieci, latarnie oraz występuje zieleń. W centralnej części parki znajduje się fontanna oraz pomnik. Teren parki pełni funkcję ogólnodostępnego, otwartego placu miejskiego. Jego teren stanowi potencjał do organizacji wydarzeń o charakterze kulturalnym i integracyjnym. Przykładem stałego wydarzenia organizowanego na terenie Parku Miejskiego są Dni Żuromina.

Hala Widowiskowo-Sportowa w Żurominie stanowi obiekt sportowy przy Liceum Ogólnokształcącym im. M. Dąbrowskiej. Posiada on profesjonalną nawierzchnię przeznaczoną do uprawiania gier sportowych, jak siatkówka, koszykówka, piłka ręczna.

Dworek nad Wkrą położony jest nad rzeką Wkrą, we wsi Brudnice koło Żuromina. Obecnie stanowi on gospodarstwo agroturystyczne. Niedaleko dworku znajduje się mała plaża z drewnianym pomostem nad rzeką, a także około 100-letni park w pobliżu rzeki.

Na obszarze rewitalizacji znajdują się zatem obiekty, w których świadczone są usługi edukacyjne i kulturalne, a także zapewniające dostęp do bazy sportowo-rekreacyjnej.

Obszar rewitalizacji zlokalizowany jest na terenie następujących obszarowych form ochrony przyrody: Obszar Chronionego Krajobrazu Międzyrzecze Skrwy i Wkry oraz

Obszar Natura 2000 Doliny Wkry i Mławki. Występowanie form ochrony przyrody na obszarze rewitalizacji ma pozytywny wpływ na rozwój nie tylko obszaru rewitalizacji, ale całej Gminy i Miasta Żuromin, poprzez wzmocnienie potencjału turystycznego i rekreacyjnego, czy zwiększenie atrakcyjności gospodarczej lub inwestycyjnej.

Ważnym elementem kształtującym lokalną tożsamość mieszkańców jest dziedzictwo kulturowe, na które składają się m.in. obiekty zabytkowe. Obiekty zabytkowe zlokalizowane są na terenie Podobszaru rewitalizacji nr 1, 2 i 4.

W Gminie i Mieście Żuromin, w tym również na obszarze rewitalizacji, swoją działalność prowadzi wiele organizacji pozarządowych, które wspierają rozwój społeczności lokalnej, poszerzają dostęp do aktywnych form spędzania czasu wolnego oraz wspierają osoby potrzebujące, znajdujące się w niekorzystnej sytuacji życiowej. Działalność organizacji pozarządowych stanowi potencjał dla możliwości rozwiązywania problemów zidentyfikowanych na obszarze rewitalizacji.

Na Podobszarze rewitalizacji nr 1 swoją działalność prowadzą trzy stowarzyszenia wpisane do rejestru KRS: Ochotnicza Straż Pożarna (zarejestrowana przy Placu Piłsudskiego), Stowarzyszenie „Cztery Łapy" (ul. Wyzwolenia, prowadzi szeroko pojętą pomoc zwierzętom bezdomnym oraz zwierzętom przebywającym w schronisku dla zwierząt), Stowarzyszenie „Wagon Inicjatyw" (ul. Szkolna, działa od 2014 r. między innymi na rzecz zapobiegania społecznemu wykluczeniu osób dotkniętych patologią społeczną, ubóstwem, bezrobociem oraz stworzenie warunków prowadzących do reintegracji i rehabilitacji społecznej).

Na terenie Podobszaru rewitalizacji nr 2 działają: Stowarzyszenie „Siła Mam" (założone w 2022 r. na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w szczególności osobom z niepełnosprawnością), Stowarzyszenie Hodowców Trzody Chlewnej „Polświn" (jego celem działania jest m.in. organizowanie współpracy w celu zwalczania afrykańskiego pomoru świn, w tym z hodowcami, dostawcami, lekarzami weterynarii, itd., a także prowadzenie działalności edukacyjnej przez podnoszenie wiedzy hodowców trzody chlewnej) oraz Stowarzyszenie Na pograniczu (funkcjonujące od 2012 r. na rzecz ochrony dziedzictwa, rozwoju i poprawy warunków życia społeczności oraz promocji regionu wielowiekowego pogranicza kulturowego).

W przypadku Podobszaru rewitalizacji nr 3 funkcjonują Ochotnicza Straż Pożarna oraz Koło Gospodyń Wiejskich, które prowadzi działalność społeczno-wychowawczą

i oświatowo-kulturalną w środowiskach wiejskich, a także inicjuje i prowadzi działania na rzecz poprawy warunków życia i pracy kobiet na wsi.

Na obszarze Podobszaru rewitalizacji nr 4 nie działa żadna organizacja pozarządowa wpisana do rejestru KRS.

W wyniku pogłębionej diagnozy ustalono, że na dzień 25 listopada 2025 r. na obszarze rewitalizacji zarejestrowanych było 487 podmiotów gospodarczych. W kolejnej tabeli przedstawiono szczegółowo strukturę przedsiębiorstw na poszczególnych podobszarach rewitalizacji.

Tabela 11 Struktura podmiotów gospodarczych na obszarze rewitalizacji Gminy i Miasta Żuromin

Nazwa Podobszaru rewitalizacji		Liczba podmiotów gospodarczych	Główny rodzaj działalności
Podobszar rewitalizacji nr 1 – Obwód 2	Ul. Grunwaldzka	7	Usługowe
	Ul. Spacerowa	0	-
	Ul. Szkolna	40	Gospodarstwa rolne, usługowe
	ul. Wyzwolenia	154	Gospodarstwa rolne, handlowo-usługowe, placówki oświatowe, opieka zdrowotna
	Ul. Zwycięstwa	4	Usługowe, w tym hotelarskie
	Plac Piłsudskiego	66	Administracja publiczna, usługowe, produkcyjne, opieka zdrowotna
Podobszar rewitalizacji nr 2 - Brudnice	-	66	Gospodarstwa rolne (w tym zajmujące się chowem i hodowlą ptactwa), usługowo-handlowe

Nazwa Podobszaru rewitalizacji		Liczba podmiotów gospodarczych	Główny rodzaj działalności
Podobszar rewitalizacji nr 3- Rzężawy	-	62	Gospodarstwa rolne, usługowo-handlowe, produkcyjne
Podobszar rewitalizacji nr 4 - Wiadrowo	-	88	Gospodarstwa rolne (w tym zajmujące się chowem i hodowlą ptactwa), usługowe, w tym noclegowe

Źródło: opracowanie własne na podstawie Baza Internetowa REGON (dostęp: 25.11.2025 r.)

Potencjał obszaru rewitalizacji w zakresie podmiotów gospodarczych przejawia się przede wszystkim w zróżnicowanej strukturze funkcjonujących na jego terenie przedsiębiorstw, obejmującej przede wszystkim MŚP, które tworzą stabilną bazę lokalnej aktywności gospodarczej.

W obszarze rewitalizacji funkcjonują również podmioty świadczące usługi o charakterze podstawowym dla codziennego życia mieszkańców, co wpływa na utrzymanie i rozwój lokalnego ekosystemu gospodarczego oraz sprzyja podniesieniu jakości życia. Jednocześnie sektor przedsiębiorstw może pełnić istotną rolę w procesie integracji i aktywizacji społecznej poprzez zatrudnianie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, współpracę z organizacjami społecznymi oraz uczestnictwo w inicjatywach lokalnych.

4. Skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych

Prace prowadzone na poszczególnych etapach opracowania dokumentu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy i Miasta Żuromin na lata 2024-2030, w tym przede wszystkim przeprowadzona analiza wskaźnikowa, wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, badania ankietowe oraz konsultacje społeczne, a także pogłębiona diagnoza obszaru rewitalizacji potwierdziły koncentrację negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych oraz technicznych w granicach obszaru rewitalizacji. Należy zatem uznać, że przyjęcie Obwodu nr 2 oraz sołectw: Brudnice, Rzężawy i Wiadrowo za podobszary rewitalizacji było zasadne.

Na wyznaczonych podobszarach rewitalizacji zidentyfikowano negatywne zjawiska we wszystkich sferach analitycznych, w tym następujące problemy: pogłębiające się ubóstwo, wysoki poziom bezrobocia, niewystarczający poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym, niski poziom edukacji, niski stopień przedsiębiorczości, obecność odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska, występowanie obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego, niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę społeczną, a także techniczną oraz degradacja stanu technicznego obiektów zabytkowych.

Potrzeba rewitalizacji wynika zarówno z nagromadzenia zjawisk problemowych, jak i ich wzajemnego powiązania i oddziaływania. Negatywne zjawiska w sferze społecznej (np. ubóstwo, bezrobocie, niska aktywność społeczna) wynikają częściowo z innych sfer (np. z niskiego poziomu przedsiębiorczości, niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę społeczną). Konieczne jest w związku z tym kompleksowe ukierunkowanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Wśród potrzeb mieszkańców obszaru rewitalizacji można wyróżnić między innymi konieczność dostosowania przestrzeni do potrzeb wszystkich grup społecznych, stworzenie miejsc sprzyjających integracji społeczności lokalnej czy zwiększenie oferty sportowo-rekreacyjno-turystycznej. Istotne jest również zwiększenie zarówno aktywności społecznej, jak i zawodowej mieszkańców. Ponadto należy podejmować działania służące ochronie środowiska naturalnego, w tym poprawiające lokalny ekosystem oraz ograniczające emisję zanieczyszczeń powietrza.

5. Opis powiązań gminnego programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi gminy

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy i Miasta Żuromin na lata 2024-2030 w swoich założeniach uwzględnia również działania oraz kompleksowe rozwiązania problemów, które zostały ujęte w dokumentach strategicznych, zarówno na szczeblu lokalnym, jak i regionalnym.

Powiązanie niniejszego Gminnego Programu Rewitalizacji z celami i kierunkami działań zawartymi we wskazanych dokumentach zostało omówione w dalszej części rozdziału.

5.1 Strategia Rozwoju Gminy i Miasta Żuromin do 2030 roku

Strategia rozwoju gminy stanowi dokument określający strategiczne kierunki rozwoju gminy, a jednocześnie komplementarny z innymi dokumentami planistyczno-strategicznymi obowiązującymi w gminie oraz na wyższych szczeblach.

Strategia Rozwoju Gminy i Miasta Żuromin do 2030 roku została przyjęta na mocy uchwały nr 416/LVII/23 Rady Miejskiej w Żurominie z dnia 15 maja 2023 r.

Wizja Gminy i Miasta Żuromin określona w ramach Strategii brzmi następująco: **W 2030 roku Gmina i Miasto Żuromin jest atrakcyjnym miejscem do zamieszkania, posiadającym rozwiniętą infrastrukturę społeczną, wyposażonym w infrastrukturę techniczną oraz dbającym o środowisko.**

Dla wskazanej wizji wyznaczono pięć celów strategicznych stanowiących uszczegółowienie wizji. W tabeli przedstawiono powiązanie poszczególnych celów strategicznych z celami rewitalizacji ustalonymi na potrzeby Gminnego Programu Rewitalizacji.

Tabela 12 Spójność Gminnego Programu Rewitalizacji z celami określonymi w Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Żuromin do 2030 roku

Cel strategiczny	Cel rewitalizacji	Zakres spójności
Zaspokajanie potrzeb społecznych mieszkańców Gminy i Miasta Żuromin	Poprawa jakości życia mieszkańców i integracja społeczna	Cele rewitalizacji odpowiadają na przedmiotowy cel strategiczny w szczególności poprzez działania zmierzające do wzmocnienia więzi sąsiedzkich, rozwoju oferty sportowo-rekreacyjnej oraz zwiększania dostępności do usług publicznych. Kierunki działań koncentrują się na budowaniu przestrzeni przyjaznych mieszkańcom oraz animacji społecznej, co wprost podnosi jakość życia i sprzyja poczuciu bezpieczeństwa oraz wspólnoty.
	Rozwój infrastruktury sprzyjającej aktywnemu stylowi życia	
Zapobieganie marginalizacji i wykluczeniom społecznym	Poprawa jakości życia mieszkańców i integracja społeczna	Rewitalizacja w Gminie i Mieście Żuromin obejmuje szereg działań aktywizujących i integrujących, których zadaniem jest przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i zawodowemu. Rewitalizacja pełni zatem funkcję wyrównywania szans i wzmacniania kapitału społecznego.
	Aktywizacja zawodowa i edukacyjna mieszkańców	
Rozwój przedsiębiorczości w Gminie i Mieście Żuromin	Aktywizacja zawodowa i edukacyjna mieszkańców	Dzięki rewitalizacji powstaną warunki do rozwoju lokalnych inicjatyw gospodarczych, co wpłynie na wzrost zatrudnienia, zmniejszenie bezrobocia oraz poprawę atrakcyjności inwestycyjnej Gminy i Miasta Żuromin.

Cel strategiczny	Cel rewitalizacji	Zakres spójności
Wzrost potencjału gospodarczego oparty na ochronie środowiska	Ochrona środowiska naturalnego	Cel 4 rewitalizacji wspiera przedmiotowy cel strategiczny poprzez działania edukacyjne, proekologiczne i wdrażanie rozwiązań z zakresu zielonej infrastruktury oraz odnawialnych źródeł energii. Dbanie o środowisko naturalne staje się podstawą do zrównoważonego rozwoju, zwiększa atrakcyjność turystyczną i poprawia warunki życia mieszkańców, co przekłada się także na potencjał gospodarczy gminy.
Rozwój infrastruktury technicznej	Poprawa jakości życia mieszkańców i integracja społeczna	Modernizacja i rozbudowa infrastruktury sportowej, rekreacyjnej, transportowej i technicznej zwiększa dostęp mieszkańców do usług i podnosi standard życia. Jednocześnie wspiera inne cele strategiczne – społeczne i gospodarcze – tworząc warunki do kompleksowego rozwoju gminy.
	Ochrona środowiska naturalnego	

Źródło: opracowanie własne

Podsumowując, wszystkie cele rewitalizacji są spójne i wzajemnie uzupełniają cele strategiczne gminy: odpowiadają zarówno na potrzeby społeczne, jak i gospodarcze, dbają o środowisko oraz rozwój infrastruktury, stanowiąc ważny element rozwoju lokalnego do 2030 roku.

5.2 Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy i Miasta Żuromin na lata 2019-2025

Strategia rozwiązywania problemów społecznych jest obowiązkowym dokumentem obejmującym długoletni plan w zakresie polityki społecznej gminy.

Realizacja Strategii ma służyć przede wszystkim mieszkańcom gminy oraz wszelkim instytucjom i organizacjom funkcjonującym na jej terenie.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy i Miasta Żuromin na lata 2019-2025 została przyjęta na mocy uchwały nr 52/VII/19 Rady Miejskiej w Żurominie z dnia 13 maja 2019 r.

Cel główny Strategii brzmi następująco: **Stworzenie spójnego systemu wsparcia dla mieszkańców Gminy i Miasta Żuromin zapewniającego godne warunki do życia i rozwoju.**

Dla realizacji celu głównego wyznaczono cztery cele strategiczne. Kolejna tabela przedstawia powiązanie poszczególnych celów strategicznych z celami rewitalizacji określonymi na potrzeby Gminnego Programu Rewitalizacji.

Tabela 13 Spójność Gminnego Programu Rewitalizacji z celami określonymi w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy i Miasta Żuromin na lata 2019-2025

Cel strategiczny	Cel rewitalizacji	Zakres spójności
Przeciwdziałanie bezrobociu, ubóstwu i wykluczeniu społecznemu	Poprawa jakości życia mieszkańców i integracja społeczna	Działania rewitalizacyjne wspierają przedmiotowy cel strategiczny poprzez doradztwo zawodowe i wsparcie dla osób bezrobotnych. Rewitalizacja stworzy również przestrzeń do aktywizacji dla osób zagrożonych ubóstwem i marginalizacją.
	Aktywizacja zawodowa i edukacyjna mieszkańców	
Wsparcie osób chorych, niepełnosprawnych i starszych	Poprawa jakości życia mieszkańców i integracja społeczna	Zaplanowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne odpowiadają na potrzebę wspierania osób starszych, niepełnosprawnych czy przewlekle chorych. Rewitalizacja będzie sprzyjać wyrównywaniu szans, poprawie dobrostanu fizycznego i psychicznego, a także aktywnemu starzeniu się mieszkańców.
	Rozwój infrastruktury sprzyjającej aktywnemu stylowi życia	

<table>
<tr><th>Cel strategiczny</th><th>Cel rewitalizacji</th><th>Zakres spójności</th></tr>
<tr><td rowspan="2">Kompleksowe wsparcie dziecka i rodziny</td><td>Poprawa jakości życia mieszkańców i integracja społeczna</td><td rowspan="2">Tworzenie bezpiecznych i atrakcyjnych przestrzeni służących spędzaniu wspólnego czasu przez rodziny pozwala na budowanie więzi rodzinnych, w tym również międzypokoleniowych.</td></tr>
<tr><td>Rozwój infrastruktury sprzyjającej aktywnemu stylowi życia</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Przeciwdziałanie uzależnieniom i przemocy w rodzinie</td><td>Poprawa jakości życia mieszkańców i integracja społeczna</td><td rowspan="2">Cele rewitalizacji wpisują się w przedmiotowy cel strategiczny poprzez działania profilaktyczne i edukacyjne. Rewitalizacja wzmocni zarówno profilaktykę, jak i działania interwencyjne, przyczyniając się do budowania bezpiecznej i wspierającej wspólnoty lokalnej.</td></tr>
<tr><td>Aktywizacja zawodowa i edukacyjna mieszkańców</td></tr>
</table>

Źródło: opracowanie własne

Podsumowując, oba dokumenty identyfikują kluczowe problemy występujące w sferze społecznej w Gminie i Mieście Żuromin oraz określają kierunki działań podejmowane w celu ich zniwelowania lub całkowitego wyeliminowania. Ponadto wszystkie cele rewitalizacji w sposób spójny i uzupełniający realizują priorytety społeczne gminy – od walki z wykluczeniem, przez wspieranie grup wrażliwych, po profilaktykę i wsparcie rodzin.

Należy zaznaczyć, że Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy i Miasta Żuromin i obowiązuje jedynie do 2025 roku, istotne jest zatem, by kolejna wersja Strategii była spójna z założeniami Gminnego Programu Rewitalizacji.

5.3 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Żuromin

Na moment opracowywania Gminnego Programu Rewitalizacji w Gminie i Mieście Żuromin obowiązuje Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Żuromin, przyjęte uchwałą nr 68/IX/24 Rady Miejskiej w Żurominie z dnia 18 grudnia 2024 r.

W związku z wejściem w życie w dniu 24 września 2023 r. przepisów ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw, Studium przestanie w najbliższym czasie być dokumentem obowiązującym, a jego funkcję zastąpi plan ogólny. W związku z tym, że plan ogólny dla Gminy i Miasta Żuromin jest jeszcze w trakcie opracowania, nie było możliwości odniesienia się do niego w Gminnym Programie Rewitalizacji.

Cele rewitalizacji oraz kierunki działań zawarte w Gminnym Programie Rewitalizacji są zgodne z zapisami obowiązującego Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego. Gminny Program Rewitalizacji pozwoli przede wszystkim wpłynąć na aktywizację gospodarczą obszaru rewitalizacji, poprawę jakości życia mieszkańców, ochronę środowiska przyrodniczego i kulturowego czy rozwój systemów komunikacji.

6. Opis wizji pożądanego stanu obszaru rewitalizacji po zakończeniu działań rewitalizacyjnych

Wizja stanowi opis wyobrażenia na temat obszaru rewitalizacji po przeprowadzeniu działań zaplanowanych do realizacji. Obrazuje rezultat procesu rewitalizacji, a ponadto odpowiada na problemy i potrzeby wynikające z diagnozy opracowanej na potrzeby wyznaczenia obszaru rewitalizacji.

Dla obszaru rewitalizacji Gminy i Miasta Żuromin sformułowano następującą wizję.

W 2030 roku obszar rewitalizacji Gminy i Miasta Żuromina będzie nowoczesnym, zielonym i przyjaznym miejscem, w którym estetyczne przestrzenie publiczne sprzyjają spotkaniom mieszkańców i integracji społecznej. Rozbudowana infrastruktura sportowa, rekreacyjna i turystyczna umożliwia aktywne spędzanie czasu, a programy edukacyjne i zawodowe wzmacniają kompetencje mieszkańców i wspierają rozwój lokalnej przedsiębiorczości. Rozwój elektromobilności, termomodernizacja budynków oraz nowe tereny zielone przyczyniają się do poprawy jakości powietrza i zwiększenia bioróżnorodności. Dzięki dbałości o dziedzictwo kulturowe oraz rosnącej świadomości ekologicznej Gmina i Miasto Żuromin staje się miejscem atrakcyjnym do życia, pracy i wypoczynku, oferującym wysoką jakość życia i harmonijne relacje ze środowiskiem.

7. Cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań służących eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk

Wizja obszaru rewitalizacji w 2030 roku będzie możliwa dzięki realizacji celów rewitalizacji oraz odpowiadających im kierunków działań.

Wyznaczone cele oraz kierunki działań stanowią odpowiedź na zidentyfikowane potrzeby mieszkańców obszaru rewitalizacji. Co istotne będą one służyć ograniczeniu, a także wyeliminowaniu negatywnych zjawisk w sferze społecznej, ale również w pozostałych sferach: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej.

Cele oraz kierunki działań zostaną osiągnięte poprzez realizację poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, zarówno podstawowych, jak i uzupełniających.

W kolejnej tabeli zaprezentowano wyznaczone cele rewitalizacji i kierunki działań służące realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy i Miasta Żuromin na lata 2024-2030.

Tabela 14 Cele rewitalizacji i kierunki działań

Cel 1: Poprawa jakości życia mieszkańców i integracja społeczna
Tworzenie przyjaznych przestrzeni publicznych sprzyjających spotkaniom międzypokoleniowym
Wzmacnianie więzi społecznych i aktywności lokalnej
Kształtowanie estetycznej i bezpiecznej przestrzeni publicznej
Cel 2: Rozwój infrastruktury sprzyjającej aktywnemu stylowi życia
Zwiększenie dostępności i atrakcyjności infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i turystycznej
Wzbogacenie oferty spędzania czasu wolnego
Cel 3: Aktywizacja zawodowa i edukacyjna mieszkańców
Wsparcie osób bezrobotnych
Rozwój kompetencji przedsiębiorczych
Podniesienie kompetencji cyfrowych mieszkańców

Cel 4: Ochrona środowiska naturalnego
Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń
Wspieranie rozwiązań niskoemisyjnych
Wzbogacenie bioróżnorodności i naturalnego charakteru przestrzeni publicznej
Zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców

Źródło: opracowanie własne

8. Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne zostały zaplanowane tak, aby w jak najwyższym stopniu zapewniały kompleksowe rozwiązanie zdiagnozowanych problemów na obszarze rewitalizacji i w znaczący sposób wpłyną na osiągnięcie założonych celów i kierunków działań. Katalog działań rewitalizacyjnych obejmuje 18 podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz 10 uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

8.1 Lista planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

W kolejnej tabeli przedstawiono listę podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Tabela 15 Lista podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego
1.	Rozwój elektromobilności w Gminie i Mieście Żuromin
2.	Budowa tężni solankowej w Mieście Żuromin
3.	Rozwój terenów zielonych na obszarze Gminy i Miasta Żuromin
4.	Termomodernizacja budynków wielorodzinnych będących w zasobie Gminy i Miasta Żuromin
5.	Ścieżka ekologiczna szlakiem rzeki Wkry
6.	Zagospodarowanie przestrzeni publicznej w Brudnicach
7.	Rozbudowa Stadionu Miejskiego w Żurominie
8.	Budowa lodowiska na Stadionie Miejskim w Żurominie
9.	Budowa Parku linowego w Żurominie
10.	Zagospodarowanie terenu parku przy Placu Wolności
11.	Zagospodarowanie terenów służących integracji społecznej na terenie wsi Poniatowo
12.	Zagospodarowanie terenu przy zbiorniku wodnym w Olszewie
13.	„Aktywna Integracja i Wsparcie Grup Wykluczonych”

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego
14.	„Ruch to zdrowie – aktywnie razem”
15.	„Aktywni zawodowo – kompetencje dla przyszłości”
16.	„Aktywni w sieci”
17.	„EkoAktywni – edukacja i działanie dla środowiska”
18.	Ochrona i popularyzacja lokalnego dziedzictwa kulturowego

Źródło: opracowanie własne

Szczegółowe informacje na temat podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych zostały przedstawione w kolejnych tabelach.

Tabela 16 Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 1

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego
Rozwój elektromobilności w Gminie i Mieście Żuromin
Podmiot realizujący
Gmina i Miasto Żuromin
Zakres rzeczowy przedsięwzięcia rewitalizacyjnego
Realizacja przedsięwzięcia obejmuje zakup dwóch minibusów z napędem elektrycznym, budowę garaży przy ul. Zwycięstwa obok minidworca, a także prowadzenie działań edukacyjno-promocyjnych mających na celu zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców i promocję transportu niskoemisyjnego wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji. Zakup minibusów elektrycznych pozwoli na wprowadzenie ekologicznego transportu publicznego, który ogranicza emisję zanieczyszczeń powietrza, zmniejsza hałas w przestrzeni oraz redukuje ślad węglowy gminy. Budowa garaży przy ul. Zwycięstwa, zlokalizowanych obok minidworca, umożliwi efektywną eksploatację pojazdów elektrycznych, zapewniając bezpieczeństwo infrastruktury i wygodę dla użytkowników. Działania promocyjne przewidziane w ramach przedsięwzięcia obejmują organizację kampanii informacyjnych, warsztatów oraz materiałów edukacyjnych dla mieszkańców, mających na celu kształtowanie postaw proekologicznych oraz zwiększenie korzystania z transportu publicznego niskoemisyjnego.
Lokalizacja
Podobszar rewitalizacji nr 1, ul. Zwycięstwa – działka nr 239/19 Cały obszar rewitalizacji – działania edukacyjno-promocyjne
Szacowana wartość
1 200 000,00 zł
Spełniane cele i kierunki działań
Cel 4: Ochrona środowiska naturalnego Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń Wspieranie rozwiązań niskoemisyjnych Zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców

Wskaźniki		
Rezultaty	**Wskaźnik**	**Sposób oceny i źródło danych**
Rozwój infrastruktury transportu niskoemisyjnego	Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne)	Protokół zdawczo-odbiorczy
Zwiększenie atrakcyjności publicznego transportu zbiorowego	Roczna liczba użytkowników zmodernizowanego transportu publicznego	Miesięczne raporty sporządzane przez operatora pojazdu na podstawie liczby sprzedanych biletów
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami		
W ramach realizacji przedsięwzięcia zostaną podjęte działania mające na celu zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, w szczególności osobom z niepełnosprawnościami, seniorom, osobom o ograniczonej mobilności oraz osobom ze szczególnymi ograniczeniami percepcyjnymi. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi niepełnosprawnościami nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Przede wszystkim lokalizacja infrastruktury będzie zgodna ze standardem architektonicznym, a zakupione pojazdy będą spełniać standard transportowy. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne zapewni dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie czy orientację seksualną.		
Przewidywany termin realizacji		
2026-2030		

Źródło: opracowanie własne

Tabela 17 Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 2

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego
Budowa tężni solankowej w Mieście Żuromin
Podmiot realizujący
Gmina i Miasto Żuromin
Zakres rzeczowy przedsięwzięcia rewitalizacyjnego
Realizacja przedsięwzięcia obejmuje zagospodarowanie terenu w parku przy ul. Lidzbarskiej poprzez wybudowanie elementu małej architektury o charakterze uzdrowiskowym, który będzie służył mieszkańcom i odwiedzającym do wypoczynku, rekreacji oraz poprawy samopoczucia fizycznego i psychicznego. Projekt przewiduje również nasadzenia roślinności oraz uporządkowanie terenu, co zwiększy estetykę parku i jego funkcjonalność
Lokalizacja
poza obszarem rewitalizacji: ul. Lidzbarska – działka nr 2595/27
Uzasadnienie realizacji poza obszarem rewitalizacji
Przedsięwzięcie stanowi ważne uzupełnienie działań podejmowanych wewnątrz obszaru zdegradowanego, wzmacniając ich efekty społeczne, zdrowotne i przestrzenne. Tężnia solankowa, jako ogólnodostępna infrastruktura prozdrowotna i rekreacyjna, zwiększy atrakcyjność Gminy i Miasta Żuromin, w tym obszaru rewitalizacji, oferując mieszkańcom nowe miejsce odpoczynku, profilaktyki zdrowotnej oraz integracji społecznej. Będzie pełnić funkcję przestrzeni spotkań, aktywności międzypokoleniowej i rekreacji, co pozytywnie wpłynie na jakość życia osób zamieszkujących obszar rewitalizacji. Lokalizacja tężni poza obszarem zdegradowanym umożliwia zrównoważenie obciążenia przestrzennego, odpowiadając na potrzeby mieszkańców szerszego układu przestrzennego oraz zapewniając łatwy dostęp wszystkim użytkownikom, w tym mieszkańcom poszczególnych obszarów rewitalizacji, które są rozmieszczone w przestrzeni Gminy i Miasta Żuromin. W ten sposób przedsięwzięcie wpisuje się w zasadę kompleksowego podejścia, w którym działania realizowane poza obszarem rewitalizacji wspierają i wzmacniają przedsięwzięcia prowadzone w jego granicach.
Szacowana wartość
1 000 000,00 zł

<table>
<tr><th colspan="3">Spełniane cele i kierunki działań</th></tr>
<tr><td colspan="3">Cel 1: Poprawa jakości życia mieszkańców i integracja społeczna:
Tworzenie przyjaznych przestrzeni publicznych sprzyjających spotkaniom międzypokoleniowym
Kształtowanie estetycznej i bezpiecznej przestrzeni publicznej
Cel 2: Rozwój infrastruktury sprzyjającej aktywnemu stylowi życia:
Zwiększenie dostępności i atrakcyjności infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i turystycznej
Wzbogacenie oferty spędzania czasu wolnego</td></tr>
<tr><th colspan="3">Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji</th></tr>
<tr><th>Rezultat</th><th>Wskaźnik</th><th>Sposób oceny i źródło danych</th></tr>
<tr><td rowspan="2">Powstanie przestrzeni publicznych dostosowanych do różnych grup społecznych

Poprawa estetyki przestrzeni publicznej

Wzbogacenie oferty sportowej, rekreacyjnej i turystycznej

Zwiększenie zainteresowania aktywnym spędzaniem czasu wolnego</td><td>Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne)</td><td>Protokół zdawczo-odbiorczy</td></tr>
<tr><td>Liczba osób korzystających z powstałych obiektów/przestrzeni</td><td>Sporządzenie raportu przez osobę z Urzędu odpowiedzialną za rewitalizację – na podstawie pomiarów w zakresie liczby osób odwiedzających obiekt/przestrzeń oraz badań ankietowych przeprowadzanych na rzecz monitoringu GPR</td></tr>
<tr><th colspan="3">Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami</th></tr>
<tr><td colspan="3">W ramach realizacji przedsięwzięcia zostaną podjęte działania mające na celu zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, w szczególności osobom z niepełnosprawnościami, seniorom, osobom o ograniczonej mobilności oraz osobom ze szczególnymi ograniczeniami percepcyjnymi. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi niepełnosprawnościami nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Przede wszystkim lokalizacja infrastruktury będzie zgodna ze standardem architektonicznym. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne zapewni dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie czy orientację seksualną.</td></tr>
<tr><th colspan="3">Przewidywany termin realizacji</th></tr>
<tr><td colspan="3">2026</td></tr>
</table>

Źródło: opracowanie własne

Tabela 18 Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 3

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego
Rozwój terenów zielonych na obszarze Gminy i Miasta Żuromin
Podmiot realizujący
Gmina i Miasto Żuromin
Zakres rzeczowy przedsięwzięcia rewitalizacyjnego
Przedsięwzięcia obejmuje nasadzenia rodzimych gatunków drzew i krzewów na terenach publicznych Gminy i Miasta Żuromin, co wpłynie na poprawę jakości środowiska naturalnego, zwiększenie bioróżnorodności oraz estetyki przestrzeni publicznej, a także wzmocnienie funkcji rekreacyjnych i integracyjnych tych miejsc.
Lokalizacja
Podobszar rewitalizacji nr 1, ul. Piłsudskiego – działka nr 2196/1 poza obszarem rewitalizacji: ul. Jana Pawła II – działki nr 826/7, 826/4, Stadion Miejski, Żeromskiego – działka nr 2594, ul. Lidzbarska – działka nr 240/48
Uzasadnienie realizacji poza obszarem rewitalizacji
Częściowa realizacja przedsięwzięcia poza obszarem rewitalizacji stanowi kluczowe uzupełnienie działań prowadzonych w granicach obszaru zdegradowanego i wzmacnia ich długofalowe efekty środowiskowe, społeczne i przestrzenne. Jednocześnie zakres i lokalizacja przedsięwzięcia są ściśle uzależnione od dostępności terenów, które mogą zostać przeznaczone na funkcje zielone – zarówno w granicach, jak i poza granicami obszaru rewitalizacji. Rozwój zieleni w różnych częściach Gminy i Miasta Żuromin umożliwia stworzenie spójnego systemu przyrodniczego, który oddziałuje korzystnie na cały układ przestrzenny, w tym na obszar rewitalizacji. Tereny zielone rozwijane poza obszarem rewitalizacji – w zależności od dostępności – tworzą funkcjonalne rozszerzenie przestrzeni rekreacyjnych, dostępnych dla całej społeczności. Dzięki temu mieszkańcy obszaru rewitalizacji zyskują szersze możliwości wypoczynku, aktywności fizycznej i kontaktu z naturą, co sprzyja integracji społecznej oraz wspiera zdrowy styl życia.
Szacowana wartość
2 500 000,00 zł
Spełniane cele i kierunki działań
Cel 1: Poprawa jakości życia mieszkańców i integracja społeczna:

<table>
<tr><td colspan="3">Kształtowanie estetycznej i bezpiecznej przestrzeni publicznej
Cel 2: Rozwój infrastruktury sprzyjającej aktywnemu stylowi życia:
Zwiększenie dostępności i atrakcyjności infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i turystycznej
Cel 4: Ochrona środowiska naturalnego
Wzbogacenie bioróżnorodności i naturalnego charakteru przestrzeni publicznej</td></tr>
<tr><th colspan="3">Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji</th></tr>
<tr><th>Rezultaty</th><th>Wskaźnik</th><th>Sposób oceny i źródło danych</th></tr>
<tr><td rowspan="2">Poprawa estetyki przestrzeni publicznej

Wzbogacenie oferty sportowej, rekreacyjnej i turystycznej

Poprawa stanu ekosystemu lokalnego</td><td>Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich</td><td>Protokół zdawczo-odbiorczy</td></tr>
<tr><td>Liczba osób korzystających z obiektów/przestrzeni objętych przedsięwzięciem</td><td>Sporządzenie raportu przez osobę z Urzędu odpowiedzialną za rewitalizację – na podstawie pomiarów w zakresie liczby osób odwiedzających obiekt/przestrzeń oraz badań ankietowych przeprowadzanych na rzecz monitoringu GPR</td></tr>
<tr><th colspan="3">Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami</th></tr>
<tr><td colspan="3">W ramach realizacji przedsięwzięcia zostaną podjęte działania mające na celu zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, w szczególności osobom z niepełnosprawnościami, seniorom, osobom o ograniczonej mobilności oraz osobom ze szczególnymi ograniczeniami percepcyjnymi. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi niepełnosprawnościami nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Przede wszystkim lokalizacja infrastruktury będzie zgodna ze standardem architektonicznym. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne zapewni dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie czy orientację seksualną.</td></tr>
<tr><th colspan="3">Przewidywany termin realizacji</th></tr>
<tr><td colspan="3">2026-2028</td></tr>
</table>

Źródło: opracowanie własne

Tabela 19 Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 4

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego
Termomodernizacja budynków wielorodzinnych będących w zasobie Gminy i Miasta Żuromin
Podmiot realizujący
Gmina i Miasto Żuromin
Zakres rzeczowy przedsięwzięcia rewitalizacyjnego
Przedsięwzięcie obejmuje kompleksową termomodernizację budynków wielorodzinnych będących własnością Gminy i Miasta Żuromin, mającą na celu zmniejszenie zużycia energii, ograniczenie emisji zanieczyszczeń oraz poprawa komfortu cieplnego mieszkańców. Zakres przedsięwzięcia obejmuje m.in. prace termomodernizacyjne, modernizację głównego źródła ciepła, prace instalacyjne oraz niezbędne prace towarzyszące i odtworzeniowe. Szczegółowy zakres prac zostanie ustalony w ramach audytów energetycznych poszczególnych budynków.
Lokalizacja
Podobszar rewitalizacji nr 1 – Obwód 2
Szacowana wartość
4 000 000,00 zł
Spełniane cele i kierunki działań
Cel 1: Poprawa jakości życia mieszkańców i integracja społeczna: Kształtowanie estetycznej i bezpiecznej przestrzeni publicznej **Cel 4: Ochrona środowiska naturalnego** Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń Wspieranie rozwiązań niskoemisyjnych Zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców

Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji		
Rezultaty	**Wskaźnik**	**Sposób oceny i źródło danych**
Poprawa estetyki przestrzeni publicznej Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń powietrza	Liczba wspartych budynków mieszkalnych	Protokół zdawczo-odbiorczy
Poprawa stanu ekosysystemu lokalnego Wzrost udziału społeczności lokalnej w inicjatywach ekologicznych	Redukcja emisji CO2	Audyt energetyczny
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami		
W ramach realizacji przedsięwzięcia zostaną podjęte działania mające na celu zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, w szczególności osobom z niepełnosprawnościami, seniorom, osobom o ograniczonej mobilności oraz osobom ze szczególnymi ograniczeniami percepcyjnymi. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi niepełnosprawnościami nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Przede wszystkim lokalizacja infrastruktury oraz sama infrastruktura będą zgodne ze standardem architektonicznym. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne zapewni dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie czy orientację seksualną.		
Przewidywany termin realizacji		
2026-2030		

Źródło: opracowanie własne

Tabela 20 Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 5

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego		
Ścieżka ekologiczna szlakiem rzeki Wkry		
Podmiot realizujący		
Gmina i Miasto Żuromin		
Zakres rzeczowy przedsięwzięcia rewitalizacyjnego		
Przedsięwzięcie polega na utworzeniu ścieżki ekologicznej szlakiem rzeki Wkry, stanowiącej ogólnodostępną trasę edukacyjno-rekreacyjną wzdłuż jej brzegu.		
Lokalizacja		
Podobszar rewitalizacji nr 2 – Brudnice		
Szacowana wartość		
1 000 000,00 zł		
Spełniane cele i kierunki działań		
Cel 2: Rozwój infrastruktury sprzyjającej aktywnemu stylowi życia: Zwiększenie dostępności i atrakcyjności infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i turystycznej Wzbogacenie oferty spędzania czasu wolnego **Cel 4: Ochrona środowiska naturalnego** Wzbogacenie bioróżnorodności i naturalnego charakteru przestrzeni publicznej Zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców		
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji		
Rezultaty	**Wskaźnik**	**Sposób oceny i źródło danych**
Wzbogacenie oferty sportowej, rekreacyjnej i turystycznej	Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich	Protokół zdawczo-odbiorczy

Zwiększenie zainteresowania aktywnym spędzaniem czasu wolnego Poprawa stanu ekosystemu lokalnego Wzrost udziału społeczności lokalnej w inicjatywach ekologicznych	Liczba osób korzystających z obiektów/przestrzeni objętych przedsięwzięciem	Sporządzenie raportu przez osobę z Urzędu odpowiedzialną za rewitalizację – na podstawie pomiarów w zakresie liczby osób odwiedzających obiekt/przestrzeń oraz badań ankietowych przeprowadzanych na rzecz monitoringu GPR
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami		
W ramach realizacji przedsięwzięcia zostaną podjęte działania mające na celu zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, w szczególności osobom z niepełnosprawnościami, seniorom, osobom o ograniczonej mobilności oraz osobom ze szczególnymi ograniczeniami percepcyjnymi. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi niepełnosprawnościami nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Przede wszystkim lokalizacja infrastruktury będzie zgodna ze standardem architektonicznym. Teren zostanie dostosowany do potrzeb osób z ograniczoną mobilnością poprzez niwelację dużych nachyleń terenu i zastosowanie niskoprofilowych obrzeży. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne zapewni dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie czy orientację seksualną.		
Przewidywany termin realizacji		
2026-2028		

Źródło: opracowanie własne

Tabela 21 Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 6

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego
Zagospodarowanie przestrzeni publicznej w Brudnicach
Podmiot realizujący
Gmina i Miasto Żuromin
Zakres rzeczowy przedsięwzięcia rewitalizacyjnego
Przedsięwzięcie polega na zagospodarowaniu przestrzeni publicznej w Brudnicach poprzez stworzenie przyjaznego, bezpiecznego i funkcjonalnego miejsca odpoczynku oraz aktywnej rekreacji dla mieszkańców. W ramach projektu przewiduje się montaż oświetlenia hybrydowego wykorzystującego odnawialne źródła energii (OZE), co poprawi komfort i bezpieczeństwo użytkowników przy jednoczesnym ograniczeniu kosztów eksploatacji. Zaplanowano również utworzenie zacienionej strefy wypoczynkowej poprzez nasadzenia drzew, krzewów i roślinności ozdobnej, które podniosą walory estetyczne przestrzeni i korzystnie wpłyną na mikroklimat. Dodatkowo teren zostanie wyposażony w elementy siłowni plenerowej oraz małej architektury.
Lokalizacja
Podobszar rewitalizacji nr 2 – Brudnice – działki nr 198/2, 198/3
Szacowana wartość
200 000,00 zł
Spełniane cele i kierunki działań
Cel 1: Poprawa jakości życia mieszkańców i integracja społeczna: Tworzenie przyjaznych przestrzeni publicznych sprzyjających spotkaniom międzypokoleniowym Wzmacnianie więzi społecznych i aktywności lokalnej Kształtowanie estetycznej i bezpiecznej przestrzeni publicznej **Cel 2: Rozwój infrastruktury sprzyjającej aktywnemu stylowi życia:** Zwiększenie dostępności i atrakcyjności infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i turystycznej Wzbogacenie oferty spędzania czasu wolnego **Cel 4: Ochrona środowiska naturalnego** Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń

Wspieranie rozwiązań niskoemisyjnych Wzbogacenie bioróżnorodności i naturalnego charakteru przestrzeni publicznej		
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji		
Rezultaty	**Wskaźnik**	**Sposób oceny i źródło danych**
Powstanie przestrzeni publicznych dostosowanych do różnych grup społecznych Wzrost zaangażowania mieszkańców w życie społeczne	Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich	Protokół zdawczo-odbiorczy
Poprawa estetyki przestrzeni publicznej Wzbogacenie oferty sportowej, rekreacyjnej i turystycznej Zwiększenie zainteresowania aktywnym spędzaniem czasu wolnego	Liczba osób korzystających z obiektów/przestrzeni objętych przedsięwzięciem	Sporządzenie raportu przez osobę z Urzędu odpowiedzialną za rewitalizację - na podstawie pomiarów w zakresie liczby osób odwiedzających obiekt/przestrzeń oraz badań ankietowych przeprowadzanych na rzecz monitoringu GPR
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami		
W ramach realizacji przedsięwzięcia zostaną podjęte działania mające na celu zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, w szczególności osobom z niepełnosprawnościami, seniorom, osobom o ograniczonej mobilności oraz osobom ze szczególnymi ograniczeniami percepcyjnymi. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi niepełnosprawnościami nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Przede wszystkim lokalizacja infrastruktury będzie zgodna ze standardem architektonicznym. Teren zostanie dostosowany do potrzeb osób z ograniczoną mobilnością poprzez niwelację dużych nachyleń terenu i zastosowanie niskoprofilowych obrzeży. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne zapewni dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie czy orientację seksualną.		
Przewidywany termin realizacji		
2026		

Źródło: opracowanie własne

Tabela 22 Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 7

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego
Rozbudowa Stadionu Miejskiego w Żurominie
Podmiot realizujący
Gmina i Miasto Żuromin
Zakres rzeczowy przedsięwzięcia rewitalizacyjnego
Przedsięwzięcie polega na rozbudowie Stadionu Miejskiego w Żurominie, obejmującej modernizację i powiększenie zaplecza technicznego oraz budowę bieżni tartanowej dostosowanej do potrzeb treningowych i lokalnych wydarzeń sportowych.
Lokalizacja
Poza obszarem rewitalizacji: ul. Żeromskiego – działka nr 2594
Uzasadnienie realizacji poza obszarem rewitalizacji
Realizacja przedsięwzięcia obejmującego rozbudowę Stadionu Miejskiego w Żurominie, choć prowadzona poza obszarem rewitalizacji, stanowi istotny element uzupełniający działania podejmowane na obszarze rewitalizacji i wzmacniający ich efekty społeczne, zdrowotne i przestrzenne. Przedsięwzięcie to przyczynia się do budowania kompleksowej, zrównoważonej oferty rekreacyjno-sportowej w skali całej gminy. Jednocześnie zakres inwestycji zależy od dostępności odpowiednich terenów, umożliwiających rozwój infrastruktury sportowej. Rozbudowa stadionu stworzy mieszkańcom – w tym osobom zamieszkującym obszar rewitalizacji – nowoczesne, wielofunkcyjne miejsce aktywności fizycznej, rekreacji i integracji społecznej. Poprawa standardu infrastruktury sportowej przełoży się na większą dostępność atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego dla wszystkich grup wiekowych, co wprost wspiera cele rewitalizacji dotyczące poprawy jakości życia oraz aktywizacji społecznej.
Szacowana wartość
5 000 000,00 zł
Spełniane cele i kierunki działań
Cel 1: Poprawa jakości życia mieszkańców i integracja społeczna: Tworzenie przyjaznych przestrzeni publicznych sprzyjających spotkaniom międzypokoleniowym Kształtowanie estetycznej i bezpiecznej przestrzeni publicznej

Cel 2: Rozwój infrastruktury sprzyjającej aktywnemu stylowi życia: Zwiększenie dostępności i atrakcyjności infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i turystycznej Wzbogacenie oferty spędzania czasu wolnego		
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji		
Rezultaty	**Wskaźnik**	**Sposób oceny i źródło danych**
Powstanie przestrzeni publicznych dostosowanych do różnych grup społecznych	Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne)	Protokół zdawczo-odbiorczy
Poprawa estetyki przestrzeni publicznej Wzbogacenie oferty sportowej, rekreacyjnej i turystycznej Zwiększenie zainteresowania aktywnym spędzaniem czasu wolnego	Liczba osób korzystających z obiektów/przestrzeni objętych przedsięwzięciem	Sporządzenie raportu przez osobę z Urzędu odpowiedzialną za rewitalizację - na podstawie pomiarów w zakresie liczby osób odwiedzających obiekt/przestrzeń oraz badań ankietowych przeprowadzanych na rzecz monitoringu GPR
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami		
W ramach realizacji przedsięwzięcia zostaną podjęte działania mające na celu zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, w szczególności osobom z niepełnosprawnościami, seniorom, osobom o ograniczonej mobilności oraz osobom ze szczególnymi ograniczeniami percepcyjnymi. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi niepełnosprawnościami nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Przede wszystkim lokalizacja infrastruktury oraz sama infrastruktura będzie zgodna ze standardem architektonicznym. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne zapewni dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie czy orientację seksualną.		
Przewidywany termin realizacji		
2026-2028		

Źródło: opracowanie własne

Tabela 23 Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 8

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego
Budowa lodowiska na Stadionie Miejskim w Żurominie
Podmiot realizujący
Gmina i Miasto Żuromin
Zakres rzeczowy przedsięwzięcia rewitalizacyjnego
Przedsięwzięcie polega na budowie lodowiska na Stadionie Miejskim w Żurominie poprzez realizację boiska multisportowego z funkcją stałego lodowiska.
Lokalizacja
Poza obszarem rewitalizacji: ul. Żeromskiego – działka nr 2594
Uzasadnienie realizacji poza obszarem rewitalizacji
Budowa lodowiska na Stadionie Miejskim, choć zlokalizowana poza granicami obszaru rewitalizacji, stanowi istotne wsparcie dla działań podejmowanych na obszarze rewitalizacji przyczyniając się do wzmocnienia efektów społecznych, rekreacyjnych i integracyjnych. Zakres i lokalizacja wynikają z dostępności odpowiednich terenów oraz istniejącej infrastruktury stadionu, która umożliwia efektywne wprowadzenie nowej funkcji. Realizacja lodowiska w miejscu, gdzie istnieje już infrastruktura stadionu, pozwala na racjonalne wykorzystanie dostępnych terenów, unikając konieczności zabudowy nowych przestrzeni i jednocześnie wzmacniając funkcjonalność całego kompleksu sportowego. Budowa lodowiska stworzy mieszkańcom – w tym osobom zamieszkującym obszar rewitalizacji – nową, atrakcyjną i całorocznie dostępną formę aktywności fizycznej, szczególnie w okresie zimowym, kiedy oferta rekreacyjna jest zazwyczaj ograniczona. Dzięki temu przedsięwzięciu mieszkańcy zyskają łatwiejszy dostęp do zróżnicowanej infrastruktury sportowej, co wspiera cele rewitalizacji związane z poprawą jakości życia, zdrowia i aktywności społecznej. Lodowisko będzie pełnić funkcję przestrzeni integracyjnej, sprzyjającej spotkaniom rodzin, młodzieży i seniorów, tym samym oddziałując także na społeczność obszaru rewitalizacji. Organizacja zimowych wydarzeń, zajęć sportowych, turniejów czy lodowych festynów umożliwi aktywizację mieszkańców i zwiększy ich uczestnictwo w życiu społecznym, co jest jednym z kluczowych aspektów rewitalizacji.
Szacowana wartość
1 200 000,00 zł

<table>
<tr><th colspan="3">Spełniane cele i kierunki działań</th></tr>
<tr><td colspan="3">Cel 1: Poprawa jakości życia mieszkańców i integracja społeczna:
Tworzenie przyjaznych przestrzeni publicznych sprzyjających spotkaniom międzypokoleniowym
Wzmacnianie więzi społecznych i aktywności lokalnej, Kształtowanie estetycznej i bezpiecznej przestrzeni publicznej
Cel 2: Rozwój infrastruktury sprzyjającej aktywnemu stylowi życia:
Zwiększenie dostępności i atrakcyjności infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i turystycznej, Wzbogacenie oferty spędzania czasu wolnego</td></tr>
<tr><th colspan="3">Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji</th></tr>
<tr><th>Rezultaty</th><th>Wskaźnik</th><th>Sposób oceny i źródło danych</th></tr>
<tr><td rowspan="2">Powstanie przestrzeni publicznych dostosowanych do różnych grup społecznych

Wzrost zaangażowania mieszkańców w życie społeczne

Poprawa estetyki przestrzeni publicznej

Wzbogacenie oferty sportowej, rekreacyjnej i turystycznej

Zwiększenie zainteresowania aktywnym spędzaniem czasu wolnego</td><td>Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne)</td><td>Protokół zdawczo-odbiorczy</td></tr>
<tr><td>Liczba osób korzystających z obiektów/przestrzeni objętych przedsięwzięciem</td><td>Sporządzenie raportu przez osobę z Urzędu odpowiedzialną za rewitalizację - na podstawie pomiarów w zakresie liczby osób odwiedzających obiekt/przestrzeń oraz badań ankietowych przeprowadzanych na rzecz monitoringu GPR</td></tr>
<tr><th colspan="3">Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami</th></tr>
<tr><td colspan="3">W ramach realizacji przedsięwzięcia zostaną podjęte działania mające na celu zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, w szczególności osobom z niepełnosprawnościami, seniorom, osobom o ograniczonej mobilności oraz osobom ze szczególnymi ograniczeniami percepcyjnymi. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi niepełnosprawnościami nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Przede wszystkim lokalizacja infrastruktury oraz sama infrastruktura będzie zgodna ze standardem architektonicznym. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne zapewni dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie czy orientację seksualną.</td></tr>
</table>

Przewidywany termin realizacji
2026-2028

Źródło: opracowanie własne

Tabela 24 Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 9

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego
Budowa Parku linowego w Żurominie
Podmiot realizujący
Gmina i Miasto Żuromin
Zakres rzeczowy przedsięwzięcia rewitalizacyjnego
Przedsięwzięcie polega na budowie Parku Linowego w Żurominie, obejmującej realizację bezobsługowego, modułowego parku linowego przeznaczonego do rekreacji i aktywności na świeżym powietrzu.
Lokalizacja
Poza obszarem rewitalizacji, ul. Lidzbarska – działka nr 2595/27
Uzasadnienie realizacji poza obszarem rewitalizacji
Budowa Parku linowego w Żurominie, realizowana poza granicami obszaru rewitalizacji, stanowi istotny element uzupełniający działania prowadzone na obszarze rewitalizacji. Projekt wspiera cele rewitalizacji poprzez rozwój atrakcyjnej infrastruktury rekreacyjnej, integrującej mieszkańców i promującej aktywny styl życia. Lokalizacja inwestycji zależy od dostępności odpowiednich terenów, które umożliwiają stworzenie bezpiecznej i funkcjonalnej przestrzeni dla użytkowników w różnym wieku. Park linowy zapewni mieszkańcom – w tym osobom zamieszkującym obszar rewitalizacji – nowoczesną formę rekreacji i aktywności fizycznej na świeżym powietrzu, rozwijając koordynację, sprawność fizyczną oraz odporność na stres. Obiekt stanie się miejscem atrakcyjnym zarówno dla rodzin, dzieci, młodzieży, przyczyniając się do zwiększenia uczestnictwa w aktywnościach sportowych i rekreacyjnych. Dodatkowo Park linowy będzie pełnił funkcję przestrzeni integracyjnej, sprzyjającej spotkaniom międzypokoleniowym i integracji społecznej. Organizacja wydarzeń, warsztatów czy zawodów w parku stworzy możliwości aktywizacji mieszkańców obszaru rewitalizacji, a także wzmocni więzi między społecznościami z różnych części gminy. W połączeniu z innymi działaniami realizowanymi w granicach obszaru rewitalizacji, park linowy będzie tworzył spójny system przestrzeni rekreacyjnych, co zwiększy efektywność całego procesu rewitalizacji.
Szacowana wartość
300 000,00 zł

<table>
<tr><th colspan="3">Spełniane cele i kierunki działań</th></tr>
<tr><td colspan="3">Cel 1: Poprawa jakości życia mieszkańców i integracja społeczna:
Tworzenie przyjaznych przestrzeni publicznych sprzyjających spotkaniom międzypokoleniowym
Wzmacnianie więzi społecznych i aktywności lokalnej
Kształtowanie estetycznej i bezpiecznej przestrzeni publicznej
Cel 2: Rozwój infrastruktury sprzyjającej aktywnemu stylowi życia:
Zwiększenie dostępności i atrakcyjności infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i turystycznej
Wzbogacenie oferty spędzania czasu wolnego</td></tr>
<tr><th colspan="3">Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji</th></tr>
<tr><th>Rezultaty</th><th>Wskaźnik</th><th>Sposób oceny i źródło danych</th></tr>
<tr><td rowspan="2">Powstanie przestrzeni publicznych dostosowanych do różnych grup społecznych

Wzrost zaangażowania mieszkańców w życie społeczne

Poprawa estetyki przestrzeni publicznej

Wzbogacenie oferty sportowej, rekreacyjnej i turystycznej

Zwiększenie zainteresowania aktywnym spędzaniem czasu wolnego</td><td>Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne)</td><td>Protokół zdawczo-odbiorczy</td></tr>
<tr><td>Liczba osób korzystających z obiektów/przestrzeni objętych przedsięwzięciem</td><td>Sporządzenie raportu przez osobę z Urzędu odpowiedzialną za rewitalizację - na podstawie pomiarów w zakresie liczby osób odwiedzających obiekt/przestrzeń oraz badań ankietowych przeprowadzanych na rzecz monitoringu GPR</td></tr>
<tr><th colspan="3">Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami</th></tr>
<tr><td colspan="3">W ramach realizacji przedsięwzięcia zostaną podjęte działania mające na celu zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, w szczególności osobom z niepełnosprawnościami, seniorom, osobom o ograniczonej mobilności oraz osobom ze szczególnymi ograniczeniami percepcyjnymi. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi niepełnosprawnościami nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Przede wszystkim lokalizacja infrastruktury oraz sama infrastruktura będzie zgodna ze standardem architektonicznym. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne zapewni dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie czy orientację seksualną.</td></tr>
</table>

Przewidywany termin realizacji
2026

Źródło: opracowanie własne

Tabela 25 Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 10

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego
Zagospodarowanie terenu parku przy Placu Wolności
Podmiot realizujący
Gmina i Miasto Żuromin
Zakres rzeczowy przedsięwzięcia rewitalizacyjnego
Przedsięwzięcie polega na zagospodarowaniu terenu parku przy Placu Wolności, obejmującym poprawę funkcjonalności i jakości przestrzeni publicznej. W ramach projektu przewiduje się rozszczelnienie istniejących powierzchni utwardzonych poprzez wprowadzenie nawierzchni przepuszczalnych i zwiększenie udziału terenów zielonych, co pozytywnie wpłynie na retencję wód opadowych oraz mikroklimat parku. Istotnym elementem inwestycji jest powiększenie strefy zabaw dla dzieci poprzez stworzenie integracyjnego placu zabaw, przystosowanego do potrzeb różnych grup wiekowych oraz dzieci z niepełnosprawnościami. Nowa przestrzeń zostanie wyposażona w bezpieczne urządzenia, elementy małej architektury oraz nawierzchnie przyjazne użytkownikom.
Lokalizacja
Poza obszarem rewitalizacji, Plac Wolności – działka nr 2112/1
Uzasadnienie realizacji poza obszarem rewitalizacji
Zagospodarowanie terenu parku przy Placu Wolności – realizowane przy uwzględnieniu dostępności terenów – wzmacnia proces rewitalizacji poprzez poprawę jakości przestrzeni publicznej, rozwój funkcji społecznych i rekreacyjnych oraz integrację mieszkańców, przyczyniając się do trwałych i pozytywnych efektów społecznych, przestrzennych i kulturalnych w obszarze rewitalizacji. Realizacja przedsięwzięcia stworzy mieszkańcom – w tym osobom zamieszkującym obszar rewitalizacji – atrakcyjną i bezpieczną przestrzeń do zabawy, nauki i integracji. Integracyjny plac zabaw pozwoli na aktywny wypoczynek dzieci o różnych możliwościach ruchowych i potrzebach, a także stanie się miejscem spotkań rodzin i społeczności lokalnej, co wprost wspiera cele rewitalizacji związane z integracją społeczną i poprawą jakości życia.
Szacowana wartość
1 000 000,00 zł

<table>
<tr><th colspan="3">Spełniane cele i kierunki działań</th></tr>
<tr><td colspan="3">Cel 1: Poprawa jakości życia mieszkańców i integracja społeczna:
Tworzenie przyjaznych przestrzeni publicznych sprzyjających spotkaniom międzypokoleniowym
Wzmacnianie więzi społecznych i aktywności lokalnej
Kształtowanie estetycznej i bezpiecznej przestrzeni publicznej
Cel 2: Rozwój infrastruktury sprzyjającej aktywnemu stylowi życia:
Zwiększenie dostępności i atrakcyjności infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i turystycznej
Wzbogacenie oferty spędzania czasu wolnego
Cel 4: Ochrona środowiska naturalnego
Wzbogacenie bioróżnorodności i naturalnego charakteru przestrzeni publicznej</td></tr>
<tr><th colspan="3">Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji</th></tr>
<tr><th>Rezultaty</th><th>Wskaźnik</th><th>Sposób oceny i źródło danych</th></tr>
<tr><td rowspan="3">Powstanie przestrzeni publicznych dostosowanych do różnych grup społecznych
Wzrost zaangażowania mieszkańców w życie społeczne
Poprawa estetyki przestrzeni publicznej
Wzbogacenie oferty sportowej, rekreacyjnej i turystycznej
Zwiększenie zainteresowania aktywnym spędzaniem czasu wolnego
Poprawa stanu ekosystemu lokalnego</td><td>Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich</td><td>Protokół zdawczo-odbiorczy</td></tr>
<tr><td>Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne)</td><td>Protokół zdawczo-odbiorczy</td></tr>
<tr><td>Liczba osób korzystających z obiektów/przestrzeni objętych przedsięwzięciem</td><td>Sporządzenie raportu przez osobę z Urzędu odpowiedzialną za rewitalizację - na podstawie pomiarów w zakresie liczby osób odwiedzających obiekt/przestrzeń oraz badań ankietowych przeprowadzanych na rzecz monitoringu GPR</td></tr>
<tr><th colspan="3">Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami</th></tr>
<tr><td colspan="3">W ramach realizacji przedsięwzięcia zostaną podjęte działania mające na celu zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, w szczególności osobom z niepełnosprawnościami, seniorom, osobom o ograniczonej mobilności oraz osobom ze szczególnymi ograniczeniami percepcyjnymi. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi niepełnosprawnościami nie będą wykluczone z</td></tr>
</table>

możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Przede wszystkim lokalizacja infrastruktury oraz sama infrastruktura będzie zgodna ze standardem architektonicznym. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne zapewni dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie czy orientację seksualną.
Przewidywany termin realizacji
2026-2027

Źródło: opracowanie własne

Tabela 26 Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 11

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego
Zagospodarowanie terenów służących integracji społecznej na terenie wsi Poniatowo
Podmiot realizujący
Gmina i Miasto Żuromin
Zakres rzeczowy przedsięwzięcia rewitalizacyjnego
Przedsięwzięcie polega na zagospodarowaniu terenów służących integracji społecznej we wsi Poniatowo, mającym na celu stworzenie atrakcyjnej, bezpiecznej i funkcjonalnej przestrzeni wspólnej dla mieszkańców. W ramach projektu przewiduje się rekultywację terenu wraz z uporządkowaniem i przygotowaniem go pod nowe funkcje rekreacyjne. Planowane są nasadzenia roślinności poprawiające estetykę otoczenia oraz warunki mikroklimatyczne. Teren zostanie wyposażony w elementy placu zabaw, urządzenia siłowni plenerowej oraz małą architekturę.
Lokalizacja
Poza obszarem rewitalizacji, miejscowość Poniatowo – działki nr 600/11, 467/7
Uzasadnienie realizacji poza obszarem rewitalizacji
Realizacja przedsięwzięcia polegającego na zagospodarowaniu terenów służących integracji społecznej w Poniatowie, mimo że lokalizacyjnie znajduje się poza granicami obszaru rewitalizacji, stanowi ważny element wspierający proces rewitalizacji w Gminie i Mieście Żuromin. Przedsięwzięcie umożliwia komplementarne podejście do działań społecznych i przestrzennych, wzmacniając efekty realizowanych inicjatyw na obszarze rewitalizacji. Jednocześnie jego zakres zależy od dostępności odpowiednich terenów, które pozwalają na stworzenie funkcjonalnej i bezpiecznej przestrzeni spotkań. Przedsięwzięcie stworzy mieszkańcom – w tym osobom zamieszkującym obszar rewitalizacji – atrakcyjną i bezpieczną przestrzeń do rekreacji, zabawy i aktywności fizycznej, dostosowaną do różnych grup wiekowych. Plac zabaw oraz siłownia plenerowa sprzyjają aktywnemu spędzaniu czasu, poprawiają zdrowie fizyczne i wspierają rozwój dzieci, a także umożliwiają integrację międzypokoleniową.
Szacowana wartość
300 000,00 zł

<table>
<tr><th colspan="3">Spełniane cele i kierunki działań</th></tr>
<tr><td colspan="3">Cel 1: Poprawa jakości życia mieszkańców i integracja społeczna:
Tworzenie przyjaznych przestrzeni publicznych sprzyjających spotkaniom międzypokoleniowym
Wzmacnianie więzi społecznych i aktywności lokalnej
Kształtowanie estetycznej i bezpiecznej przestrzeni publicznej
Cel 2: Rozwój infrastruktury sprzyjającej aktywnemu stylowi życia:
Zwiększenie dostępności i atrakcyjności infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i turystycznej
Wzbogacenie oferty spędzania czasu wolnego
Cel 4: Ochrona środowiska naturalnego
Wzbogacenie bioróżnorodności i naturalnego charakteru przestrzeni publicznej</td></tr>
<tr><th colspan="3">Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji</th></tr>
<tr><th>Rezultaty</th><th>Wskaźnik</th><th>Sposób oceny i źródło danych</th></tr>
<tr><td rowspan="3">Powstanie przestrzeni publicznych dostosowanych do różnych grup społecznych

Wzrost zaangażowania mieszkańców w życie społeczne

Poprawa estetyki przestrzeni publicznej

Wzbogacenie oferty sportowej, rekreacyjnej i turystycznej

Zwiększenie zainteresowania aktywnym spędzaniem czasu wolnego

Poprawa stanu ekosystemu lokalnego</td><td>Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich</td><td>Protokół zdawczo-odbiorczy</td></tr>
<tr><td>Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne)</td><td>Protokół zdawczo-odbiorczy</td></tr>
<tr><td>Liczba osób korzystających z obiektów/przestrzeni objętych przedsięwzięciem</td><td>Sporządzenie raportu przez osobę z Urzędu odpowiedzialną za rewitalizację - na podstawie pomiarów w zakresie liczby osób odwiedzających obiekt/przestrzeń oraz badań ankietowych przeprowadzanych na rzecz monitoringu GPR</td></tr>
<tr><th colspan="3">Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami</th></tr>
<tr><td colspan="3">W ramach realizacji przedsięwzięcia zostaną podjęte działania mające na celu zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, w szczególności osobom z niepełnosprawnościami, seniorom, osobom o ograniczonej mobilności oraz osobom ze szczególnymi ograniczeniami percepcyjnymi. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi niepełnosprawnościami nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Przede wszystkim lokalizacja infrastruktury oraz sama infrastruktura będzie</td></tr>
</table>

zgodna ze standardem architektonicznym. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne zapewni dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie czy orientację seksualną.
Przewidywany termin realizacji
2026-2028

Źródło: opracowanie własne

Tabela 27 Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 12

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego
Zagospodarowanie terenu przy zbiorniku wodnym w Olszewie
Podmiot realizujący
Gmina i Miasto Żuromin
Zakres rzeczowy przedsięwzięcia rewitalizacyjnego
Przedsięwzięcie polega na zagospodarowaniu terenu przy zbiorniku wodnym w Olszewie, mającym na celu podniesienie walorów przyrodniczych, rekreacyjnych i estetycznych tego obszaru. W ramach projektu przewiduje się uporządkowanie terenu poprzez prace porządkowe i przygotowanie przestrzeni do użytkowania, a także rekultywację zbiornika wodnego, obejmującą poprawę jego stanu technicznego i warunków środowiskowych. Dodatkowo teren zostanie wyposażony w elementy małej architektury.
Lokalizacja
Poza obszarem rewitalizacji, miejscowość Olszewo – działki nr 389, 98
Uzasadnienie realizacji poza obszarem rewitalizacji
Zagospodarowanie terenu przy zbiorniku wodnym w Olszewie – poprzez uporządkowanie przestrzeni, rekultywację zbiornika i montaż elementów małej architektury – wzmacnia proces rewitalizacji poprzez rozwój atrakcyjnej i funkcjonalnej przestrzeni rekreacyjnej, integrację mieszkańców oraz poprawę estetyki i jakości życia, przyczyniając się do trwałych efektów społecznych, przestrzennych i środowiskowych. Realizacja przedsięwzięcia, mimo że lokalizacyjnie znajduje się poza granicami obszaru rewitalizacji, stanowi istotne uzupełnienie działań prowadzonych w jego granicach. Zakres inwestycji jest uzależniony od dostępności odpowiednich terenów, które umożliwiają kompleksowe zagospodarowanie obszaru przy zbiorniku. Przedsięwzięcie stworzy mieszkańcom – w tym osobom zamieszkującym obszar rewitalizacji – atrakcyjną przestrzeń do wypoczynku, rekreacji i kontaktu z naturą, sprzyjając aktywnemu spędzaniu czasu wolnego. Uporządkowanie terenu i rekultywacja zbiornika wodnego poprawią funkcjonalność i bezpieczeństwo obszaru, a montaż małej architektury, takiej jak ławki, kosze, altany czy pomosty, umożliwi komfortowe korzystanie z przestrzeni.
Szacowana wartość
500 000,00 zł

<table>
<tr><th colspan="3">Spełniane cele i kierunki działań</th></tr>
<tr><td colspan="3">Cel 1: Poprawa jakości życia mieszkańców i integracja społeczna:
Tworzenie przyjaznych przestrzeni publicznych sprzyjających spotkaniom międzypokoleniowym
Wzmacnianie więzi społecznych i aktywności lokalnej
Kształtowanie estetycznej i bezpiecznej przestrzeni publicznej
Cel 2: Rozwój infrastruktury sprzyjającej aktywnemu stylowi życia:
Zwiększenie dostępności i atrakcyjności infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i turystycznej
Wzbogacenie oferty spędzania czasu wolnego
Cel 4: Ochrona środowiska naturalnego
Wzbogacenie bioróżnorodności i naturalnego charakteru przestrzeni publicznej</td></tr>
<tr><th colspan="3">Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji</th></tr>
<tr><th>Rezultaty</th><th>Wskaźnik</th><th>Sposób oceny i źródło danych</th></tr>
<tr><td rowspan="3">Powstanie przestrzeni publicznych dostosowanych do różnych grup społecznych

Wzrost zaangażowania mieszkańców w życie społeczne

Poprawa estetyki przestrzeni publicznej

Wzbogacenie oferty sportowej, rekreacyjnej i turystycznej

Zwiększenie zainteresowania aktywnym spędzaniem czasu wolnego

Poprawa stanu ekosystemu lokalnego</td><td>Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich</td><td>Protokół zdawczo-odbiorczy</td></tr>
<tr><td>Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne)</td><td>Protokół zdawczo-odbiorczy</td></tr>
<tr><td>Liczba osób korzystających z obiektów/przestrzeni objętych przedsięwzięciem</td><td>Sporządzenie raportu przez osobę z Urzędu odpowiedzialną za rewitalizację - na podstawie pomiarów w zakresie liczby osób odwiedzających obiekt/przestrzeń oraz badań ankietowych przeprowadzanych na rzecz monitoringu GPR</td></tr>
<tr><th colspan="3">Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami</th></tr>
<tr><td colspan="3">W ramach realizacji przedsięwzięcia zostaną podjęte działania mające na celu zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, w szczególności osobom z niepełnosprawnościami, seniorom, osobom o ograniczonej mobilności oraz osobom ze szczególnymi ograniczeniami percepcyjnymi. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi niepełnosprawnościami nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Przede wszystkim lokalizacja infrastruktury oraz sama infrastruktura</td></tr>
</table>

będzie zgodna ze standardem architektonicznym. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne zapewni dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie czy orientację seksualną.
Przewidywany termin realizacji
2026-2030

Źródło: opracowanie własne

Tabela 28 Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 13

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego		
„Aktywna Integracja i Wsparcie Grup Wykluczonych”		
Podmiot realizujący		
Gmina i Miasto Żuromin		
Zakres rzeczowy przedsięwzięcia rewitalizacyjnego		
Przedsięwzięcie obejmuje realizację działań ukierunkowanych na integrację mieszkańców oraz wzmacnianie ich zaangażowania w życie lokalnej społeczności. Szczególny nacisk zostanie położony na aktywizację osób starszych oraz włączenie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. W ramach inicjatywy prowadzone będą warsztaty, spotkania, animacje i inne formy aktywności, których celem jest budowanie relacji sąsiedzkich, rozwijanie kompetencji społecznych oraz wzmacnianie poczucia przynależności do wspólnoty lokalnej.		
Lokalizacja		
Cały obszar rewitalizacji		
Szacowana wartość		
Bezkosztowo		
Spełniane cele i kierunki działań		
Cel 1: Poprawa jakości życia mieszkańców i integracja społeczna: Wzmacnianie więzi społecznych i aktywności lokalnej **Cel 2: Rozwój infrastruktury sprzyjającej aktywnemu stylowi życia:** Wzbogacenie oferty spędzania czasu wolnego		
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji		
Rezultaty	**Wskaźnik**	**Sposób oceny i źródło danych**
Wzrost zaangażowania mieszkańców w życie społeczne Zwiększenie uczestnictwa osób starszych i osób ze szczególnymi potrzebami w życiu społecznym	Liczba osób starszych i osób ze szczególnymi potrzebami objętych wsparciem	Sporządzenie raportu przez osobę z Urzędu odpowiedzialną za rewitalizację – na podstawie listy uczestników projektów

Zwiększenie zainteresowania aktywnym spędzaniem czasu wolnego		
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami		
Realizacja zadania będzie przebiegała z pełnym uwzględnieniem potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, tak aby wszystkie działania były dla nich dostępne na równych zasadach. Obejmuje to m.in. zapewnienie możliwości udziału osobom z niepełnosprawnościami ruchowymi poprzez dobór miejsc spotkań pozbawionych barier architektonicznych, dostosowanie komunikacji i materiałów informacyjnych do osób z trudnościami sensorycznymi. W trakcie realizacji przedsięwzięcia zostaną również uwzględnione zasady prostego języka, tak aby informacje i treści były zrozumiałe dla jak najszerszej grupy odbiorców. Całość działań będzie planowana i prowadzona w sposób gwarantujący inkluzywność, równe szanse uczestnictwa oraz eliminowanie potencjalnych barier uczestnictwa.		
Przewidywany termin realizacji		
2026-2030		

Źródło: opracowanie własne

Tabela 29 Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 14

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego
„Ruch to zdrowie – aktywnie razem”
Podmiot realizujący
Gmina i Miasto Żuromin
Zakres rzeczowy przedsięwzięcia rewitalizacyjnego
Przedsięwzięcie obejmuje realizację działań miękkich ukierunkowanych na promowanie aktywnego i zdrowego spędzania czasu wolnego wśród mieszkańców, z uwzględnieniem różnych grup wiekowych. W ramach zadania organizowane będą zajęcia sportowe, rekreacyjne i ruchowe, sprzyjające poprawie kondycji, integracji społecznej oraz rozwijaniu prozdrowotnych nawyków. Istotnym elementem będzie współpraca ze szkołami w celu zwiększenia aktywności fizycznej dzieci i młodzieży poprzez warsztaty, animacje, zajęcia terenowe oraz wspólne inicjatywy sportowe. Działania mają na celu upowszechnianie postaw sprzyjających zdrowiu, wzmacnianie więzi społecznych oraz budowanie trwałych nawyków aktywnego stylu życia.
Lokalizacja
Cały obszar rewitalizacji
Szacowana wartość
Bezkosztowo
Spełniane cele i kierunki działań
Cel 1: Poprawa jakości życia mieszkańców i integracja społeczna: Wzmacnianie więzi społecznych i aktywności lokalnej **Cel 2: Rozwój infrastruktury sprzyjającej aktywnemu stylowi życia:** Wzbogacenie oferty spędzania czasu wolnego

Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji		
Rezultaty	**Wskaźnik**	**Sposób oceny i źródło danych**
Wzrost zaangażowania mieszkańców w życie społeczne Zwiększenie zainteresowania aktywnym spędzaniem czasu wolnego	Liczba osób młodych objętych wsparciem	Sporządzenie raportu przez osobę z Urzędu odpowiedzialną za rewitalizację – na podstawie listy uczestników projektów
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami		
Realizacja zadania będzie przebiegała z pełnym uwzględnieniem potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, tak aby wszystkie działania były dla nich dostępne na równych zasadach. Obejmuje to m.in. zapewnienie możliwości udziału osobom z niepełnosprawnościami ruchowymi poprzez dobór miejsc spotkań pozbawionych barier architektonicznych, dostosowanie komunikacji i materiałów informacyjnych do osób z trudnościami sensorycznymi. W trakcie realizacji przedsięwzięcia zostaną również uwzględnione zasady prostego języka, tak aby informacje i treści były zrozumiałe dla jak najszerszej grupy odbiorców. Całość działań będzie planowana i prowadzona w sposób gwarantujący inkluzywność, równe szanse uczestnictwa oraz eliminowanie potencjalnych barier uczestnictwa.		
Przewidywany termin realizacji		
2026-2030		

Źródło: opracowanie własne

Tabela 30 Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 15

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego		
„Aktywni zawodowo – kompetencje dla przyszłości”		
Podmiot realizujący		
Gmina i Miasto Żuromin		
Zakres rzeczowy przedsięwzięcia rewitalizacyjnego		
Realizacja zadania będzie obejmować wsparcie mieszkańców w zakresie aktywizacji zawodowej, w tym poprzez doradztwo zawodowe, promocję postaw przedsiębiorczych oraz podnoszenie kompetencji miękkich, takich jak komunikacja, współpraca w zespole czy umiejętności organizacyjne. Działania będą dostępne dla wszystkich grup wiekowych i dostosowane do indywidualnych potrzeb uczestników.		
Lokalizacja		
Cały obszar rewitalizacji		
Szacowana wartość		
Bezkosztowo		
Spełniane cele i kierunki działań		
Cel 3: Aktywizacja zawodowa i edukacyjna mieszkańców Wsparcie osób bezrobotnych Rozwój kompetencji przedsiębiorczych		
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji		
Rezultaty	**Wskaźnik**	**Sposób oceny i źródło danych**
Wzrost liczby mieszkańców podejmujących aktywność zawodową Podniesienie kompetencji przedsiębiorców Wzrost poziomu przedsiębiorczości	Liczba osób bezrobotnych, które podjęły zatrudnienie	Sporządzenie raportu przez osobę z Urzędu odpowiedzialną za rewitalizację – na podstawie informacji z Powiatowego Urzędu Pracy
	Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych	Sporządzenie raportu przez osobę z Urzędu odpowiedzialną za rewitalizację – na

		podstawie informacji w zakresie liczby podmiotów gospodarczych (dane gminne)
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami		
Realizacja zadania będzie przebiegała z pełnym uwzględnieniem potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, tak aby wszystkie działania były dla nich dostępne na równych zasadach. Obejmuje to m.in. zapewnienie możliwości udziału osobom z niepełnosprawnościami ruchowymi poprzez dobór miejsc spotkań pozbawionych barier architektonicznych, dostosowanie komunikacji i materiałów informacyjnych do osób z trudnościami sensorycznymi. W trakcie realizacji przedsięwzięcia zostaną również uwzględnione zasady prostego języka, tak aby informacje i treści były zrozumiałe dla jak najszerszej grupy odbiorców. Całość działań będzie planowana i prowadzona w sposób gwarantujący inkluzywność, równe szanse uczestnictwa oraz eliminowanie potencjalnych barier uczestnictwa.		
Przewidywany termin realizacji		
2026-2030		

Źródło: opracowanie własne

Tabela 31 Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 16

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego		
„Aktywni w sieci”		
Podmiot realizujący		
Gmina i Miasto Żuromin		
Zakres rzeczowy przedsięwzięcia rewitalizacyjnego		
Realizacja zadania będzie obejmować działania edukacyjne mające na celu rozwój kompetencji cyfrowych mieszkańców, w tym obsługi urządzeń elektronicznych, korzystania z internetu i narzędzi cyfrowych w codziennym życiu oraz w pracy. Zajęcia będą dostosowane do różnych poziomów zaawansowania uczestników i prowadzone w sposób przyjazny, uwzględniający potrzeby osób starszych i osób z ograniczonym doświadczeniem cyfrowym.		
Lokalizacja		
Cały obszar rewitalizacji		
Szacowana wartość		
Bezkosztowo		
Spełniane cele i kierunki działań		
Cel 3: Aktywizacja zawodowa i edukacyjna mieszkańców Wsparcie osób bezrobotnych Podniesienie kompetencji cyfrowych mieszkańców		
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji		
Rezultaty	**Wskaźnik**	**Sposób oceny i źródło danych**
Wzrost umiejętności cyfrowych wśród mieszkańców	Liczba osób uczestniczących w projektach w zakresie kompetencji cyfrowych	Sporządzenie raportu przez osobę z Urzędu odpowiedzialną za rewitalizację – na podstawie liczby uczestników projektów

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami
Realizacja zadania będzie przebiegała z pełnym uwzględnieniem potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, tak aby wszystkie działania były dla nich dostępne na równych zasadach. Obejmuje to m.in. zapewnienie możliwości udziału osobom z niepełnosprawnościami ruchowymi poprzez dobór miejsc spotkań pozbawionych barier architektonicznych, dostosowanie komunikacji i materiałów informacyjnych do osób z trudnościami sensorycznymi. W trakcie realizacji przedsięwzięcia zostaną również uwzględnione zasady prostego języka, tak aby informacje i treści były zrozumiałe dla jak najszerszej grupy odbiorców. Całość działań będzie planowana i prowadzona w sposób gwarantujący inkluzywność, równe szanse uczestnictwa oraz eliminowanie potencjalnych barier uczestnictwa.
Przewidywany termin realizacji
2026-2030

Źródło: opracowanie własne

Tabela 32 Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 17

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego		
„EkoAktywni – edukacja i działanie dla środowiska”		
Podmiot realizujący		
Gmina i Miasto Żuromin		
Zakres rzeczowy przedsięwzięcia rewitalizacyjnego		
Realizacja zadania będzie obejmować działania edukacyjne i warsztatowe mające na celu promowanie postaw proekologicznych wśród mieszkańców. W ramach przedsięwzięcia zostaną przeprowadzone warsztaty ekologiczne, zajęcia praktyczne i inicjatywy zwiększające świadomość ekologiczną, skierowane do różnych grup wiekowych.		
Lokalizacja		
Cały obszar rewitalizacji		
Szacowana wartość		
Bezkosztowo		
Spełniane cele i kierunki działań		
Cel 4: Ochrona środowiska naturalnego Zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców		
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji		
Rezultaty	**Wskaźnik**	**Sposób oceny i źródło danych**
Wzrost świadomości ekologicznej wśród mieszkańców Zwiększenie zaangażowania społeczności lokalnej w inicjatywy ekologiczne	Liczba osób objętych działaniami edukacyjnymi	Sporządzenie raportu przez osobę z Urzędu odpowiedzialną za rewitalizację – na podstawie liczby uczestników projektów

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami
Realizacja zadania będzie przebiegała z pełnym uwzględnieniem potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, tak aby wszystkie działania były dla nich dostępne na równych zasadach. Obejmuje to m.in. zapewnienie możliwości udziału osobom z niepełnosprawnościami ruchowymi poprzez dobór miejsc spotkań pozbawionych barier architektonicznych, dostosowanie komunikacji i materiałów informacyjnych do osób z trudnościami sensorycznymi. W trakcie realizacji przedsięwzięcia zostaną również uwzględnione zasady prostego języka, tak aby informacje i treści były zrozumiałe dla jak najszerszej grupy odbiorców. Całość działań będzie planowana i prowadzona w sposób gwarantujący inkluzywność, równe szanse uczestnictwa oraz eliminowanie potencjalnych barier uczestnictwa.
Przewidywany termin realizacji
2026-2030

Źródło: opracowanie własne

Tabela 33 Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 18

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego
Ochrona i popularyzacja lokalnego dziedzictwa kulturowego
Podmiot realizujący
Gmina i Miasto Żuromin
Zakres rzeczowy przedsięwzięcia rewitalizacyjnego
Realizacja zadania będzie obejmować działania mające na celu poprawę stanu dwóch obiektów zabytkowych zlokalizowanych na obszarze zdegradowanym, zwiększenie ich atrakcyjności oraz działania promocyjne wobec następujących obiektów zabytkowych: a) park w zespole dworsko - parkowym w miejscowości Poniatowo b) dwór w zespole dworsko – parkowym w miejscowości Kliczewo Małe Realizacja przedsięwzięcia umożliwi organizowanie wydarzeń wzmacniających dziedzictwo kulturowe Gminy i Miasta, w tym przykładowo wystaw, warsztatów edukacyjnych, spotkań tematycznych czy imprez plenerowych integrujących społeczność lokalną i promujących historię oraz tradycje obszaru.
Lokalizacja
Poza obszarem rewitalizacji, miejscowości Poniatowo i Kliczewo Małe
Uzasadnienie realizacji poza obszarem rewitalizacji
Dla realizacji celów: Cel 1: *Poprawa jakości życia mieszkańców i integracja społeczna* oraz Cel 2: *Rozwój infrastruktury sprzyjającej aktywnemu stylowi życia,* zdecydowano o wpisaniu do programu przedmiotowego projektu, ponieważ Zespół dworsko-parkowy w Poniatowie oraz dwór w Kliczewie Małym są obiektami o wysokiej wartości historycznej i kulturowej, stanowiącymi istotny element dziedzictwa lokalnego. Ich obecny stan techniczny wymaga podjęcia prac zabezpieczających i konserwatorskich. Jednocześnie obiekty te posiadają potencjał do pełnienia ważnych funkcji społecznych, edukacyjnych i kulturalnych, przyczyniając się do wzrostu atrakcyjności obszaru zdegradowanego oraz poprawy jakości życia mieszkańców. Działania przewidziane w ramach przedsięwzięcia, choć realizowane poza obszarem rewitalizacji, wpisują się w cele Gminnego Programu Rewitalizacji, w szczególności poprzez poprawę jakości przestrzeni publicznej, zwiększenie dostępności do zasobów kultury oraz wzmocnienie funkcji społecznych i integracyjnych. Z uwagi na brak właściwych obiektów położonych w obszarze rewitalizacji, wybór tych dwóch obiektów jest jedyną możliwą i uzasadnioną ścieżką realizacji procesu rewitalizacji w powyższym zakresie.

<table>
<tr><th colspan="3">Szacowana wartość</th></tr>
<tr><td colspan="3">3 000 000,00 zł</td></tr>
<tr><th colspan="3">Spełniane cele i kierunki działań</th></tr>
<tr><td colspan="3">Cel 1: Poprawa jakości życia mieszkańców i integracja społeczna
Kształtowanie estetycznej i bezpiecznej przestrzeni publicznej
Cel 2: Rozwój infrastruktury sprzyjającej aktywnemu stylowi życia
Zwiększenie dostępności i atrakcyjności infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i turystycznej</td></tr>
<tr><th colspan="3">Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji</th></tr>
<tr><th>Rezultaty</th><th>Wskaźnik</th><th>Sposób oceny i źródło danych</th></tr>
<tr><td rowspan="2">Poprawa estetyki przestrzeni publicznej

Wzbogacenie oferty sportowej, rekreacyjnej i turystycznej</td><td>Liczba obiektów zabytkowych objętych wsparciem</td><td>Rejestr Zabytków, Protokół zdawczo-odbiorczy</td></tr>
<tr><td>Liczba osób uczestniczących w wydarzeniach</td><td>Sporządzenie raportu przez osobę z Urzędu odpowiedzialną za rewitalizację – na podstawie liczby uczestników wydarzeń wzmacniających dziedzictwo kulturowe oraz badań ankietowych przeprowadzanych na rzecz monitoringu GPR</td></tr>
<tr><th colspan="3">Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami</th></tr>
<tr><td colspan="3">Przedsięwzięcie rewitalizacyjne zapewni dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na płeć wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie czy orientację seksualną. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi niepełnosprawnościami nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia.</td></tr>
<tr><th colspan="3">Przewidywany termin realizacji</th></tr>
<tr><td colspan="3">2026-2030</td></tr>
</table>

Źródło: opracowanie własne

9.2 Charakterystyka uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Gmina i Miasto Żuromin zaplanowała również przedsięwzięcia uzupełniające, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 5 lit. b ustawy o rewitalizacji. Zadaniem działań uzupełniających jest wzmocnienie zaplanowanych na obszarze rewitalizacji przedsięwzięć podstawowych.

Poniżej w tabelach przedstawiono charakterystykę pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, określanych dalej jako „przedsięwzięcia rewitalizacyjne uzupełniające". Ich realizacja przyczyni się do zwiększenia skuteczności osiągania celów rewitalizacji na terenie Gminy i Miasta Żuromin. Zróżnicowany charakter oraz szeroki zakres tych przedsięwzięć stwarzają możliwości angażowania i aktywizowania interesariuszy rewitalizacji na wszystkich etapach wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji.

Tabela 34 Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 19 (uzupełniającego)

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego uzupełniającego
Modernizacja sieci wodociągowej na obszarze rewitalizacji
Zakres rzeczowy przedsięwzięcia rewitalizacyjnego
Przedsięwzięcie obejmuje działania związane z modernizacją oraz naprawą sieci wodociągowych wraz z hydrantami zewnętrznymi, które stanowią kluczowe źródła wody do celów przeciwpożarowych. Zadanie ma na celu poprawę bezpieczeństwa pożarowego, zapewnienie niezawodności dostaw wody oraz dostosowanie infrastruktury do obowiązujących standardów technicznych.
Spełniane cele i kierunki działań
Cel 4: Ochrona środowiska naturalnego Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń
Lokalizacja
Cały obszar rewitalizacji
Przewidywany termin realizacji
2026-2030

Źródło: opracowanie własne

Tabela 35 Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 20 (uzupełniającego)

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego uzupełniającego
Usuwanie i unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest z obszaru rewitalizacji
Zakres rzeczowy przedsięwzięcia rewitalizacyjnego
Przedsięwzięcie polega na kompleksowym usunięciu oraz bezpiecznym unieszkodliwieniu wyrobów i materiałów zawierających azbest z obszaru rewitalizacji. Działanie obejmuje inwentaryzację miejsc występowania azbestu, demontaż pokryć dachowych i innych elementów budowlanych zawierających tę substancję, a następnie ich transport i przekazanie do specjalistycznych instalacji unieszkodliwiania.
Spełniane cele i kierunki działań
Cel 4: Ochrona środowiska naturalnego Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń Zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców
Lokalizacja
Cały obszar rewitalizacji
Przewidywany termin realizacji
2026-2030

Źródło: opracowanie własne

Tabela 36 Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 21 (uzupełniającego)

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego uzupełniającego
Lokalne inicjatywy społeczne na rzecz rewitalizacji
Zakres rzeczowy przedsięwzięcia rewitalizacyjnego
Przedsięwzięcie polega na realizacji oddolnych inicjatyw społecznych przez podmioty funkcjonujące na obszarze rewitalizacji. Działania obejmują integrację mieszkańców, animację życia społecznego, wolontariat oraz aktywizację środowisk lokalnych, odpowiadając na zdiagnozowane problemy społeczne obszaru rewitalizacji.
Spełniane cele i kierunki działań
Cel 1: Poprawa jakości życia mieszkańców i integracja społeczna Wzmacnianie więzi społecznych i aktywności lokalnej
Lokalizacja
Cały obszar rewitalizacji
Przewidywany termin realizacji
2026-2030

Źródło: opracowanie własne

Tabela 37 Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 22 (uzupełniającego)

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego uzupełniającego
Społeczna reintegracja mieszkańców
Zakres rzeczowy przedsięwzięcia rewitalizacyjnego
Przedsięwzięcie ukierunkowane na osoby zagrożone wykluczeniem społecznym. Obejmuje działania reintegracyjne, wsparcie psychologiczne i społeczne, warsztaty kompetencji społecznych oraz inicjatywy wzmacniające samodzielność i aktywność społeczną uczestników.
Spełniane cele i kierunki działań
Cel 1: Poprawa jakości życia mieszkańców i integracja społeczna Wzmacnianie więzi społecznych i aktywności lokalnej **Cel 3: Aktywizacja zawodowa i edukacyjna mieszkańców** Wsparcie osób bezrobotnych Rozwój kompetencji przedsiębiorczych
Lokalizacja
Cały obszar rewitalizacji
Przewidywany termin realizacji
2026-2030

Źródło: opracowanie własne

Tabela 38 Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 23 (uzupełniającego)

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego uzupełniającego
Wsparcie dla osób z niepełnosprawnością i ich rodzin
Zakres rzeczowy przedsięwzięcia rewitalizacyjnego
Działania realizowane na rzecz osób z niepełnosprawnością oraz ich opiekunów, obejmujące wsparcie społeczne, edukacyjne i integracyjne. Przedsięwzięcie przyczynia się do zwiększenia dostępności oferty społecznej oraz poprawy jakości życia osób z niepełnosprawnością i ich rodzin zamieszkujących obszar rewitalizacji.
Spełniane cele i kierunki działań
Cel 1: Poprawa jakości życia mieszkańców i integracja społeczna Wzmacnianie więzi społecznych i aktywności lokalnej Kształtowanie estetycznej i bezpiecznej przestrzeni publicznej
Lokalizacja
Cały obszar rewitalizacji
Przewidywany termin realizacji
2026-2030

Źródło: opracowanie własne

Tabela 39 Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 24 (uzupełniającego)

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego uzupełniającego
Aktywność kobiet i rodzin
Zakres rzeczowy przedsięwzięcia rewitalizacyjnego
Przedsięwzięcie ukierunkowane na aktywizację kobiet, wzmacnianie kompetencji społecznych oraz integrację rodzin na obszarze rewitalizacji. Działania sprzyjać będą zwiększeniu aktywności kobiet w środowisku lokalnym, rozwojowi ich samodzielności oraz budowaniu trwałych relacji rodzinnych i lokalnych
Spełniane cele i kierunki działań
Cel 1: Poprawa jakości życia mieszkańców i integracja społeczna Wzmacnianie więzi społecznych i aktywności lokalnej **Cel 3: Aktywizacja zawodowa i edukacyjna mieszkańców** Wsparcie osób bezrobotnych Rozwój kompetencji przedsiębiorczych Podniesienie kompetencji cyfrowych mieszkańców
Lokalizacja
Cały obszar rewitalizacji
Przewidywany termin realizacji
2026-2030

Źródło: opracowanie własne

Tabela 40 Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 25 (uzupełniającego)

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego uzupełniającego
Ochrona dziedzictwa i tożsamości lokalnej
Zakres rzeczowy przedsięwzięcia rewitalizacyjnego
Przedsięwzięcie obejmuje działania kulturalne, edukacyjne i promocyjne, których celem jest ochrona lokalnego dziedzictwa kulturowego, wzmacnianie tożsamości mieszkańców oraz budowanie pozytywnego wizerunku obszaru rewitalizacji.
Spełniane cele i kierunki działań
Cel 1: Poprawa jakości życia mieszkańców i integracja społeczna Wzmacnianie więzi społecznych i aktywności lokalnej Kształtowanie estetycznej i bezpiecznej przestrzeni publicznej **Cel 2: Rozwój infrastruktury sprzyjającej aktywnemu stylowi życia** Wzbogacenie oferty spędzania czasu wolnego
Lokalizacja
Cały obszar rewitalizacji
Przewidywany termin realizacji
2026-2030

Źródło: opracowanie własne

Tabela 41 Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 26 (uzupełniającego)

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego uzupełniającego
Edukacja ekologiczna i prozwierzęca
Zakres rzeczowy przedsięwzięcia rewitalizacyjnego
Działania ukierunkowane na podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców oraz kształtowanie odpowiedzialnych postaw wobec zwierząt. Przedsięwzięcie obejmuje kampanie informacyjne, warsztaty edukacyjne, akcje wolontariackie oraz inicjatywy społeczne.
Spełniane cele i kierunki działań
Cel 1: Poprawa jakości życia mieszkańców i integracja społeczna Wzmacnianie więzi społecznych i aktywności lokalnej **Cel 4: Ochrona środowiska naturalnego** Zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców
Lokalizacja
Cały obszar rewitalizacji
Przewidywany termin realizacji
2026-2030

Źródło: opracowanie własne

Tabela 42 Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 27 (uzupełniającego)

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego uzupełniającego
Bezpieczeństwo i profilaktyka społeczna
Zakres rzeczowy przedsięwzięcia rewitalizacyjnego
Przedsięwzięcie obejmujące działania profilaktyczne, edukacyjne i integracyjne w zakresie bezpieczeństwa publicznego, zdrowia oraz reagowania kryzysowego na obszarze rewitalizacji.
Spełniane cele i kierunki działań
Cel 1: Poprawa jakości życia mieszkańców i integracja społeczna Kształtowanie estetycznej i bezpiecznej przestrzeni publicznej
Lokalizacja
Cały obszar rewitalizacji
Przewidywany termin realizacji
2026-2030

Źródło: opracowanie własne

Tabela 43 Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 28 (uzupełniającego)

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego uzupełniającego
Animacja społeczna na obszarze rewitalizacji
Zakres rzeczowy przedsięwzięcia rewitalizacyjnego
Przedsięwzięcie zakłada realizację działań animacyjnych i integracyjnych. Celem jest pobudzenie aktywności społecznej mieszkańców oraz tworzenie warunków do powstawania nowych inicjatyw obywatelskich.
Spełniane cele i kierunki działań
Cel 1: Poprawa jakości życia mieszkańców i integracja społeczna Wzmacnianie więzi społecznych i aktywności lokalnej
Lokalizacja
Cały obszar rewitalizacji
Przewidywany termin realizacji
2026-2030

Źródło: opracowanie własne

9. Mechanizmy integrowania celów rewitalizacyjnych i kierunków działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Gminny Program Rewitalizacji obejmuje szereg mechanizmów integracji, które mają na celu skuteczne wdrożenie programu oraz osiągnięcie synergii w procesie rewitalizacji. Podejście integracyjne oznacza powiązanie różnych obszarów interwencji w sposób komplementarny. Wdrożenie Gminnego Programu Rewitalizacji opartego na mechanizmach integracji przyczyni się do osiągnięcia celów programu i stworzenia spójnego, zrównoważonego i dynamicznego obszaru rewitalizacji. Dzięki temu możliwe jest skuteczne koordynowanie działań, współpraca między różnymi podmiotami oraz uwzględnienie perspektyw i potrzeb mieszkańców.

9.1 Komplementarność przestrzenna

Komplementarność przestrzenna odnosi się do usytuowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w granicach wyznaczonego obszaru rewitalizacji i służy wzajemnemu powiązaniu tych działań tak, aby skutecznie przeciwdziałać negatywnym zjawiskom w każdej ze sfer.

Zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy o rewitalizacji obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz nie może być zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic.

Za obszar rewitalizacji uznano następujące jednostki analityczne: Obwód 2, Wiadrowo, Rzężawy oraz Brudnice.

W ramach Gminnego Programu Rewitalizacji zaplanowano szereg działań zarówno na obszarze rewitalizacji, jak i poza jego granicami. Takie podejście wynika z konieczności zapewnienia spójności funkcjonalnej i przestrzennej przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz maksymalizacji efektów procesu rewitalizacji.

Działania podejmowane poza obszarem rewitalizacji pełnią funkcję uzupełniającą wobec tych realizowanych wewnątrz jego granic, przyczyniając się do zwiększenia skuteczności całego procesu rewitalizacji. Umożliwia to kompleksowe podejście do rozwiązywania zdiagnozowanych problemów, ograniczenie barier przestrzennych oraz

integrację społeczności lokalnej. Dzięki uwzględnieniu przedsięwzięć realizowanych poza granicami obszaru rewitalizacji możliwe będzie kompleksowe podejście do rewitalizacji, w którym działania w samym centrum integrują się z inicjatywami w otoczeniu, zapewniając trwały i szeroki efekt społeczny, przestrzenny i gospodarczy.

Wszystkie przedsięwzięcia zostały zaplanowane w taki sposób, by wzajemnie się wzmacniały, niezależnie od ich lokalizacji względem granic obszaru rewitalizacji. Zachowana spójność przestrzenna i funkcjonalna projektów wpływa na trwałość i efektywność podejmowanych działań, a także sprzyja osiąganiu zakładanych celów rewitalizacji.

Wszystkie przedsięwzięcia będą realizowane w taki sposób, żeby eliminować zjawiska kryzysowe, zapobiegać rozprzestrzenianiu się ich na pozostałe tereny Gminy, a także minimalizować ryzyko wystąpienia niepożądanych negatywnych skutków, np. wykluczenia społeczne.

9.2 Komplementarność problemowa

Komplementarność problemowa wynika z założeń procesu rewitalizacji, gdzie najistotniejszym obszarem działań jest sfera społeczna, której podporządkowane są zagadnienia gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne i techniczne. Zapewnienie komplementarności problemowej ma na celu przeciwdziałanie fragmentacji interwencji, a jej osiągnięciu służy wizja obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji oraz wyznaczone cele, którym przyporządkowano poszczególne kierunki działań i konkretne przedsięwzięcia podstawowe i uzupełniające.

Komplementarność przedsięwzięć rewitalizacyjnych polega na wzajemnym wzmacnianiu i uzupełnianiu się działań infrastrukturalnych, społecznych, środowiskowych oraz edukacyjnych zaplanowanych do realizacji na obszarze rewitalizacji. Przedsięwzięcia twarde – takie jak budowa obiektów sportowo-rekreacyjnych (stadion, lodowisko, park linowy), zagospodarowanie przestrzeni publicznych, modernizacja budynków wielorodzinnych, tereny zielone czy inwestycje nad zbiornikami wodnymi – tworzą bazę funkcjonalną niezbędną do podnoszenia jakości życia mieszkańców. Jednocześnie działania miękkie, obejmujące aktywizację społeczną, zawodową i edukacyjną („Aktywna Integracja i Wsparcie Grup Wykluczonych", „Aktywni zawodowo – kompetencje dla przyszłości", „Ruch to zdrowie – aktywnie razem", „Aktywni w sieci"), pozwalają w pełni

wykorzystać potencjał nowo powstałej lub ulepszonej infrastruktury, angażując mieszkańców i zwiększając trwałość efektów rewitalizacji.

W obszarze poprawy jakości życia i integracji społecznej przedsięwzięcia wzajemnie się uzupełniają – modernizowane przestrzenie publiczne i tereny rekreacyjne stają się miejscami integracji, a projekty społeczne wzmacniają uczestnictwo mieszkańców w życiu lokalnym. Podobna komplementarność widoczna jest w rozwoju infrastruktury sprzyjającej aktywnemu stylowi życia, gdzie inwestycjom sportowym towarzyszą inicjatywy promujące zdrowie i aktywność fizyczną. W zakresie aktywizacji zawodowej i edukacyjnej działania kompetencyjne i integracyjne stanowią uzupełnienie inwestycji przestrzennych, tworząc lepsze warunki do poszukiwania pracy, udziału w życiu społecznym i rozwijania umiejętności. Silne powiązania dotyczą również ochrony środowiska, gdzie zagospodarowanie terenów zielonych, ścieżek ekologicznych i obszarów nadwodnych współgra z projektami edukacyjnymi kształtującymi postawy proekologiczne. Istotnym elementem komplementarności jest także powiązanie działań dotyczących dziedzictwa kulturowego z projektami społecznymi i przestrzennymi – ochrona oraz popularyzacja lokalnej historii zwiększa atrakcyjność obszaru i wzmacnia tożsamość mieszkańców, jednocześnie wpisując się w szersze działania rewitalizacyjne.

Całość przedsięwzięć zaplanowanych do realizacji w obszarze rewitalizacji tworzy spójny, wzajemnie powiązany system interwencji, w którym poszczególne działania – zarówno inwestycyjne, jak i społeczne – nie funkcjonują w oderwaniu, lecz wzajemnie się wzmacniają, przyczyniając się do trwałej poprawy warunków życia, integracji społecznej, atrakcyjności przestrzeni oraz zrównoważonego rozwoju lokalnego.

Tabele prezentują powiązanie poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych podstawowych oraz powiązanie ich z celami rewitalizacji.

Tabela 44 Powiązanie podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Nazwa przedsięwzięcia		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Rozwój elektromobilności w Gminie i Mieście Żuromin	1																		
Budowa tężni solankowej w Mieście Żuromin	2																		
Rozwój terenów zielonych na obszarze Gminy i Miasta Żuromin	3																		
Termomodernizacja budynków wielorodzinnych będących w zasobie Gminy i Miasta Żuromin	4																		
Ścieżka ekologiczna szlakiem rzeki Wkry	5																		
Zagospodarowanie przestrzeni publicznej w Brudnicach	6																		
Rozbudowa Stadionu Miejskiego w Żurominie	7																		
Budowa lodowiska na Stadionie Miejskim w Żurominie	8																		
Budowa Parku linowego w Żurominie	9																		
Zagospodarowanie terenu parku przy Placu Wolności	10																		
Zagospodarowanie terenów służących integracji społecznej na terenie wsi Poniatowo	11																		
Zagospodarowanie terenu przy zbiorniku wodnym w Olszewie	12																		
„Aktywna Integracja i Wsparcie Grup Wykluczonych”	13																		
„Ruch to zdrowie – aktywnie razem”	14																		
„Aktywni zawodowo – kompetencje dla przyszłości”	15																		
„Aktywni w sieci”	16																		

Nazwa przedsięwzięcia		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
„EkoAktywni – edukacja i działanie dla środowiska”	17																		
Ochrona i popularyzacja lokalnego dziedzictwa kulturowego	18																		
LEGENDA					BRAK POWIĄZAŃ										WYSTĘPUJE POWIĄZANIE				

Źródło: opracowanie własne

Tabela 45 Powiązanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych z celami rewitalizacyjnymi oraz kierunkami działań

Nazwa przedsięwzięcia		Poprawa jakości życia mieszkańców i integracja społeczna			Rozwój infrastruktury sprzyjającej aktywnemu stylowi życia		Aktywizacja zawodowa i edukacyjna mieszkańców			Ochrona środowiska naturalneg0			
		Tworzenie przyjaznych przestrzeni publicznych sprzyjających spotkaniom międzypokoleniowym	Wzmacnianie więzi społecznych i aktywności lokalnej	Kształtowanie estetycznej i bezpiecznej przestrzeni publicznej	Zwiększenie dostępności i atrakcyjności infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i turystycznej	Wzbogacenie oferty spędzania czasu wolnego	Wsparcie osób bezrobotnych	Rozwój kompetencji przedsiębiorczych	Podniesienie kompetencji cyfrowych mieszkańców	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń	Wspieranie rozwiązań niskoemisyjnych	Wzbogacenie bioróżnorodności i naturalnego charakteru przestrzeni publicznej	Zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców
Rozwój elektromobilności w Gminie i Mieście Żuromin	1												
Budowa tężni solankowej w Mieście Żuromin	2												
Rozwój terenów zielonych na obszarze Gminy i Miasta Żuromin	3												
Termomodernizacja budynków wielorodzinnych będących w zasobie Gminy i Miasta Żuromin	4												
Ścieżka ekologiczna szlakiem rzeki Wkry	5												
Zagospodarowanie przestrzeni publicznej w Brudnicach	6												
Rozbudowa Stadionu Miejskiego w Żurominie	7												
Budowa lodowiska na Stadionie Miejskim w Żurominie	8												
Budowa Parku linowego w Żurominie	9												
Zagospodarowanie terenu parku przy Placu Wolności	10												
Zagospodarowanie terenów służących integracji społecznej na terenie wsi Poniatowo	11												
Zagospodarowanie terenu przy zbiorniku wodnym w Olszewie	12												
„Aktywna Integracja i Wsparcie Grup Wykluczonych”	13												

Nazwa przedsięwzięcia		Poprawa jakości życia mieszkańców i integracja społeczna			Rozwój infrastruktury sprzyjającej aktywnemu stylowi życia		Aktywizacja zawodowa i edukacyjna mieszkańców			Ochrona środowiska naturalneg0			
		Tworzenie przyjaznych przestrzeni publicznych sprzyjających spotkaniom międzypokoleniowym	Wzmacnianie więzi społecznych i aktywności lokalnej	Kształtowanie estetycznej i bezpiecznej przestrzeni publicznej	Zwiększenie dostępności i atrakcyjności infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i turystycznej	Wzbogacenie oferty spędzania czasu wolnego	Wsparcie osób bezrobotnych	Rozwój kompetencji przedsiębiorczych	Podniesienie kompetencji cyfrowych mieszkańców	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń	Wspieranie rozwiązań niskoemisyjnych	Wzbogacenie bioróżnorodności i naturalnego charakteru przestrzeni publicznej	Zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców
„Ruch to zdrowie – aktywnie razem”	14												
„Aktywni zawodowo – kompetencje dla przyszłości”	15												
„Aktywni w sieci”	16												
„EkoAktywni – edukacja i działanie dla środowiska”	17												
Ochrona i popularyzacja lokalnego dziedzictwa kulturowego	18												
LEGENDA			BRAK POWIĄZANIA								WYSTĘPUJE POWIĄZANIE		

Źródło: opracowanie własne

9.3 Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna obejmuje zaplanowanie systemu zarządzania procesem rewitalizacji zapewniającego efektywne współdziałanie różnych instytucji oraz wzajemne uzupełnianie się i spójność procedur.

Za realizację Gminnego Programu Rewitalizacji odpowiedzialny będzie przede wszystkim Burmistrz Gminy i Miasta Żuromin, przy wsparciu Urzędu Gminy i Miasta oraz innych jednostek organizacyjnych. Pozwoli to na skuteczne zarządzanie całym procesem, w tym odpowiednie koordynowanie i monitorowanie realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Celem uczynienia procesu realizacji założeń Programu bardziej skutecznym przewidziano również możliwość nawiązania współpracy z podmiotami podległymi samorządowi lokalnemu, jak również instytucjami otoczenia społecznego i gospodarczego. Współpraca ta będzie dotyczyć realizacji przedsięwzięć na zasadach zlecania zadań publicznych zgodnie z procedurami przewidzianymi w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1491, 1761, 1940) oraz ustawie z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1320, z 2025 r. poz. 620, 769 794).

Szczegółowy opis systemu zarządzania, monitorowania i oceny efektywności wdrażanych działań przedstawiony został w rozdziale *Struktura zarządzania realizacją gminnego programu rewitalizacji.*

9.4 Komplementarność źródeł finansowania

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne realizowane w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy i Miasta Żuromin będą finansowane z różnorodnych źródeł, w tym m.in. środków własnych Gminy i Miasta, środków europejskich, w tym z Funduszy Europejskich dla Mazowsza na lata 2021-2027 oraz innych źródeł z wykluczeniem ryzyka podwójnego finansowania.

Szczegółowe informacje dotyczące źródeł finansowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych wraz z kosztami realizacji zostały omówione w rozdziale *Szacunkowe ramy finansowania*.

9.5 Komplementarność międzyokresowa

Komplementarność międzyokresowa, dotyczy spójności czasowej w realizacji zaplanowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Zaplanowane przedsięwzięcia są elementem przemyślanej interwencji, która w określonej sekwencji działań prowadzi do osiągnięcia celów, a następnie realizacji wizji dotyczącej obszaru rewitalizacji.

Warto również zaznaczyć, że wszystkie zaplanowane w dokumencie działania zostały osadzone w perspektywie do 2030 r., co odpowiada okresowi umożliwiającemu realizację zadań z wykorzystaniem środków unijnych w obecnej perspektywie finansowej Unii Europejskiej.

10. Szacunkowe ramy finansowe

Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych w sposób skuteczny i efektywny wymaga pozyskania odpowiednich nakładów. Niniejszy rozdział przedstawia szacunkowe ramy finansowe realizacji planowanych przedsięwzięć w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy i Miasta Żuromin. Program będzie wdrażany z wykorzystaniem zróżnicowanych źródeł finansowych.

Tabela przedstawia szacunkowe koszty wszystkich planowanych podstawowych przedsięwzięć wraz z propozycją możliwych źródeł finansowania, które nie stanowią katalogu zamkniętego.

Tabela 46 Szacunkowe ramy finansowe Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy i Miasta Żuromin na lata 2024-2030

lp.	nazwa przedsięwzięcia	Wnioskodawca	szacowana wartość przedsięwzięcia	szacowana wartość przedsięwzięcia wraz ze źródłami finansowania			
				środki budżetu jst	środki krajowe	środki UE	środki prywatne
1	Rozwój elektromobilności w Gminie i Mieście Żuromin	Gmina i Miasto Żuromin	1 200 000,00 zł	180 000,00 zł	0,00 zł	1 020 000,00 zł	0,00 zł
2	Budowa tężni solankowej w Mieście Żuromin	Gmina i Miasto Żuromin	1 000 000,00 zł	775 000,00 zł	0,00 zł	225 000,00 zł	0,00 zł
3	Rozwój terenów zielonych na obszarze Gminy i Miasta Żuromin	Gmina i Miasto Żuromin	2 500 000,00 zł	375 000,00 zł	0,00 zł	2 125 000,00 zł	0,00 zł
4	Termomodernizacja budynków wielorodzinnych będących w zasobie Gminy i Miasta Żuromin	Gmina i Miasto Żuromin	4 000 000,00 zł	600 000,00 zł	0,00 zł	3 400 000,00 zł	0,00 zł
5	Ścieżka ekologiczna szlakiem rzeki Wkry	Gmina i Miasto Żuromin	1 000 000,00 zł	150 000,00 zł	0,00 zł	850 000,00 zł	0,00 zł

lp.	nazwa przedsięwzięcia	Wnioskodawca	szacowana wartość przedsięwzięcia	szacowana wartość przedsięwzięcia wraz ze źródłami finansowania			
				środki budżetu jst	środki krajowe	środki UE	środki prywatne
6	Zagospodarowanie przestrzeni publicznej w Brudnicach	Gmina i Miasto Żuromin	200 000,00 zł	30 000,00 zł	0,00 zł	170 000,00 zł	0,00 zł
7	Rozbudowa Stadionu Miejskiego w Żurominie	Gmina i Miasto Żuromin	5 000 000,00 zł	750 000,00 zł	0,00 zł	4 250 000,00 zł	0,00 zł
8	Budowa lodowiska na Stadionie Miejskim w Żurominie	Gmina i Miasto Żuromin	1 200 000,00 zł	595 516,50 zł	604 483,50 zł	0,00 zł	0,00 zł
9	Budowa Parku linowego w Żurominie	Gmina i Miasto Żuromin	300 000,00 zł	94 520,00 zł	205 480,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
10	Zagospodarowanie terenu parku przy Placu Wolności	Gmina i Miasto Żuromin	1 000 000,00 zł	0,00 zł	1 000 000,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
11	Zagospodarowanie terenów służących integracji społecznej na terenie wsi Poniatowo	Gmina i Miasto Żuromin	300 000,00 zł	45 000,00 zł	0,00 zł	255 000,00 z	0,00 zł

lp.	nazwa przedsięwzięcia	Wnioskodawca	szacowana wartość przedsięwzięcia	szacowana wartość przedsięwzięcia wraz ze źródłami finansowania			
				środki budżetu jst	środki krajowe	środki UE	środki prywatne
12	Zagospodarowanie terenu przy zbiorniku wodnym w Olszewie	Gmina i Miasto Żuromin	500 000,00 zł	75 000,00 zł	0,00 zł	425 000,00 zł	0,00 zł
18	Ochrona i popularyzacja lokalnego dziedzictwa kulturowego	Gmina i Miasto Żuromin	3 000 000,00 zł	1 000 000,00 zł	2 000 000,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
SUMA: 21 200 000,00 zł							

Źródło: opracowanie własne

11. Struktura zarządzania realizacją gminnego programu rewitalizacji

11.1 Opis struktury zarządzania

Za zarządzanie i wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy i Miasta Żuromin oraz przedstawianie okresowych ocen z postępu jego realizacji będzie odpowiedzialny Burmistrz Gminy i Miasta Żuromin. Pełni on rolę nadzorczą nad całym procesem rewitalizacji, a jego zadania wykonywane są we współpracy z pracownikami Urzędu Gminy i Miasta Żuromin, w tym w szczególności z pracownikami Wydziału Nieruchomości i Planowania Przestrzennego.

W zakresie zarządzania środkami finansowymi potrzebnymi do wdrożenia projektów rewitalizacyjnych włączony zostanie Skarbnik Gminy i Miasta Żuromin.

Pracownicy Wydziału Nieruchomości i Planowania Przestrzennego odpowiedzialni będą za przepływ informacji między interesariuszami rewitalizacji a Burmistrzem, który będzie podejmował kluczowe decyzje dotyczące procesu rewitalizacji.

Ponadto Wydział Nieruchomości i Planowania Przestrzennego w ramach wykonywanych zadań będzie ściśle współpracował z Komitetem Rewitalizacji, powołanym jako organ opiniodawczo-doradczy Burmistrza Gminy i Miasta Żuromin. Komitet stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami Gminy i Miasta Żuromin oraz sprawuje funkcję opiniodawczo-doradczą w sprawach związanych z wdrażaniem Gminnego Programu Rewitalizacji. Jest jednym z ważniejszych narzędzi realizacji gminnego programu rewitalizacji, zapewniających jego uspołecznienie oraz komplementarność.

Zgodnie z art. 7 ust. 3 ustawy o rewitalizacji, przed uchwaleniem Gminnego Programu Rewitalizacji, Rada Miejska w Żurominie jest zobowiązana przyjąć uchwałę w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji. Zasady wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji określono na podstawie uchwały nr 119/XV/25 Rady Miejskiej w Żurominie z dnia 30 lipca 2025 r.

Zakres działania Komitetu Rewitalizacji obejmował będzie:

- dostarczenie opinii i stanowisk dotyczących m.in. przebiegu procesu rewitalizacji oraz dokumentów z tym związanych,
- przeprowadzenie dialogu między interesariuszami rewitalizacji na temat planowanych rozwiązań, sposobu ich realizacji oraz ewaluacji rewitalizacji.

11.2 Opis zaangażowania interesariuszy

Opracowanie Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy i Miasta Żuromin na lata 2024-2030 odbyło się z uwzględnieniem partnerów określonych w art. 8 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r.

Udział poszczególnych typów partnerów w pracach nad dla Gminy i Miasta Żuromin na lata 2024-2030 zapewniono w następujący sposób:

- władze regionalne, lokalne i miejskie oraz inne instytucje publiczne – przede wszystkim Rada Miejska w Żurominie oraz gminne instytucje publiczne,
- partnerów gospodarczych i społecznych – przede wszystkim mieszkańcy Gminy i Miasta Żuromin, sołtysi, lokalni przedsiębiorcy,
- właściwe podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, takie jak partnerzy działający na rzecz środowiska, organizacje pozarządowe oraz podmioty odpowiedzialne za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób z niepełnosprawnościami, równouprawnienia płci i niedyskryminacji – przede wszystkim stowarzyszenia i organizacje pozarządowe działające na terenie Gminy i Miasta Żuromin.

Zaangażowanie interesariuszy w powstawanie Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy i Miasta Żuromin na lata 2024-2030 umożliwia komunikację i pozwala na uzyskanie opinii na temat proponowanych planowanych działań.

Na etapie opracowywania Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy i Miasta Żuromin przeprowadzono badanie ankietowe służące poznaniu opinii na temat problemów występujących na obszarze Gminy i Miasta, a także potrzeb w zakresie działań rewitalizacyjnych. Pomimo zastosowania różnych środków informacji zostało wypełnionych jedynie 7 ankiet. Wyniki

przeprowadzonego badania zostały następnie szczegółowo przeanalizowane i uwzględnione w Gminnym Programie Rewitalizacji, co oznacza, że opinie i postulaty mieszkańców miały bezpośredni wpływ na kształt celów, kierunków działań oraz listę planowanych przedsięwzięć. Tym samym proces ten stanowił ważny element włączenia interesariuszy w przygotowanie dokumentu.

Konsultacje społeczne projektu uchwały Rady Miejskiej w Żurominie w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na obszarze Gminy i Miasta Żuromin zostały przeprowadzone w terminie od 11 marca do 14 kwietnia 2025 r. Odbyły się zgodnie z ustawą o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 278).

Konsultacje społeczne przeprowadzone były w następujących formach:

- Zbieranie uwag w formie elektronicznej poprzez wypełnienie formularza uwag dostępnego:
    - na portalu konsultacji społecznych Gminy i Miasta Żuromin (adres: https://konsultacje.zuromin.info/),
    - na stronie internetowej Urzędu (adres: https://zuromin-strona.nowybip.pl/konsultacje-spoleczne),
    - poprzez link do formularza: https://forms.office.com/r/FESf1ZDesZ;
- Wypełnienie ankiety w formie elektronicznej dostępnej:
    - na portalu konsultacji społecznych Gminy i Miasta Żuromin (adres: https://konsultacje.zuromin.info/),
    - na stronie internetowej Urzędu (adres: https://zuromin-strona.nowybip.pl/konsultacje-spoleczne),
    - poprzez link do ankiety: https://forms.office.com/r/z2kYZ4H479;
- Zbierania uwag ustnych z wykorzystaniem dedykowanych numerów telefonów.

W trakcie trwania konsultacji nie zgłoszono uwag w formie elektronicznej oraz nie wpłynęła żadna uwaga w formie ustnej. Wpłynęły cztery formularze badania ankietowego.

W wyniku przeprowadzonych konsultacji społecznych nie wprowadzono zmian do dokumentu „Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy i Miasta Żuromin”, a także projektu uchwały w sprawie wyznaczenia

obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na obszarze Gminy i Miasta Żuromin. Szczegółowy raport z konsultacji został opublikowany do publicznej wiadomości.

Konsultacje społeczne projektu uchwały Rady Miejskiej w Żurominie w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji trwały w okresie od 10 czerwca do 15 lipca 2025 r. Konsultacje społeczne zostały przeprowadzone zgodnie z ustawą o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 278).

Konsultacje społeczne przeprowadzone były w następujących formach:

- Zbieranie uwag w formie elektronicznej poprzez wypełnienie formularza uwag dostępnego:
    - na portalu konsultacji społecznych Gminy i Miasta Żuromin (adres: https://konsultacje.zuromin.info/),
    - na stronie internetowej Urzędu (adres: https://zuromin-strona.nowybip.pl/konsultacje-spoleczne),
    - poprzez link do formularza: https://forms.office.com/r/uwrLXBPFX2.
- Wypełnienie ankiety w formie elektronicznej dostępnej:
    - na portalu konsultacji społecznych Gminy i Miasta Żuromin (adres: https://konsultacje.zuromin.info/),
    - na stronie internetowej Urzędu (adres: https://zuromin-strona.nowybip.pl/konsultacje-spoleczne),
    - poprzez link do ankiety: https://forms.office.com/r/mf541XRjHk;
- Zbierania uwag ustnych z wykorzystaniem dedykowanych numerów telefonów.

W trakcie trwania konsultacji społecznych projektu przedmiotowej uchwały nie wpłynęła żadna uwaga w formie elektronicznej, nie wpłynął również żaden formularz badania ankietowego. W związku z brakiem zgłoszonych uwag w trakcie konsultacji społecznych nie było konieczności wprowadzania zmian do projektu uchwały w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji. Szczegółowy raport z konsultacji został opublikowany do publicznej wiadomości.

Ostatnim etapem opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy i Miasta Żuromin było przeprowadzenie konsultacji społecznych projektu dokumentu oraz przeprowadzenie procedury opiniowania.

Konsultacje społeczne projektu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy i Miasta Żuromin na lata 2024-2030 przeprowadzone zostały w terminie od 16 września do 21 października 2025 r.

Konsultacje społeczne zostały przeprowadzone w formie:

- zbierania uwag w postaci elektronicznej poprzez wypełnienie formularza uwag dostępnego na portalu konsultacji społecznych Gminy i Miasta Żuromin, na stronie internetowej Urzędu oraz poprzez link do formularza;
- wypełnienia ankiety w formie elektronicznej dostępnej na portalu konsultacji społecznych Gminy i Miasta Żuromin, na stronie internetowej Urzędu oraz poprzez link do ankiety;
- zbierania uwag ustnych przekazanych za pomocą dedykowanego numeru telefonu.

W trakcie trwania konsultacji nie zgłoszono uwag w formie elektronicznej, nie zgłoszono również uwag w formie ustnej za pomocą dedykowanego numeru telefonu. Ponadto nie wpłynął żaden formularz badania ankietowego. Szczegółowy raport z konsultacji został opublikowany do publicznej wiadomości.

Należy zauważyć, że do udziału we wszystkich przeprowadzonych konsultacjach społecznych zaproszono szerokie grono interesariuszy ze środowiska lokalnego, jednakże wśród osób uczestniczących w konsultacjach nie wystąpiły wszystkie podmioty określone w art. 36 ustawy wdrożeniowej. Osobami zaangażowanymi w proces rewitalizacji Gminy i Miasta Żuromin byli w szczególności pracownicy Urzędu Gminy i Miasta Żuromin oraz przedstawiciele władz samorządowych, ale również mieszkańcy Gminy i Miasta Żuromin (przede wszystkim na etapie badania ankietowego na potrzeby diagnozy delimitacyjnej oraz konsultacji społecznych).

Ważnym organem, który zapewnia udział interesariuszy na etapie wdrażanie i oceny realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy i Miasta Żuromin będzie Komitet Rewitalizacji. Stanowi on forum współpracy i dialogu przedstawicieli gminy oraz interesariuszy procesu rewitalizacji. Komitet pełni rolę opiniodawczo-doradczą Burmistrza Gminy i Miasta Żuromin. Realizować będzie on funkcje wymienione w ustawie o rewitalizacji.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy i Miasta Żuromin na lata 2024-2030 będzie realizowany zgodnie z zasadami partnerstwa, wielopoziomowego zarządzania i oddolnego podejścia określonymi w art. 8 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r.

11.3 Koszty zarządzania gminnym programem rewitalizacji

Koszty związane z zarządzaniem procesem rewitalizacji w Gminie i Mieście Żuromin zostaną ujęte w bieżących kosztach funkcjonowania Gminy i Miasta Żuromin. Stanowić będą wydatki na wynagrodzenia pracowników zajmujących się wdrażaniem Gminnego Programu Rewitalizacji.

Nie przewiduje się wyodrębnienia osobnego stanowiska do realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji, w związku z czym zadania związane z wdrażaniem dokumentu zostaną powierzone pracownikom według aktualnej struktury organizacyjnej, zgodnie z właściwością poszczególnych wydziałów.

Ponadto dodatkowym organem w procesie zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji jest Komitet Rewitalizacji, pełniący funkcje opiniodawczo-doradcze, którego praca ma charakter społeczny. Obsługa organizacyjna Komitetu będzie pełniona w ramach działań Urzędu Gminy i Miasta Żuromin.

W przypadku konieczności aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji należy również uwzględnić koszt jej wykonania przez zewnętrznych ekspertów.

11.4 Harmonogram realizacji gminnego programu rewitalizacji

Planowany okres obowiązywania Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy i Miasta Żuromin na lata 2024-2030 obejmuje 6-letnią perspektywę jego realizacji.

Prace nad Gminnym Program Rewitalizacji dla Gminy i Miasta Żuromin rozpoczęły się pod koniec 2023 r. Na mocy uchwały nr 94/XII/25 Rady Miejskiej w Żurominie z dnia 14 maja 2025 r. wyznaczono obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji na terenie Gminy i Miasta Żuromin. Kolejnym etapem było przyjęcie uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji.

Zakończeniem etapu prac przygotowawczych jest przyjęcie Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy i Miasta Żuromin na lata 2024-2030. Niezwłocznie po tym, rada gminy wprowadza przedsięwzięcia rewitalizacyjne, służące realizacji zadań własnych gminy, do załącznika do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej gminy.

Zasady wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji określono na podstawie uchwały nr 119/XV/25 Rady Miejskiej w Żurominie z dnia 30 lipca 2025 r.

Gminny Program Rewitalizacji podlega ocenie aktualności i stopnia realizacji, dokonywanej przez wójta, burmistrza albo prezydenta miasta co najmniej raz na 3 lata.

Rok 2030 jest rokiem kończącym Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy i Miasta Żuromin, w którym zostanie przeprowadzona ewaluacja Gminnego Programu Rewitalizacji.

W kolejnej tabeli zaprezentowano ramowy harmonogram realizacji procesu rewitalizacji.

Tabela 47 Ramowy harmonogram realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy i Miasta Żuromin na lata 2024-2030

Zakres działań	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Prace przygotowawcze								
Przyjęcie GPR								
Powołanie Komitetu Rewitalizacji								
Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych								
Monitoring								
Ocena aktualności GPR								
Ewaluacja ex-post								

Źródło: opracowanie własne

Planowane terminy realizacji poszczególnych przedsięwzięć zostały zaprezentowane w rozdziale *Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych*.

12. System monitorowania gminnego programu rewitalizacji

12.1 Monitoring

Monitoring stanowi proces regularnego gromadzenia i analizowania informacji dotyczących realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji. Jest prowadzony w celu zapewnienia ciągłości, prawidłowości i efektywności realizacji działań – pozwala wykryć zagrożenia i ewentualną konieczność modyfikacji planowanych przedsięwzięć.

Monitoring realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy i Miasta Żuromin będzie polegał na analizie wskaźników realizacji poszczególnych celów rewitalizacji, a także przedsięwzięć rewitalizacyjnych i sporządzaniu na podstawie jej wyników corocznych raportów z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji. Za sporządzanie raportów z monitoringu będą odpowiedzialni pracownicy Urzędu Gminy i Miasta Żuromin. W procesie realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji istotna jest również odpowiednio przeprowadzona ewaluacja, dzięki której możliwe będzie określenie jakości i efektów procesów rewitalizacyjnych.

12.2 Wskaźniki realizacji celów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych

W tabeli zaprezentowano wskaźniki w odniesieniu do zidentyfikowanych celów rewitalizacyjnych.

Tabela 48 Wskaźniki realizacji celów rewitalizacyjnych

Cel	Wskaźnik	Wartość bazowa				Wartość docelowa	Źródło danych
		Podobszar nr 1	Podobszar nr 2	Podobszar nr 3	Podobszar nr 4		
Poprawa jakości życia mieszkańców i integracja społeczna	Liczba osób pobierających zasiłki z powodu bezrobocia w przeliczeniu na 100 mieszkańców	3,42	2,85	2,75	2,56	2,02	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żurominie
	Liczba osób pobierających zasiłki z powodu ubóstwa w przeliczeniu na 100 mieszkańców	2,83	4,07	2,75	2,05	1,59	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żurominie
	Frekwencja wyborcza	Poniżej średniej Gminy i Miasta				31,16%	Państwowa Komisja Wyborcza
	Występowanie zabytków w stanie technicznym poniżej dobrego	TAK	TAK	TAK	NIE	NIE	Gminna Ewidencja Zabytków Gminy i Miasta Żuromin
Rozwój infrastruktury sprzyjającej	Liczba wydarzeń wzmacniających	0	0	0	0	2	Urząd Gminy i Miasta Żuromin

Cel	Wskaźnik	Wartość bazowa				Wartość docelowa	Źródło danych
		Podobszar nr 1	Podobszar nr 2	Podobszar nr 3	Podobszar nr 4		
aktywnemu stylowi życia	dziedzictwo kulturowe						
Aktywizacja zawodowa i edukacyjna mieszkańców	Liczba osób bezrobotnych ogółem w przeliczeniu na 100 mieszkańców	6,83	6,50	9,63	4,62	4,86 (dla Podobszarów nr 1, 2 oraz 3) Utrzymanie/spadek wartości (dla Podobszaru nr 4)	Powiatowy Urząd Pracy w Żurominie
	Liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	15,05	27,24	27,98	22,31	22,82 (dla Podobszarów nr 1 oraz 4) Utrzymanie/wzrost wartości (dla Podobszarów nr 2 oraz 4)	Baza REGON
Ochrona środowiska naturalnego	Liczba wydarzeń zwiększających świadomość ekologiczną mieszkańców	0	0	0	0	4	Urząd Gminy i Miasta Żuromin

Źródło: opracowanie własne

W kolejnej tabeli przedstawiono wskaźniki produktu i rezultatu wyznaczonych dla poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Wskaźnikom przypisane zostały wartości docelowe.

Tabela 49 Wskaźniki realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych

lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość docelowa
1	Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich	m2	139 796
2.	Liczba wspartych budynków mieszkalnych	szt.	2
3.	Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne)	szt.	8
4.	Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem	szt.	min. 2
5.	Liczba osób bezrobotnych, które podjęły zatrudnienie	osoby	20
6.	Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych	szt.	25
7.	Roczna liczba użytkowników zmodernizowanego transportu publicznego	osoby/rok	1 000
8.	Liczba osób korzystających z powstałych obiektów/przestrzeni	osoby	3 000
9.	Liczba osób starszych i osób ze szczególnymi potrzebami objętych wsparciem	osoby	500
10.	Liczba osób młodych objętych wsparciem	osoby	400
11.	Liczba osób uczestniczących w projektach w zakresie kompetencji cyfrowych	osoby	200

lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość docelowa
12.	Liczba osób objętych działaniami edukacyjnymi	osoby	500
13.	Liczba osób uczestniczących w działaniach promocyjnych	osoby	1 000
14.	Redukcja emisji CO2	%	min. 30

Źródło: opracowanie własne

12.3 Ocena aktualności i stopnia realizacji

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy i Miasta Żuromin będzie podlegał ocenie aktualności i stopnia realizacji przez Burmistrza Gminy i Miasta Żuromin co najmniej raz na 3 lata. Sporządzona przez Burmistrza ocena będzie podlegała następnie zaopiniowaniu przez Komitet Rewitalizacji oraz ogłoszeniu na stronie Gminy i Miasta Żuromin w Biuletynie Informacji Publicznej.

Przesłanką do aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji mogą być m.in. zmiany założeń diagnozy szczegółowej podobszarów rewitalizacji, celów i kierunków działań, opisów przedsięwzięć rewitalizacyjnych, polityki planowania przestrzennego wobec obszaru rewitalizacji, umożliwiające wprowadzenie korekt usprawniających proces, potwierdzone ustaleniami raportu z oceny aktualności i stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji.

Przesłanki do uruchomienia procedury zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji (stwierdzona nieaktualność programu) powinny wynikać z raportu z oceny aktualności i stopnia realizacji tego programu, a następnie zostać zaopiniowane przez Komitet Rewitalizacji.

W przypadku zaistnienia konieczności aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy i Miasta Żuromin, Burmistrz Gminy i Miasta Żuromin wystąpi do Rady Miejskiej w Żurominie z wnioskiem o jego zmianę. Do wniosku zostanie załączona opinia Komitetu Rewitalizacji. Aktualizacja nastąpi w trybie uchwały Rady Miejskiej w Żurominie.

13. Określenie niezbędnych zmian w uchwałach

13.1 Określenie niezbędnych zmian w uchwale, o której mowa w art. 7, ust. 3 ustawy o rewitalizacji

Gmina i Miasto Żuromin przyjęła uchwałę nr 119/XV/25 Rady Miejskiej w Żurominie z dnia 30 lipca 2025 r. w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji przed uchwaleniem Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy i Miasta Żuromin na lata 2024-2030.

W związku z powyższym nie występuje konieczność dokonywania zmian w ww. uchwale.

13.2 Określenie niezbędnych zmian w uchwałach, o których mowa w art. 21 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie kodeksu cywilnego

Gmina i Miasto Żuromin posiada Wieloletni Program Gospodarowania Zasobem Gminy i Miasta Żuromin na lata 2024-2028, przyjęty uchwałą nr 475/LXV/24 Rady Miejskiej w Żurominie z dnia 31 stycznia 2024 r.

Ponadto Rada Miejska w Żurominie uchwałą nr 476/LXV/24 przyjęła zasady wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego Zasobu Gminy Żuromin.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy i Miasta Żuromin na lata 2024-2030 nie przewiduje zmian w uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego.

14. Wskazanie sposobu realizacji gminnego programu rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego

14.1 Zamiany w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Na moment opracowywania Gminnego Programu Rewitalizacji w Gminie i Mieście Żuromin obowiązuje Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Żuromin, przyjęte uchwałą nr 68/IX/24 Rady Miejskiej w Żurominie z dnia 18 grudnia 2024 r.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy i Miasta Żuromin na lata 2024-2030 nie przewiduje wprowadzenia zmian w ww. dokumencie.

14.2 Zmiany w Planie ogólnym

W związku z wejściem w życie w dniu 24 września 2023 r. przepisów ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw, na gminach ciąży obowiązek sporządzenia planu ogólnego.

Rada Miejska w Żurominie uchwałą nr 490/LXVII/24 przystąpiła do sporządzenia planu ogólnego Miasta i Gminy Żuromin.

W związku z tym, że dokument musi zostać opracowany najpóźniej do 30 czerwca 2026 roku (zgodnie z aktualnym stanem prawnym, na dzień sporządzania Gminnego Programu Rewitalizacji), obowiązującym dokumentem planistycznym w czasie tworzenia Gminnego Programu Rewitalizacji pozostaje Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Plan ogólny musi zachować zgodność z Gminnym Programem Rewitalizacji.

14.3 Zmiany w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego

W granicach obszaru rewitalizacji obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, przyjęte stosownymi uchwałami. Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy i Miasta Żuromin na lata 2024-2030 nie przewiduje zmian w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, nie wymaga również uchwalenia nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

15. Specjalna Strefa Rewitalizacji

Zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji istnieje możliwość ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji w celu zapewnienia sprawnej realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Takie rozwiązanie można wprowadzić na wniosek wójta, burmistrza lub prezydenta miasta za pomocą odrębnej uchwały przyjmowanej przez radę gminy. Uchwała ta stanowi akt prawa miejscowego. Specjalna Strefa Rewitalizacji może zostać wyznaczona w granicach obszaru rewitalizacji, na okres nie dłuższy niż 10 lat, bez możliwości przedłużenia.

Na dzień wejścia w życie uchwały o przyjęciu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy i Miasta Żuromin nie przewiduje się ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji.

16. Uwarunkowania realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych wynikające z innych przepisów

16.1 Prawo wodne

Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, zgodnie z treścią art. 77 ust. 1 pkt 3) lit. a) oraz b) Prawa wodnego, zakazuje się m.in. gromadzenia ścieków, nawozów naturalnych, środków chemicznych, a także innych substancji mogących zanieczyścić wody, jak również lokalizacji nowych cmentarzy. Jeżeli nie spowoduje to zagrożenia, dla jakości wód w przypadku wystąpienia powodzi, właściwy organ Wód Polskich, zgodnie z art. 77 ust. 3 ustawy Prawo wodne, może, w drodze decyzji, zwolnić od wymienionych wyżej zakazów, określając warunki niezbędne dla ochrony, jakości wód.

Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują zakazy wynikające z przepisów odrębnych. Ponadto na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią należy zapewnić swobodny przepływ wód powodziowych, poprzez zakaz nowej zabudowy.

16.2 Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami

W odniesieniu do obiektów podlegających ochronie konserwatorskiej (rejestr i ewidencja) planowane inwestycje powinno poprzedzić rozpoznanie zabytku i jego stanu zachowania oraz uzyskanie zaleceń konserwatorskich oraz pozwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (obiekty rejestrowe). Planowanie inwestycji przy obiektach zabytkowych w sposób i materiałami bez wcześniejszego uzgodnienia (zalecenia i pozwolenie MWKZ) może prowadzić do utraty wartości zabytkowych przez te obiekty tym samym do ich zniszczenia.

16.3 Ustawa o ochronie przyrody

Prace dotyczące termomodernizacji budynków mogą spowodować zniszczenie siedlisk zwierząt, w tym podlegających ochronie gatunkowej na podstawie przepisów ustawy o ochronie przyrody oraz umów międzynarodowych, których Rzeczpospolita Polska jest stroną. Wobec tego budynki przewidziane do modernizacji (m.in. poprzez docieplenie

ścian zewnętrznych i stropodachów) powinny być podawane inwentaryzacji ornitologicznej i chiropterologicznej, gdyż nie tylko strychy, stropodachy czy otwory wentylacyjne, ale także niewielkie, kilkucentymetrowej średnicy otwory czy szczeliny w budynkach mogą świadczyć o obecności kryjówek wykorzystywanych przez ptaki i nietoperze jako miejsca lęgowe czy schronienia. Taki sposób postępowania pozwoli praktycznie na wyeliminowanie ww. oddziaływań. W stosunku do dziko występujących gatunków roślin, grzybów, zwierząt objętych ochroną gatunkową ustawodawca określił w art. 51 ust. 1 i art. 52 ust. 1 ww. ustawy o ochronie przyrody katalog zakazów. Może nastąpić sytuacja, że przeprowadzenie planowanych czynności będzie mogło być zrealizowane dopiero po uzyskaniu stosownego zezwolenia na odstępstwo od zakazów w stosunku do gatunków chronionych. Ustawodawca w art. 56 ustawy określił, na jakich zasadach mogą mieć miejsce odstępstwa od generalnej reguły, jaką jest ochrona gatunkowa.

17. Podsumowanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko

Burmistrz Gminy i Miasta Żuromin zwrócił się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (RDOŚ) w Warszawie oraz Mazowieckiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego (WIS) w Warszawie z wnioskiem o uzgodnienie odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu Gminnego Rewitalizacji dla Gminy i Miasta Żuromin na lata 2024-2030.

RDOŚ pismem z dnia 28 listopada 2025 r. (znak: WOOŚ-III.410.702.2025.ET) uzgodnił brak wymogu przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

WIS pismem z dnia 13 października 2025 r. (znak: ZS.9011.182.2025.AG) poinformował, że przedmiotowy projekt dokumentu nie wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

18. Kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji

Kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji wynikają z diagnozy i analiz, zdiagnozowanych problemów oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych ujętych w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy i Miasta Żuromin na lata 2024-2030.

Na mapach, stanowiących załącznik graficzny do Gminnego Programu Rewitalizacji, wskazano lokalizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w odniesieniu do inwestycji, dla których, na moment sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji, możliwe było ustalenie konkretnej lokalizacji.

Spis tabel

Tabela 1 Jednostki analityczne Gminy i Miasta Żuromin 7

Tabela 2 Wskaźniki zastosowane w celu delimitacji obszaru zdegradowanego 9

Tabela 3 Podsumowanie analizy wskaźnikowej na obszarze zdegradowanym..... 13

Tabela 4 Szczegółowe dane na temat podobszarów rewitalizacji 14

Tabela 5 Zestawienie wskaźników w odniesieniu do problemu ubóstwa na obszarze rewitalizacji..... 17

Tabela 6 Zestawienie wskaźników w odniesieniu do problemu bezrobocia na obszarze rewitalizacji..... 18

Tabela 7 Wyniki egzaminu ósmoklasisty w roku szkolnych 2023/2024 oraz 2024/2025. 20

Tabela 8 Zestawienie wskaźników w odniesieniu do problemu niskiego stopnia przedsiębiorczości na obszarze rewitalizacji 22

Tabela 9 Zestawienie wskaźników w odniesieniu do problemu niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę społeczną na obszarze rewitalizacji 35

Tabela 10 Zestawienie wskaźników w odniesieniu do problemu niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną na obszarze rewitalizacji..... 37

Tabela 11 Struktura podmiotów gospodarczych na obszarze rewitalizacji Gminy i Miasta Żuromin..... 43

Tabela 12 Spójność Gminnego Programu Rewitalizacji z celami określonymi w Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Żuromin do 2030 roku..... 47

Tabela 13 Spójność Gminnego Programu Rewitalizacji z celami określonymi w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy i Miasta Żuromin na lata 2019-2025 .. 49

Tabela 14 Cele rewitalizacji i kierunki działań..... 53

Tabela 15 Lista podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych..... 55

Tabela 16 Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 1 57

Tabela 17 Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 2 59

Tabela 18 Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 3 61

Tabela 19 Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 4 63
Tabela 20 Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 5 65
Tabela 21 Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 6 67
Tabela 22 Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 7 69
Tabela 23 Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 8 71
Tabela 24 Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 9 74
Tabela 25 Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 10 77
Tabela 26 Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 11 80
Tabela 27 Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 12 83
Tabela 28 Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 13 86
Tabela 29 Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 14 88
Tabela 30 Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 15 90
Tabela 31 Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 16 92
Tabela 32 Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 17 94
Tabela 33 Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 18 96
Tabela 34 Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 19 (uzupełniającego) . 98
Tabela 35 Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 20 (uzupełniającego) . 99
Tabela 36 Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 21 (uzupełniającego) . 99
Tabela 37 Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 22 (uzupełniającego) 100
Tabela 38 Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 23 (uzupełniającego) 100
Tabela 39 Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 24 (uzupełniającego) 101
Tabela 40 Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 25 (uzupełniającego) 101
Tabela 41 Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 26 (uzupełniającego) 102
Tabela 42 Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 27 (uzupełniającego) 102
Tabela 43 Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 28 (uzupełniającego) 103
Tabela 44 Powiązanie podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych 107

Tabela 45 Powiązanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych z celami rewitalizacyjnymi oraz kierunkami działań 109

Tabela 46 Szacunkowe ramy finansowe Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy i Miasta Żuromin na lata 2024-2030 114

Tabela 47 Ramowy harmonogram realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy i Miasta Żuromin na lata 2024-2030 123

Tabela 48 Wskaźniki realizacji celów rewitalizacyjnych 125

Tabela 49 Wskaźniki realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych 127

Spis rysunków

Rysunek 1 Lokalizacja wyrobów zawierających azbest na terenie Podobszaru rewitalizacji nr 1 – Obwód 2 24

Rysunek 2 Lokalizacja wyrobów zawierających azbest na terenie Podobszaru rewitalizacji nr 2 - Brudnice 25

Rysunek 3 Lokalizacja wyrobów zawierających azbest na terenie Podobszaru rewitalizacji nr 3 – Rzężawy (północna część sołectwa) 26

Rysunek 4 Lokalizacja wyrobów zawierających azbest na terenie Podobszaru rewitalizacji nr 3 – Rzężawy (południowa część sołectwa) 27

Rysunek 5 Lokalizacja wyrobów zawierających azbest na terenie Podobszaru rewitalizacji nr 4 – Wiadrowo (północna część sołectwa) 28

Rysunek 6 Lokalizacja wyrobów zawierających azbest na terenie Podobszaru rewitalizacji nr 4 – Wiadrowo (południowa część sołectwa) 29

Rysunek 7 Obszar, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1% w granicach Podobszaru rewitalizacji nr 2 - Brudnice 30

Rysunek 8 Obszar, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 10% w granicach Podobszaru rewitalizacji nr 2 – Brudnice 31

Rysunek 9 Obszar, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1% w granicach Podobszaru rewitalizacji nr 3 - Rzężawy 32

Rysunek 10 Obszar, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 10% w granicach Podobszaru rewitalizacji nr 3 - Rzężawy 32

Teren Gminy Żuromin wraz z wyznaczonymi obszarami rewitalizacji oraz planowanymi inwestycjami

1:5000

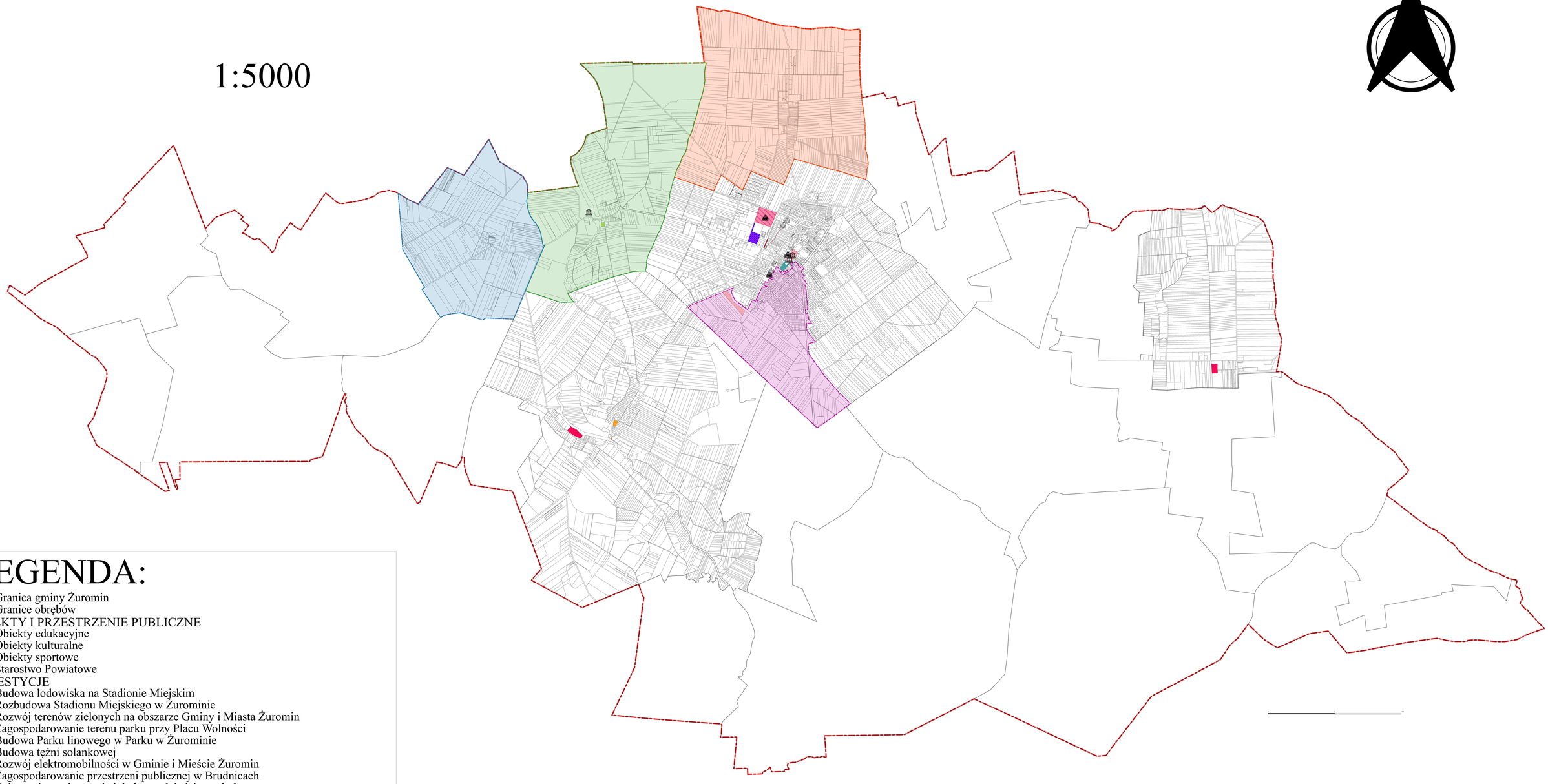

LEGENDA:

- Granica gminy Żuromin
- Granice obrębów

OBIEKTY I PRZESTRZENIE PUBLICZNE

- Obiekty edukacyjne
- Obiekty kulturalne
- Obiekty sportowe
- Starostwo Powiatowe

INWESTYCJE

- Budowa lodowiska na Stadionie Miejskim
- Rozbudowa Stadionu Miejskiego w Żurominie
- Rozwój terenów zielonych na obszarze Gminy i Miasta Żuromin
- Zagospodarowanie terenu parku przy Placu Wolności
- Budowa Parku linowego w Parku w Żurominie
- Budowa tężni solankowej
- Rozwój elektromobilności w Gminie i Mieście Żuromin
- Zagospodarowanie przestrzeni publicznej w Brudnicach
- Ochrona i popularyzacja lokalnego dziedzictwa kulturowego
- Zagospodarowanie terenów służących integracji społecznej na terenie wsi Poniatowo

OBSZARY REWITALIZACJI

- Obszar rewitalizacji - sołectwo Rzężawy
- Obszar rewitalizacji - sołectwo Brudnice
- Obszar rewitalizacji - sołectwo Wiadrowo
- Podobszar rewitalizacji nr 1 – Obwód 2

Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych - Podobszar rewitalizacji nr 1 – Obwód 2

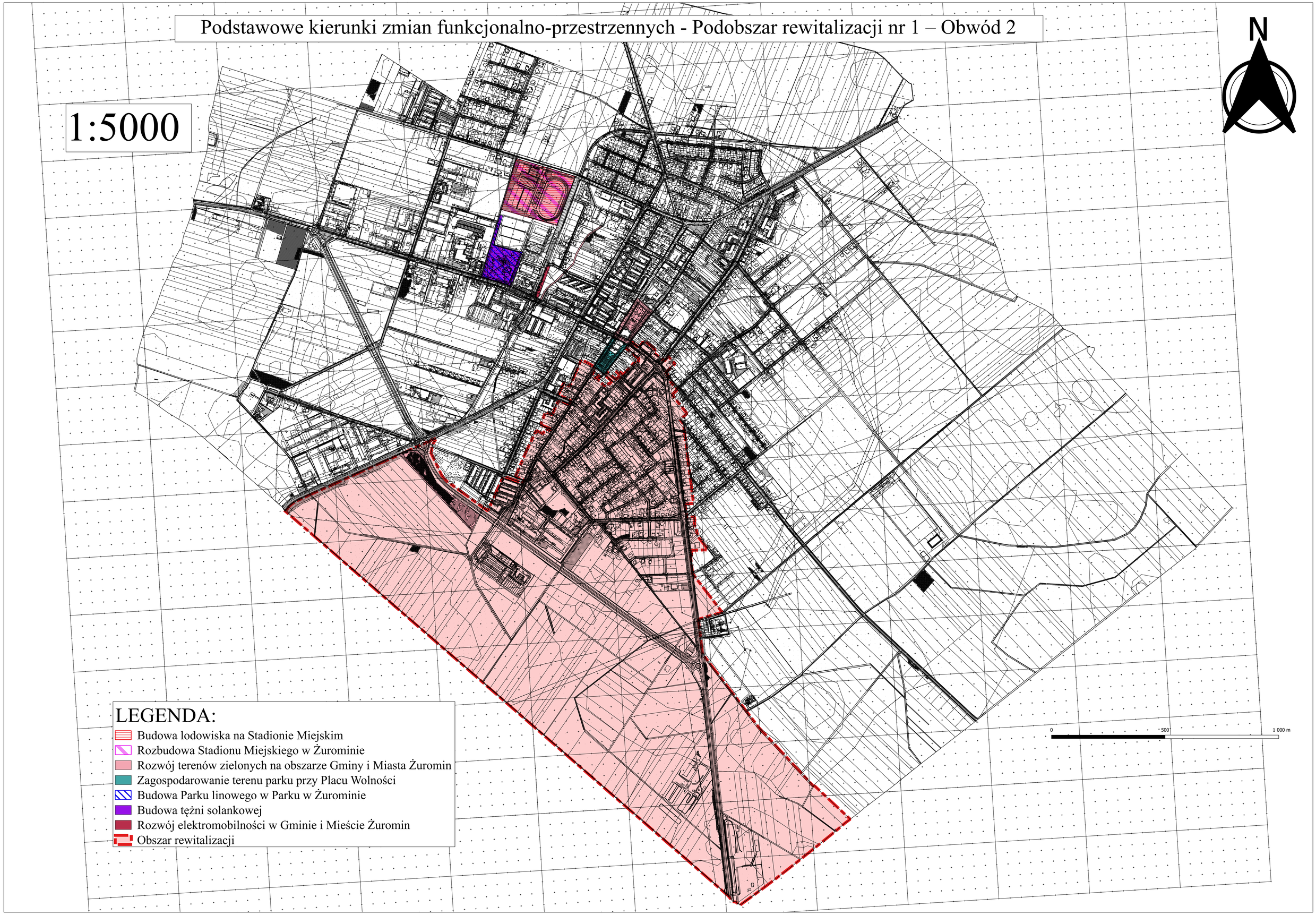

Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych - Podobszar rewitalizacji nr 2 – Brudnice

N

1:5000

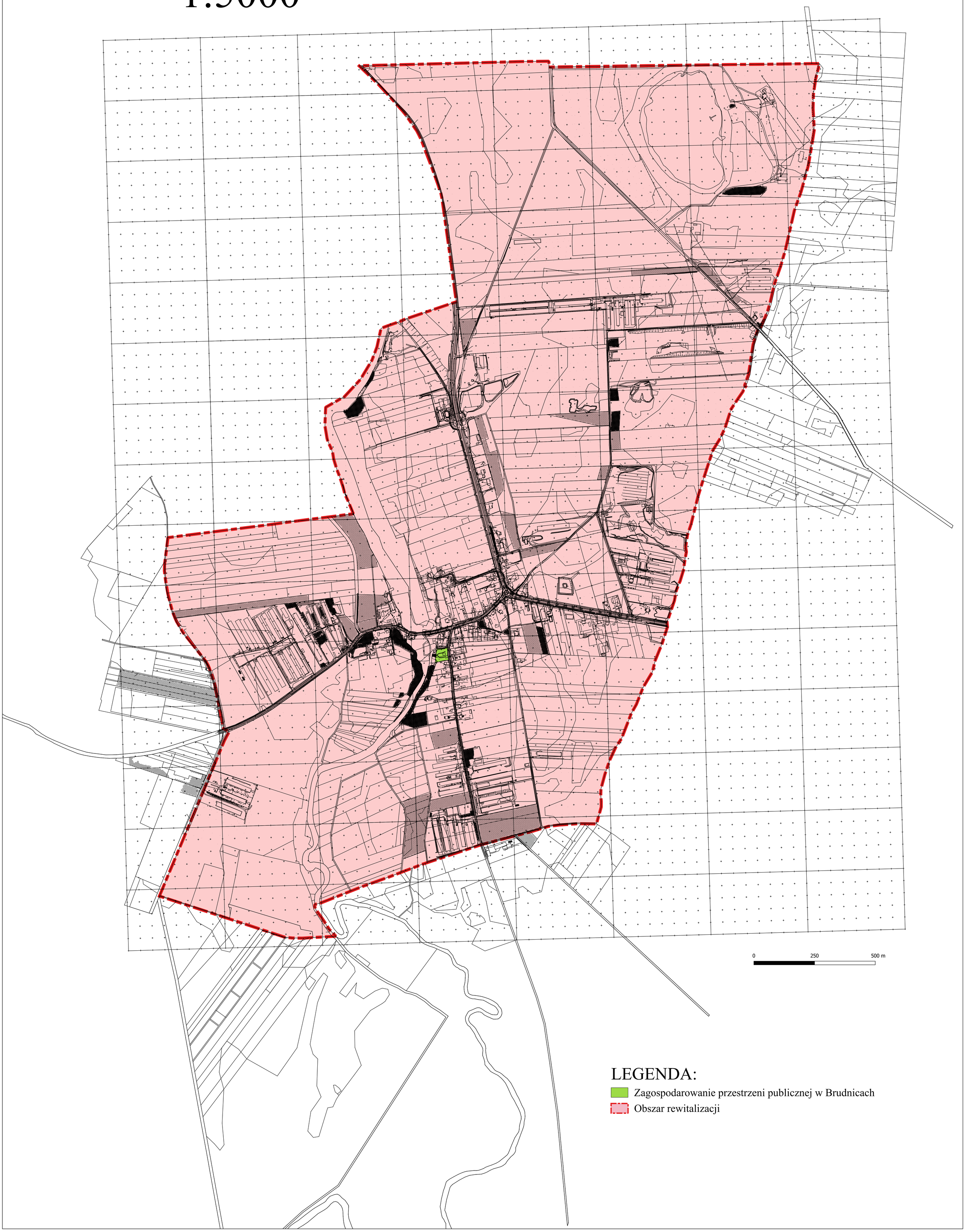

LEGENDA:

- Zagospodarowanie przestrzeni publicznej w Brudnicach
- Obszar rewitalizacji

Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych – miejscowość Poniatowo (poza obszarem rewitalizacji)

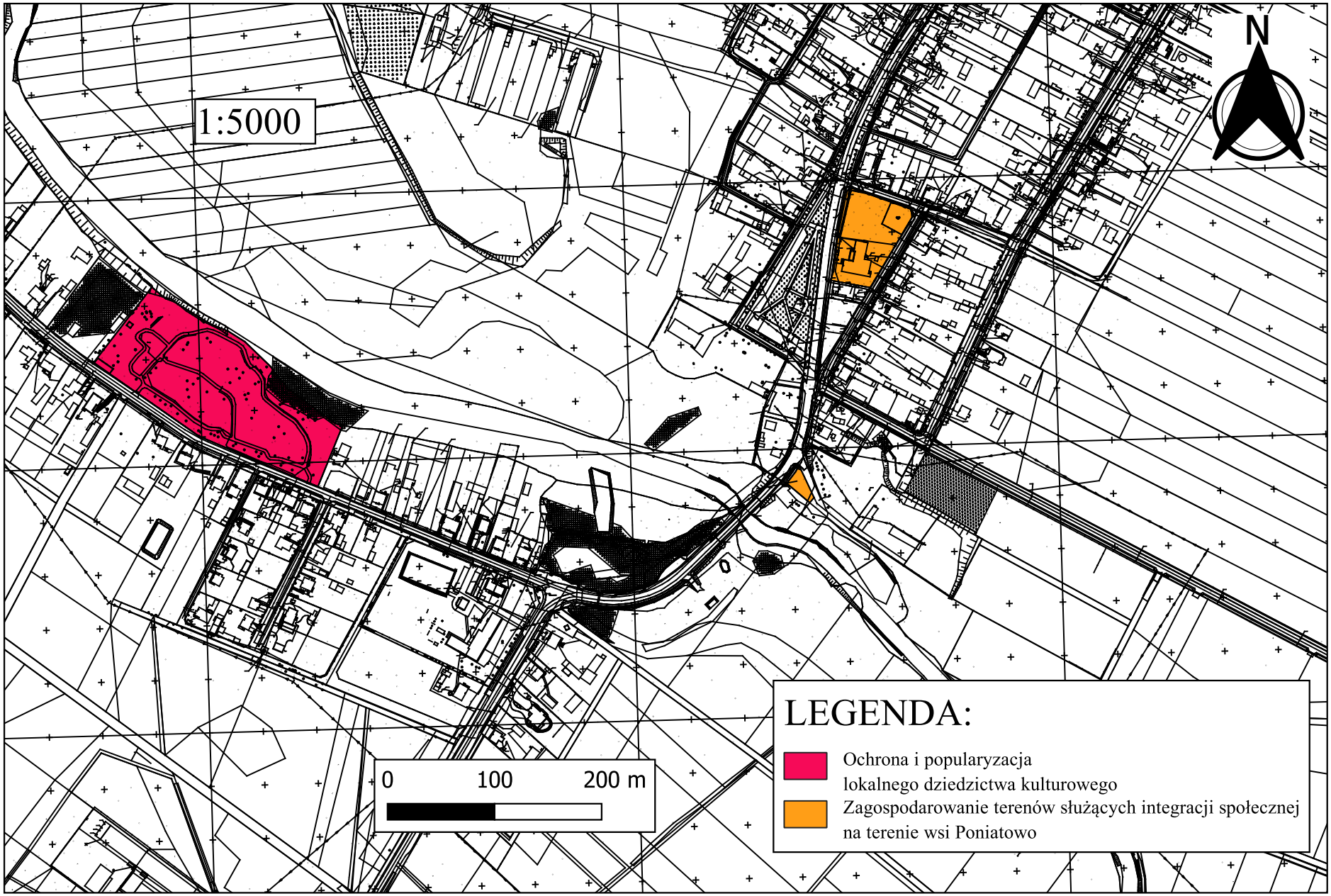
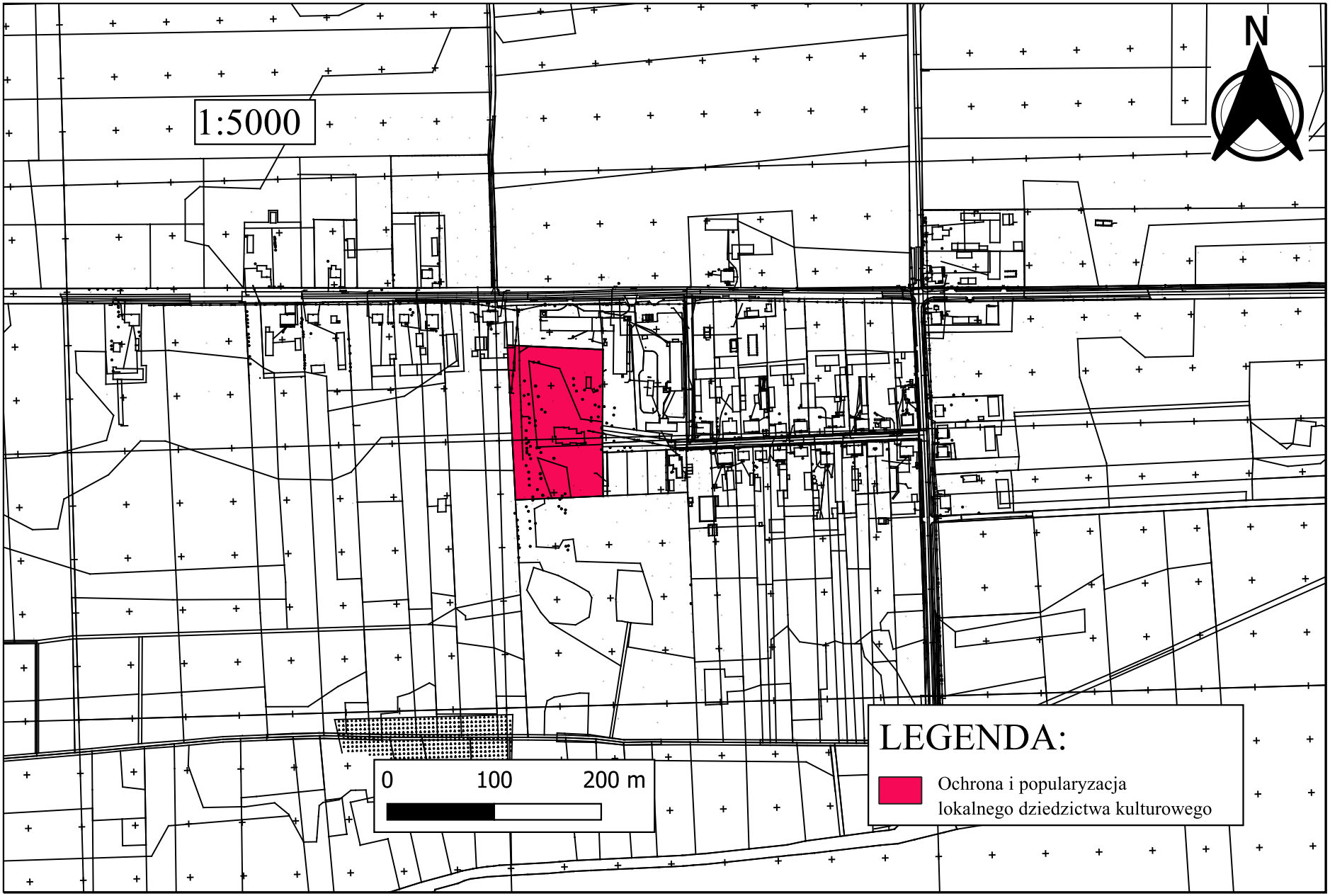
Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych – miejscowość Kliczewo Małe (poza obszarem rewitalizacji)